

Catalunya **A**

> Òrgan d'expressió de la CGT de Catalunya · 8a. època · maig-juny 2018 · núm. 202 · 0,50 euros

www.cgtcatalunya.cat

De què Parlem?

Editorial

És igual per a tothom la justícia?

Des de la CGT mostrem la nostra repulsa i rebuig a la sentència dictada l'1 de juny de 2018 a les persones encausades de l'anomenat cas Altsasu, que han estat condemnades a penes de presó de 2 a 13 anys per una baralla en un bar amb dos guàrdies civils i les seves parelles.

La fiscalia sol·licitava 60 anys de privació de llibertat i indemnitzacions de 9.200 i 3.750 € per als guàrdies civils i de 6.100 € per a les seves parelles, per lesions, i de 45.000 i 25.000 € per danys morals i seqüeles a les núvies dels guàrdies civils. I com si d'una doble condemna es tractés, se'ls aplica la política de "dispersió de presos".

Aquestes condemnes, com era d'esperar, han estat recorregudes. La desproporció de les condemnes és brutal, màxime

si es comparen amb la de les imposades als 5 joves coneguts com La Manada, acusats d'agressió sexual, delictes contra la intimitat i robatori amb intimidació, als quals la Fiscalia sol·licitava 18 anys de presó i finalment van ser condemnats a 9 anys de privació de llibertat, per un delictes d'abús sexual continuat.

Així mateix resulten insultants les comparatives amb altres condemnes com el cas Gürtel, per pràctiques corruptes, cas Noos, 6 anys i 3 mesos per delictes de prevaricació, malversació, frau, tràfic d'influències i contra la Hisenda Pública, i molts altres casos més.

Això, al costat de l'estat de repressió que s'està vivint des de la implantació de la Llei Mordassa i l'aplicació de la Llei

Antiterrorista a qualsevol que exerceixi el seu dret a la llibertat d'expressió, de pensament, de protesta i de manifestació, ens porta a la CGT a incrementar esforços en la lluita contra tota repressió i segrest de llibertats, que afecten a músics, artistes, activistes, joves,...

CGT se solidaritza amb les persones condemnades, amb les seves famílies, amitats i amb el poble d'Altsasu i, com no pot ser d'una altra forma, seguirà lluitant per l'Amnistia Social, la derogació de les Lleis Mordassa i contra l'aplicació indiscriminada de la Llei Antiterrorista o qualsevol dels mecanismes implantats per a la privació de drets i llibertats.

Com sempre, contra la repressió, cridem a la mobilització.

IDREN

"Com més cedíem i obeïem, pitjor ens tractaven"

Rosa Parks, activista afroamericana

ON ENS TROBEM?

SECRETARIAT PERMANENT DEL COMITÈ CONFEDERAL DE LA CGT DE CATALUNYA

Carrer Burgos, 59 baixos
08014 Barcelona
spccc@cgt.es
Tel. 935120481

FEDERACIONS SECTORIALS

- Federació Metal·lúrgica de Catalunya (FEMEC)
- Federació de Banca, Borsa, Estalvi i Entitats de Crèdit
- Federació Catalana d'Indústries Químiques (FECIQ)
- Federació de Sanitat
- Federació d'Ensenyament de Catalunya (FEC)
- Federació d'Administració Pública (FAPC)

FEDERACIONS COMARCALS

Anoia
Carrer Clavells 11 - 08700
Igualada
cgtanoia@yahoo.es
Tel/FAX 938042985

Baix Camp/Priorat
Plaça Nen de les Oques 8, 1r D
43202 Reus
baixc-p@cgtcatalunya.cat
Tel. 977340883

Baix Llobregat
Cra. Esplugues, 46 - 08940
Cornellà -
correu@cgtbaixllobregat.cat
Tel. 933779163. FAX 933777551

Baix Penedès
Nord, 11-13, 3r, 43700 El Vendrell
Tel/FAX 977660932
cgt.baix.penedes@gmail.com

Barcelonès Nord
Alfons XII, 109. 08912 Badalona
cgt_bn@yahoo.es
Tel/FAX 933831803

Garraf-Penedès
Lepant, 23, baixos.
08800 Vilanova i la Geltrú
cgtvng@cgtcatalunya.cat
Tel/FAX 938934261

Maresme
Unió 38 baixos,
08302 Mataró -
maresme.cgt@gmail.com
Tel/FAX 937908261

Vallès Oriental
Francesc Macià, 51 08100 Mollet -
cgt_mollet@hotmail.com
Tel. 935931545. FAX 935793173

FEDERACIONS INTERCOMARCALS

Girona
Av. Sant Narcís 28, ent. 2a
17005 Girona
cgt_gir@cgtcatalunya.cat
Tel. 972231034. FAX 972231219

Ponent
C/ Baró de Maials 45 altell,
25005 Lleida
lleida@cgtcatalunya.cat
Tel. 973275357. FAX 973271630

Camp de Tarragona
Plaça Imperial Tàrraco, núm. 1
Edifici 2, 3a Planta
43005 Tarragona
cgttarragona@cgt.es
Tel. 977242580 i FAX 977241528

Terres de l'Ebre
terresebre@cgtcatalunya.cat

FEDERACIONS LOCALS

Barcelona
Carrer Pare Laínez 18-24
08025 Barcelona
fbcn@cgtbarcelona.org
Tel. 933103362 FAX 933107080

Berga
Balç 4, 08600 Berga
sad@cgtberga.org
Tel. 938216747

Manresa
Circumval·lació 77, 2n
08240 Manresa
manre@cgtcatalunya.cat
Tel. 938747260. FAX 938747559

Rubí
Colom, 3-5, 08191 Rubí,
frcgt_rubi@hotmail.com
Tel/FAX 935881796

Sabadell
Roselló 10, 08207 Sabadell
cgtsabadell@hotmail.com
Tel/FAX 937450197

Terrassa
Ramon Llull, 130-136,
08224 Terrassa -
cgtterrassa@gmail.com
Tel. 937887947
FAX 937894504

Castellar del Vallès
Pedrissos, 9 bis, 08211
Castellar del Vallès
cgt.castellar-v@terra.es,
Tel/FAX 937142121

Sallent
Clos, 5, 08650 Sallent
sallent@cgtcatalunya.cat
Tel 938370724
FAX 938206361

Tàrraga
Plaça dels Àlbers 10, 2n,
25300, Tàrraga

Viladecans
C/ Carrer Muntanya 16
08840 Viladecans
fl.viladecans@cgtcatalunya.cat
Tel. 936590814 - 610072649

Xarxes: www.revistacatalunya.cat | twitter.com/rcatalunya | fb.com/RevistaCatalunya

Contacte: catalunyacgt@cgtcatalunya.cat, com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat, grafica@cgtcatalunya.cat

Col·lectiu la Tramuntana: Joan Rosich, José Cabrejas, Josep Estivill, Xavi Roijals, Jordi Martí, Paco Martín, Xabi Araujo.

Col·laboracions: Pep Cara, Ferran Aisa, Emili Cortavitarte, Agustín Guillamón, Dídac Salau, Arnauart, Idren, Moisès Rial, Roser Pineda, Ermengol Gassiot, Òscar Murciano, i el Secretariat Permanent i les federacions i seccions sindicals de CGT Catalunya.

Redacció i subscripcions: Plaça Nen de les Oques 8, 1r D
43202 Reus. Telèfon, 977340883 (dimecres tarda)

Tirada: 13.000 exemplars.

No compartim necessàriament les opinions signades de les col·laboracions.

D'acord amb la Llei Orgànica 15/1999 de Protecció de Dades de caràcter personal la CGT informa: a) Les dades personals, nom i adreça dels subscriptors i subscriptores són incorporades a un fitxer automatitzat degudament notificat davant l'Agència de Protecció de Dades, el titular del qual és el Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya i la seva única finalitat és l'enviament d'aquesta publicació. b) Aquesta base de dades està sotmesa a les mesures de seguretat necessàries per tal de garantir la seguretat i confidencialitat en el tractament de les dades de caràcter personal. c) Tot/a subscriptor/a podrà exercir el seus drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició al tractament de les seves dades personals mitjançant comunicació remesa al Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya, als correus electrònics com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat o comunicació comunicacio@cgtcatalunya.cat bé a Carrer Burgos, 59 baixos 08014 Barcelona.

Tots els continguts d'aquesta revista estan sota una llicència "Creative Commons Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 Espanya"

Sou lliure de: copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
- Reconeixement. Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.
- No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.
- Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clar els termes de la llicència de l'obra. Algunes d'aquestes condicions pot no aplicar-se si obteniu el permís del titular dels drets d'autor. Els drets derivats d'usos legítims o altres limitacions reconegudes per llei no queden afectats per l'anterior. Més informació a <http://cat.creativecommons.org/>

Tema del mes

Davant els atacs a l'Institut El Palau i l'assenyalament públic als centres educatius

CGT Ensenyament

Les darreres setmanes s'han intensificat els atacs al professorat de l'escola pública catalana:

Al professorat de l'Institut El Palau

La Fiscalia tramita la denúncia contra 9 docents de l'INS El Palau de Sant Andreu de la Barca, acusant-los de delictes d'odi per comentaris que suposadament es van fer a classe en relació a l'actuació de la Guàrdia Civil durant la jornada de l'1 d'octubre a Catalunya. El text de Fiscalia, que obvia el comunicat de suport al professorat que es va emetre des del Consell Escolar del centre, inclou els noms sencers del professorat i de l'alumnat menor d'edat. Al mateix temps, aquesta denúncia entraria en contradicció amb el contingut de l'informe que va realitzar Inspecció educativa, i que conclou que no hi ha indicis de comportaments per part del professorat susceptibles de ser punibles.

Ni des del Departament d'Ensenyament, ni des del Ministerio de Educación (que ara té les competències en Inspecció) s'ha volgut fer públic l'esmentat informe absolutori d'Inspecció. A més, des de la direcció del Servei Territorial del Baix Llobregat es va voler que cap escrit o resposta sortís del professorat o del centre per aturar les greus acusacions de què eren objecte. Després de l'escrit de Fiscalia l'assemblea de professorat d'El Palau ha decidit trencar el silenci.

El mitjà de "comunicació" El Mundo publica amb tota impunitat un article infame que vulnera el dret a la presumpció d'innocència i ataca la privacitat del professorat denunciat. Albert Rivera el difon assenyalant-los públicament. Poques hores després apareixien pintades al centre amb els noms d'alguns dels i les docents, i insults com "ratas" o "nazis". La resposta espontània d'exalumnes va ser convocar concentració amb més de mil persones l'1 de maig. S'ha constituït aquesta setmana una plataforma a Sant Andreu de la Barca amb integrants de tota la comunitat educativa.

En plena pugna entre PP i C's per veure qui és més dur amb el col·lectiu docent de Catalunya, el Govern de l'Estat anuncia que envia dos secretaris d'Estat a donar suport als denunciants i també que hi ha més centres investigats.

Al professorat dels centres que el Ministerio està assenyalant

Per endurir la seva ofensiva, el Ministerio d'Educación ha fet públics uns informes on s'explica que s'han fet requeriments i s'investiguen o s'han investigat més suposats casos a una cinquantena de centres educatius.

El Ministerio envia als mitjans de comunicació el nom de centres i de suposades denúncies (algunes realment invers-emblants i/o relatives a casos on la pròpia Fiscalia ha negat veure indicis de delictes) amb els perjudicis que això suposa i els greus problemes de convivència que pot generar.

A tot el professorat, a la convivència als centres i a la pròpia essència de l'educació

També s'han produït denúncies a la Seu d'Urgell, a Tremp, a Osona i Bages. La intencionalitat d'aquesta persecució i assenyalament mediàtic al professorat és la de fer-nos callar a tots i totes les docents, silenciar el debat i el diàleg a les aules i generar desconfiança i problemes de convivència als centres. Aquest és un gravíssim atac a tot el col·lectiu docent i a la nostra tasca, i a la comunitat educativa en general que fins ara hem compartit l'escola pública catalana sense divisions ni discriminacions per raons de llengua, origen o pensament. I és també un atac als pilars bàsics de l'educació i la societat com són el diàleg, el debat, la llibertat d'expressió o el foment de l'esperit crític. Ens volen dividides i aïllades. Cal que estiguem més juntes que mai i que parlem més que mai, als centres educatius i als carrers.

Des de CGT Ensenyament cridem a tot el col·lectiu docent a:

Donar suport al l'INS Palau fent arribar el vostre suport com a claustre o assemblea de docents del centre al mail solidaritatprofessoratelpalau@gmail.com. Signar el comunicat de suport elaborat des de la Taula d'Emergència Docent.

Comunicar-nos immediatament qualsevol denúncia, amenaça o intromissió a la vostra tasca que s'hagi pogut produir als vostres centres.

Fer assemblees per debatre sobre la situació actual i sobre com respondre. Ens podeu contactar si voleu que hi participem o per fer-nos arribar les vostres propostes.

Participar dels actes i mobilitzacions que, en coordinació

amb els centres afectats i amb altres organitzacions sindicals i col·lectives, convocarem properament.

Campanya de suport al professorat de l'IES El Palau de Sant Andreu de la Barca

Des de l'1 d'octubre s'ha orquestrat una campanya de desestabilització de l'escola catalana per donar cobertura a una posterior reforma i intervenció des de l'Estat. La immersió lingüística, els continguts d'història o geografia o la formació d'un esperit crític estan en el punt de mira.

L'Institut d'El Palau ha estat un dels més afectats per aquesta campanya, que avui s'estén a d'altres centres de Catalunya.

El mal que s'està fent a El Palau i per extensió a l'ensenyament públic d'aquest país és enorme i les ferides trigaran a cicatritzar. Ja no és el problema dels i de les directament implicades sinó de tothom qui està en el centre: de la resta de professorat, de la majoria de famílies i dels i de les alumnes del centre. Per això, la resposta a aquest atac cal que sigui des de la defensa ferma dels nostres centres, amb la màxima unitat de tota la comunitat educativa.

Si voleu mostrar el vostre suport, individual o col·lectiu (Consell Escolar, claustre, centre, assemblea) a les companyes de l'IES Palau:

- podeu seguir al twitter (@9delpalau): <https://twitter.com/9delpalau>
- o per facebook <https://www.facebook.com/9delpalau/>
- o enviar mail a solidaritatprofessoratelpalau@gmail.com

Comunicat de CGT en solidaritat amb el professorat d'El Palau de Sant Andreu de la Barca, al web <http://cgtense.pangea.org/spip.php?article5051>

· Ens volen soles... Informeu-nos de qualsevol denúncia, amenaça o ordre que pugueu rebre al vostre centre i que qüestionï o vulneri la vostra tasca docent.

· Impulseeu Assemblees de treballadores i/o de la comunitat educativa als vostres centres i/o zones per parlar sobre l'actual situació i com podem fer-hi front col·lectivament.

Si voleu més informació o per organitzar xerrades/assemblees al vostre centre/zona, demanar models de posicionament de claustre, conèixer i participar de les properes convocatòries i propostes: contacteu-nos!!

Totes som docents d'El Palau!

#EduquemSensePor
#9delPalau

Ofensiva contra l'escola catalana

Josep Lluís del Alcázar: 'No comprarem l'espiral de violència que ens imposen'

Marc Font

Parlem amb el docent que s'ha convertit en el portaveu dels professors de l'IES El Palau de Sant Andreu de la Barca denunciats per la Fiscalia.

Sense desitjar-ho, els docents de l'IES El Palau de Sant Andreu de la Barca (Baix Llobregat) fa més de set mesos que s'han trobat a l'epicentre de la campanya política i mediàtica contra l'escola catalana. La campanya, que repeteix mantres com el suposat adoctrinament a les aules catalanes, s'ha intensificat els darrers dies. Dimarts, el delegat del govern espanyol, Enric Millo, i dos secretaris d'Estat van reunir-se amb els pares i mares, bàsicament agents de la Guàrdia Civil, que van denunciar els docents de l'institut després que el 2 d'octubre s'abordés a les aules el que havia passat el dia abans, l'1-O, a Catalunya, amb imatges de violència policial que van fer la volta al món. El mateix dia el PP va anunciar que presentarà una proposta de resolució al Parlament perquè es creï un mecanisme de denúncies anònimes per "evitar casos de discriminació i d'instrumentalització" a les aules, a banda de plantejar que s'inhabiliti els professors que "adoctrinin".

La pressió contra el professorat d'El Palau va començar el 4 d'octubre, amb l'aparició de diversos equips de televisió, però va esclatar del tot el 23 d'abril, quan el fiscal contra l'odi i la discriminació de Barcelona, Miguel Ángel Aguilar, va presentar una denúncia contra nou docents del centre, acusant-los d'un delictes contra la dignitat de les persones per motiu de discriminació a la nacionalitat, suposadament per haver proferit expressions humiliants als alumnes fills de Guàrdies Civils l'endemà de l'1-O. Aquest dijous, el jutjat va arxivar cinc de les denúncies, però la resta segueix el seu camí.

Com viuen la situació els professors, que es troben en el punt de mira? En parlem amb Josep Lluís del Alcázar, que acumula més de dues dècades de trajectòria al centre, és delegat sindical de la CGT i s'ha convertit en el portaveu de l'equip docent en aquest cas. "No hi ha normalitat, la gent intenta tirar endavant, però és complicat perquè amb cada pas que fan es veu més que tenen un relat construït i no tenen voluntat de parlar amb l'altra banda", explica. Dels nou docents que van ser acusats, quatre estan de baixa, un ha demanat el trasllat de centre i la resta "aguanta com pot".

"Els docents estem sota sospita"

"Estem sota sospita", apunta el delegat sindical, per a qui l'ofensiva que pateixen –que sense arribar al mateix nivell també afecta docents d'altres centres– no senten sense tenir en compte la "reconsideració global sobre l'escola pública i d'alguna manera sobre l'esperit crític dins l'escola pública, en clau clarament regressiva". "No es pot desvincular això de la pretensió dels ministres Íñigo Méndez de Vigo [Educcació] i María Dolores de Cospedal [Defensa] que els nanos aprenguin esperit militar [Defensa prepara un pla per allisonar sobre les forces armades, la bandera espanyola i el rei als col·legis]. Si a això hi sumem el que va vam veure aquesta Setmana Santa [amb diversos ministres cantant el Novio de la Muerte en una processó a Màlaga], es pot dir que vivim un retorn al blanc i negre, al nacional-catolicisme, com un instrument ideològic d'un poder en crisi".

El segon element que destaca el docent és que el govern espanyol vol el "control polític sobre Catalunya" i perquè vagi més enllà del que s'ha fet amb l'article 155 hi ha "tres pilars que creuen determinants: Mossos, mitjans de comunicació públics i l'escola pública". "Estem en el punt de mira i al Palau ens hem trobat en el primer punt d'atac, que és el qüestionament de l'escola pública".

El debat del 2-0: "La nostra tasca és trobar un espai on es puguin expressar"

"És evident que les situacions de contradiccions dels alumnes es donen contínuament, fins i tot per temes com el futbol. I com a docents sempre hem pensat que el millor que podem fer és donar-los un espai a classe perquè les debatim i resolguem", explica el delegat de la CGT. Això és el que, segons la versió del professorat, va fer-se també el 2 d'octubre. "El gran èxit d'aquell dia és que en una situació de gran tensió, a tot arreu, no va haver-hi cap baralla. Òbviament tenim nanos de totes les ideologies i pares i mares que pensen molt diferent, però la nostra tasca és trobar un espai de convivència en què tots es puguin expressar i no vagi a més. I aquell dia, amb independència del que ens ha caigut després a sobre, no va haver-hi cap conflicte entre alumnes i crec que tampoc entre professorat i alumnes. La tasca de l'institut va permetre que no hi hagués cap tipus de confrontació i crec que es va saber abordar la situació correctament".

La instrumentalització política dels denunciants

Per a Josep Lluís del Alcázar, i la resta de professorat, en aquesta història hi ha "dues víctimes". La primera és el professorat, que en alguns casos "s'hi juga la vida i el treball", i la segona són els alumnes les famílies dels quals van presentar la denúncia, sense intentar parlar sobre els fets amb l'escola. "Són víctimes perquè a aquestes famílies se les instrumentalitza i utilitza en un joc de llarg abast. Com a docents i com a persones tenim claríssim que no entrarem en aquest joc", afegeix. Tot i admetre que l'ofensiva és important, Alcázar creu que "la podem aturar" i, en qualsevol cas, veu fonamental fer-ho "perquè si perdem aquesta primera barricada, després pot entrar la doble via contra l'escola catalana i una escola mínimament crítica, que pugui desenvolupar uns principis mínimament democràtics, i vindria un procés de regressió".

Malgrat tot el ressò mediàtic, però, subratlla que només són sis les famílies que han presentat denúncia, en un centre amb 1.200 alumnes, dels quals desenes són fills dels agents del cos de la Guàrdia Civil establert a l'enorme caserna que hi ha al municipi. Rere la instrumentalització política, Del Alcázar alerta del perill de la "cursa entre Ciutadans i PP per veure qui és qui colpeja més dur en un tema que tenen valorat que dona rèdit polític, dient-la cada cop més grossa". "Que vinguin els secretaris d'estat a parlar només amb una banda vol dir que ja ens han condemnat i això és d'escàndol. Només els interessa enfortir que la denúncia tiri endavant. Volen reforçar el relat que ja tenen construït, i com que són els nostres responsables polítics, arran del 155, tots els instruments que tindriem de defensa, com són els informes d'inspecció [que desmuntarien l'acusació], no han sortit i els tapen", detalla.

Decepció amb el govern municipal

El professorat del centre de secundària està decebut amb el paper del govern municipal, format per PSC i C's, que ha fet comunicats dient que el centre funciona perfectament, però en cap moment ha defensat els docents. "Mai havíem tingut cap conflicte d'aquest tipus polític i mai hem tingut cap denúncia al consell escolar", explica el delegat sindical. El representant de les famílies denunciants, Bartolomé Barba, va decidir no assistir a la reunió que s'havia convocat entre l'institut i els pares afectats amb l'Ajuntament de mediador –i que finalment es va anul·lar– perquè acudia a un programa de televisió, un fet que Del Alcázar interpreta com la "voluntat de mantenir obert el conflicte".

Durant mesos, malgrat la campanya mediàtica i les "visites de grups d'extrema dreta algunes tardes, que es dediquen a increpar, insultar i amenaçar el professorat", els docents van decidir callar, però això va canviar després de la denúncia de la Fiscalia, quan van decidir alçar la veu. "En aquell moment, veient que només es dona veu a una part, no es parla

Ofensiva contra l'escola catalana

amb altres famílies, altres alumnes o els docents, decidim que hem de començar a explicar-nos", comenta. Ara bé, aquest pas endavant ha provocat "una escalada a l'altra banda", que es va materialitzar en el famós reportatge a El Mundo que identificava amb noms, cognoms i fotografies els professors acusats i que el líder de C's, Albert Rivera, es va encarregar de difondre amb un tuit incendiari que criminalitzava els docents. L'endemà apareixien pintades a l'exterior del centre amb amenaces contra els professors, assenyalant-los amb noms i cognoms.

"Els responsables no estan dins les parets de l'institut"

"És evident que Rivera està alimentant la tensió al centre, i jo reivindico que la gent sabem no entrar en la provocació i la reacció que tenen els exalumnes, que organitzen la concentració de l'1 de maig [a la qual van assistir-hi un miler de persones], és una resposta que trenca la dinàmica que ells volen crear", comenta, per afegir tot seguit que "hem d'intentar que les pintades no travessin el mur i no entrin a l'institut".

"No comprarem l'espiral de violència que ens estan imposant. Al centre hi ha prou maduresa per identificar el problema i saber on estan els responsables d'aquesta situació, que no és dins de les parets de l'institut", conclou Josep Lluís del Alcázar. El suport també va més enllà del municipi i aquesta mateixa setmana s'ha presentat la Taula d'Emergència Docent, una plataforma que reuneix set sindicats del sector per "defensar l'educació en els valors democràtics".

* Entrevista publicada al diari Público

Es constitueix la Taula d'Emergència Docent

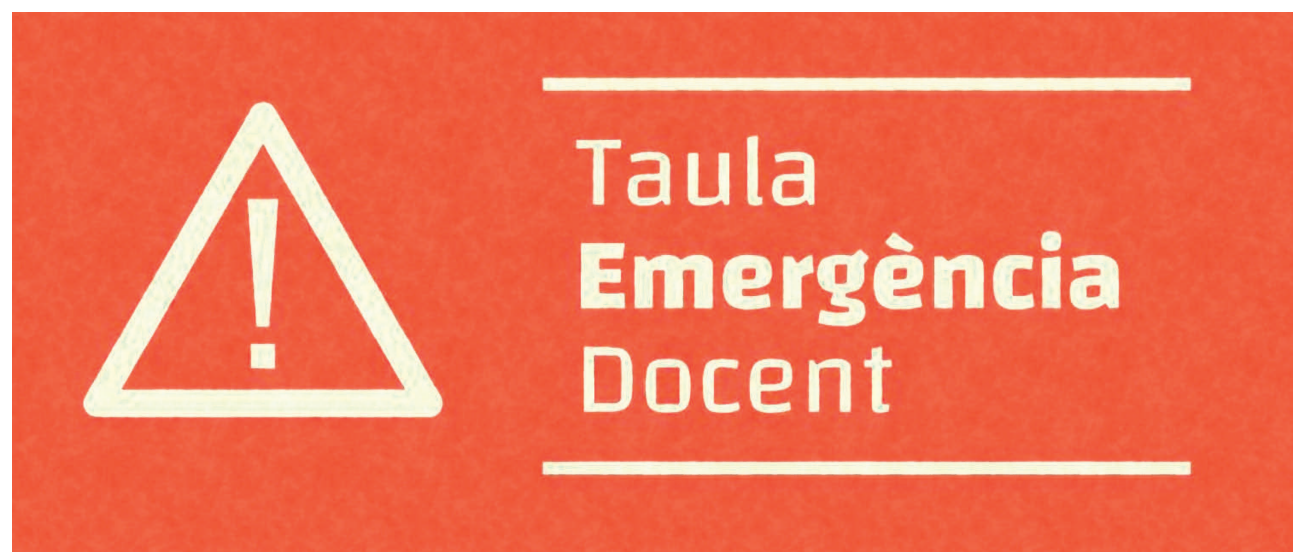
Taula d'Emergència Docent

Diverses organitzacions socials i sindicals del sector de l'ensenyament han posat en marxa la Taula d'Emergència Docent, un espai que pretén unir els professionals de l'educació enfront dels greus esdeveniments que estan envoltant el col·lectiu docent.

La Taula d'Emergència Docent (TED), inicialment impulsada pels sindicats CGT Ensenyament, Intersindical-CSC, UGT i USTEC-STEs (IAC) i les organitzacions ADIC Ensenyament, ANC (Sectorial d'Educació) i Docents per la República, vol donar resposta a la repressió mediàtica, judicial i policial que estan patint els docents i els centres educatius.

Recentment s'han creuat alguns límits que han posat en estat d'alerta tot el sector, que veu amenaçats els pilars bàsics de l'educació en una societat democràtica. Per aquest motiu s'ha consensuat una Declaració Unitària que s'ha fet arribar a tots els centres educatius del país perquè els claustres puguin subscriure-la i iniciar un procés de debat entorn de la greu situació creada.

Podeu trobar adjuntada a aquest missatge la Declaració Unitària i la imatge gràfica de la Taula d'Emergència Docent. Per qualsevol aclariment podeu contactar-nos a tedocent@gmail.com o a twitter.com/tedocent

DECLARACIÓ UNITÀRIA

Arran dels greus esdeveniments que estan envoltant el col·lectiu docent català, volem expressar el nostre suport als companys i companyes que són objecte de la repressió mediàtica, judicial i policial; tant en els casos de Sant Andreu de la Barca i la Seu d'Urgell, com en la resta.

Els límits que s'han creuat evidencien la situació d'emergència

en què ens trobem, que posa en risc l'espai de confiança que són, i han de seguir sent, els centres educatius. Veiem amenaçada no només la llibertat de càtedra, sinó també la llibertat d'expressió.

Per tot això ens comprometem a defensar l'educació en els valors democràtics, en la cultura de la pau i en l'esperit crític; pilars bàsics perquè els futurs ciutadans i ciutadanes, que posem al centre de la nostra dedicació professional, construeixin una societat justa, democràtica i participativa.

Deixeu l'educació en Pau. Volem educar en llibertat.

USTEC, ASPEPC-SPS, CCOO, UGT, USOC, CGT

Davant la campanya de criminalització i acusacions d'adoctrinament al professorat, els sindicats representatius dels treballadors i treballadores de l'Ensenyament volem manifestar el nostre rebuig a aquestes incriminacions i posar en valor la bona tasca dels i les professionals del nostre sistema educatiu.

El personal docent ha demostrat en tot moment la seva preparació i dignitat professional per educar als infants i joves en el respecte als valors de democràcia, pluralitat, diversitat i convivència com a vertebradors d'una societat oberta com la nostra. I ho ha fet en contextos difícils i suportant unes injustificades retallades que han comportat la pèrdua de recursos i de condicions laborals.

Exigim al Departament d'Ensenyament que davant les acusacions d'adoctrinament defensi els seus treballadors i treballadores, no només fent l'acompanyament necessari al professorat que ho necessiti, sinó sortint al pas públicament davant falses acusacions d'incitació a l'odi, posant en dubte l'honorabilitat del professorat afectat i, de retruc, la de tot el col·lectiu i fent públics els informes pertinents.

Demanem que no s'utilitzi políticament el paper de l'Escola i als seus treballadors i treballadores. L'escola ha d'estar al marge d'estratègies polítiques, siguin les que siguin.

Per garantir aquesta independència es fa imprescindible posar en valor la funció pública docent i la seva llibertat de

càtedra. També una provisió de llocs de treball que ha de ser objectiva i transparent, cosa que xoca amb el desenvolupament de la LEC.

Entenem que s'ha de deixar treballar als i les docents com sempre ho han fet. El col·lectiu docent ha estat i és un pilar bàsic del sistema educatiu català i no mereix carregar amb acusacions infundades i tendencioses, derivades del moment polític actual.

Els sindicats farem un seguiment dels casos existents i dels que puguin aparèixer i actuarem en conseqüència en la defensa del professorat i el personal docent en general.

És per això que vam fer una crida a participar a la mobilització el 23 de maig a les concentracions a les 4 subdelgacions del Govern a Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona i a les propores convocatòries.

Dones i homes al mercat laboral: balanç d'una dècada de crisi

Maria de la Fuente

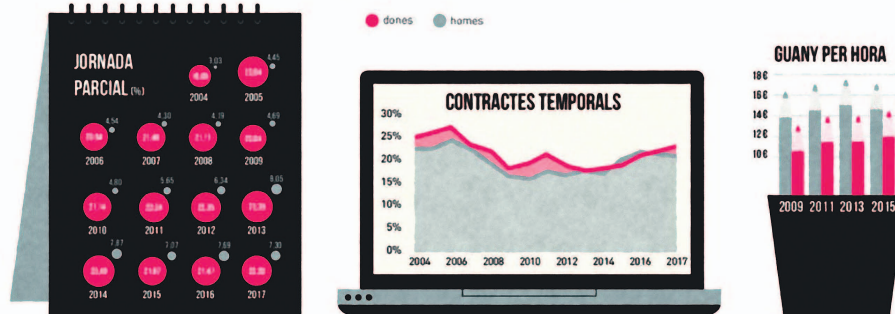
La crisi econòmica, les reformes laborals i les restriccions a l'ocupació pública han canviat el mercat de treball al nostre país, possiblement de forma permanent. Aprofitem l'1 de maig per a fer un balanç sobre l'evolució de les desigualtats entre dones i homes en quatre aspectes clau de l'ocupació, des del "boom" fins a la suposada "sortida de la crisi". Ho fem des d'una mirada molt general, usant quatre indicadors molt coneguts que permeten veure les diferències de manera genèrica entre homes i dones, sense tenir en compte les múltiples desigualtats que travessen aquests dos col·lectius. En el pròxim article ens farem noves preguntes, que ajudin a completar aquesta panoràmica sobre la qüestió de què ha passat durant els darrers deu anys pel que fa a la desigualtat de gènere en el treball remunerat.

1. Participació mercat laboral: qui ho ha tingut pitjor?

Els van perdre més, elles han seguit estant pitjor (i la recuperació està sent més masculina!). L'època de bonança econòmica era una època de grans desigualtats. Malgrat que hi havia hagut un augment de la participació de les dones al mercat de treball cal no oblidar que, de les persones en edat de treballar, els homes ho feien en un 79% dels casos i les dones en un 63%. Els homes van ser més colpejats per la pèrdua de treball remunerat, en particular

DESIGUALTATS EN LES CONDICIONS LABORALS

Evolució de la parcialitat, la temporalitat i el guany per hora de dones i homes a Catalunya.

l'any 2009, a causa de la segregació horitzontal de l'ocupació que feia que sectors com la construcció o l'automoció, fortament colpejats per la crisi financera, estiguessin molt masculinitzats. Però ni en el pitjor moment de la crisi, que va ser l'any 2013, amb un 64,5% d'homes ocupats respecte als que podien estar-ho, ells van arribar a un percentatge d'ocupació tan baix com el percentatge femení en els millors moments (2008 i 2017). Aquesta és una comparació que cal mantenir en ment quan algú afirma a la lleugera que la crisi laboral ha afectat més als homes. Les dones al nostre país viuen des de sempre en una constant crisi econòmica.

Al gràfic podeu veure en color vermell i negre l'evolució per cada sexe de l'ocupació sobre la població potencialment activa. Durant la dècada de la crisi les dones van sortir a la recerca de feina (incorporant-se a l'anomenada "població

activa"), possiblement per a compensar la disminució d'ingressos a les llars. Aquest fet també ha estat sovint ressaltat al debat públic i apareix reflectit en l'àrea de color de rosa del gràfic. Ara bé: aquestes noves altes en la recerca de feina no han esquivat el descens en l'ocupació femenina d'aquest període. Per a elles, la caiguda de l'ocupació va representar que el pitjor any, el 2012, només el 58% de les dones en edat de treballar ho fessin (sis punts i mig menys d'ocupació que els homes l'any 2013). Això sí, la taxa d'activitat femenina va seguir un camí ascendent que va culminar l'any 2016.

Cal veure com evolucionen l'activitat i l'ocupació en els propers anys. Si es manté la creació d'ocupació per als homes mentre que s'estanca la de les dones i si l'activitat (la recerca de feina) comença a disminuir entre les segones per l'efecte desànim, o més aviat ha succeït que l'abandonament del rol de la "mes-tressa de casa" és una tendència que va impulsar-se amb la crisi i ha arribat per a quedar-se.

2. La temporalitat té rostre de dona?

En termes absoluts, no. En termes relatius, sí. El nombre de contractes temporals d'homes i dones durant els darrers deu anys ha estat força constant entre el 20 i el 23%, i similar entre ambdós sexes. Com que el nombre total de dones ocupades ha estat sempre inferior al d'homes ocupats, la proporció de dones és més alta, sempre entre un i tres punts percentuals. Aquest fet ha arribat a capgirar-se només en una ocasió: l'any 2015 quan els homes van tenir un 20% i les dones un 19% de temporalitat.

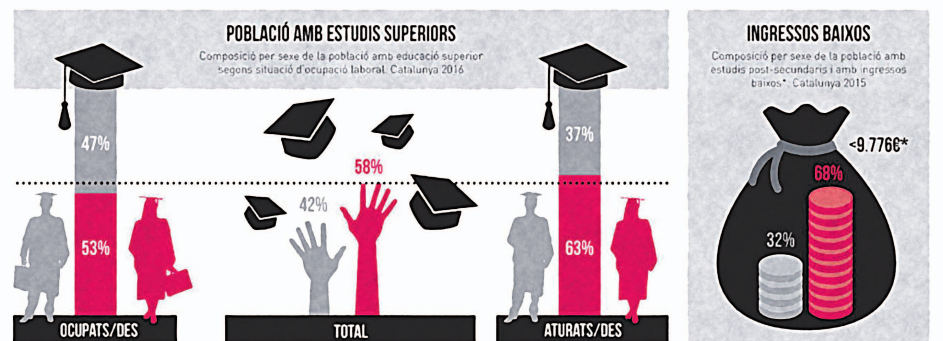
A 2017, a Catalunya, hi ha 309.700 dones (el 23%) i 283.000 homes (el 20%) amb contractes temporals. Aquest percentatge no és molt diferent de l'any 2008, però tots els senyals apunten que el pitjor encara no ha arribat: el 87% dels nous contractes del 2017 tant d'homes com de dones han estat temporals. Sembla que s'està produint una substitució generacional associada que, si no ho impediem, possiblement esdevingui una realitat generalitzada de temporalitat en el futur pròxim.

3. Qui ha patit més la parcialitat?

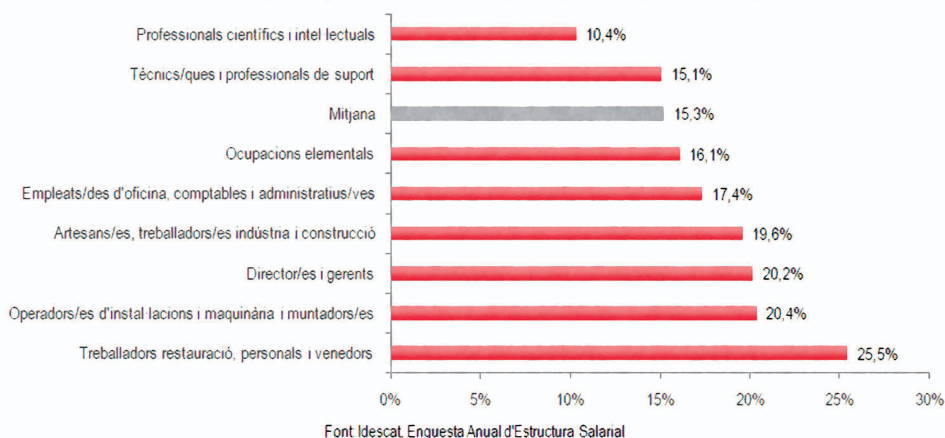
La parcialitat és femenina, però s'ha disparat en els homes. Aquest tipus de contracte sí que ha evolucionat clarament durant la darrera dècada: ha augmentat en ambdós sexes i ho continua fent. La parcialitat és una forma de treball amb baixos salaris i drets socials on les dones gairebé quadruplicaven els homes abans de la crisi. Tot sovint no s'ha considerat un problema perquè

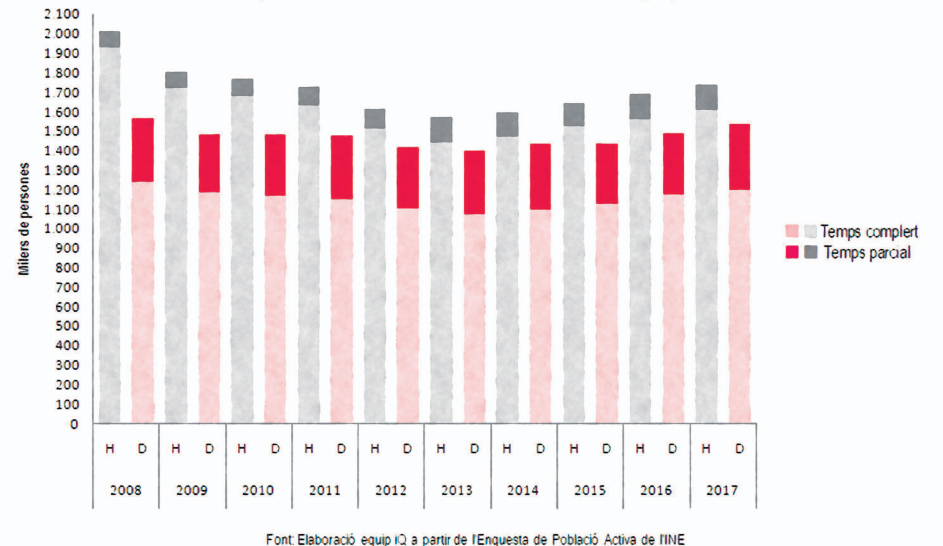
ESTUDIAR PER PROGRESSAR

Bretxa salarial de gènere per hora treballada, segons tipus d'ocupació. Catalunya 2015

Total població assalariada i assalariada a temps parcial

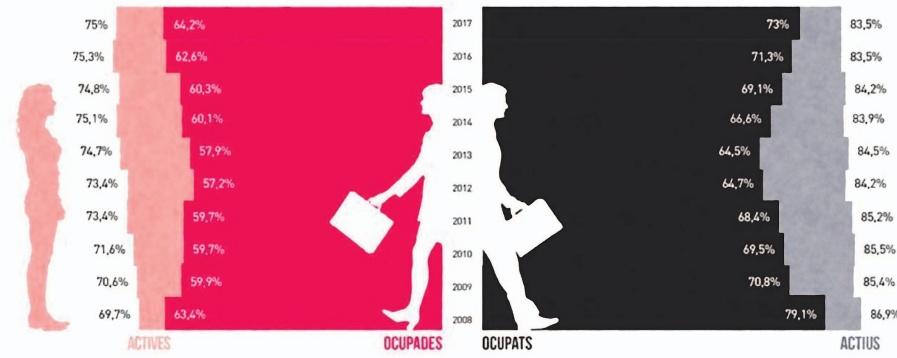

s'ha pressuposat que era una opció "escollida" però en realitat ha estat una tria forçada per la manca de serveis públics d'atenció a la infància, la vellesa i la malaltia i la manca de responsabilitat familiar d'uns homes que en alguns casos patien del contrari: excés d'hores a la feina remunerada. Les dones han renunciat moltes vegades a la seva autonomia econòmica present i futura a canvi de temps i de la tranquil·litat de tenir les llars sota control pel que fa a les seves necessitats de cura i neteja. Un contingent de mà d'obra assalariada força econòmica que també ha estat ben aprofitat per les empreses.

Així, l'any 2008 la taxa de parcialitat femenina era cinc cops la masculina. Ara bé, mentre aquesta modalitat de contracte s'ha mantingut entre el 20 i el 23% al llarg de la crisi per a elles, per a ells la cosa ha anat diferent: ha passat de representar el 4% dels contractes masculins l'any 2008 a representar el 8% l'any 2016. Tot i que la desigualtat de gènere segueix sent sagrant, el cert és que aquest canvi significa que s'ha duplicat la parcialitat masculina. Si cada vegada hi ha més homes assalariats a temps parcial, es farà visible ara el problema de la sostenibilitat a llarg termini? Gaudir de més temps "lliure" (?) a canvi de multiplicar la pobresa en el treball, en les pensions, i també de les cotitzacions a l'administració, és sens dubte una mala peça al teler de l'estat del benestar. Val a dir que el darrer any de la sèrie, el 2017, mostra un lleuger descens de la parcialitat masculina. La pregunta és si a l'ocupació postcrisi es produirà una igualació a la baixa o una recuperació masculina que engrandirà l'esclatxa de gènere. Estigueu atentes a les dades de l'Epa.

LA CRISI, L'AUSTERITAT I L'OCUPACIÓ

Persones "actives" i ocupades sobre la població entre 16 i 64 anys

Font: Idescat. Enquesta de Població Activa. Disseny: Maria Villanueva i As. ChanChan Estudio

www.iqo

4. La desregulació ha afectat la bretxa salarial?

Alguna cosa es mou en la fisonomia de la bretxa salarial. Tradicionalment les dades mostren com la bretxa salarial afectava ocupacions més qualificades i ben remunerades. Les raons d'aquest fenomen tenien a veure amb la individualització de la negociació salarial: les ocupacions menys remunerades estaven més protegides per la negociació col·lectiva, mentre que les posicions directives o intel·lectuals depenien més de la capacitat negociadora individual i, per tant, eren més vulnerables a la desigualtat de gènere. Les dades per al nostre context, però, mostren el 'sorpaso' que la desigualtat ha fet a un altre grup d'ocupació: el de la restauració, serveis personals, i venedors/res. Així, el que avui és el segon col·lectiu menys remunerat de mitjana, és, a més a més, el que més bretxa de gènere té. Aquesta realitat podria ser una especificitat del model productiu espanyol, vinculat a la suposada sortida de la crisi a través del turisme, el debilitament dels convenis col·lectius, els processos d'externalització, i altres formes de desregulació del mercat. Cal no oblidar-ho: la falta de normes que protegeixin els febles respecte als forts sempre té impacte de gènere.

* Article publicat a Crític, periodisme d'investigació

Els acomiadaments improcedents que s'amaguen rere unes difuses "raons econòmiques"

Marc Font

Una de les conseqüències més evidents de la llarga crisi econòmica és l'existència, encara avui, d'una elevada taxa d'atur. Una de les raons que l'explica és, òbviament, la destrucció d'ocupació i, per tant, l'acomiadament de treballadors. Les successives reformes laborals dels governs espanyols, primer la de l'executiu de Zapatero el 2010 i després la del de Rajoy el 2012, han incrementat enormement les facilitats de les empreses per fer fora empleats tot argumentant causes econòmiques. En aquests casos, l'acomiadament és objectiu i, per tant, procedent, de manera que l'afectat s'ha d'acotar amb una indemnització d'un màxim de 20 dies per any treballat i un topall de 12 mensualitats. Això és el que diu la teoria, però com gairebé sempre, la realitat és molt més complexa i sovint les raons econòmiques o no existeixen o no estan prou ben argumentades com per a justificar un acomiadament procedent.

"La carta [d'acomiadament] ha d'explicar els motius que porten l'empresa a considerar que el lloc de treball és insostenible, ha d'estar ben fonamentada i transmetre als treballadors totes les dades que ho expliquen. Però sovint només apareixen causes molt genèriques, com ara dir que 'el mercat és molt competitiu i han baixat les vendes', però sense donar dades concretes. Si només surten vaguetats, apostem per posar una demanda. Al cap i a la fi l'obligació de l'empresa és explicar com cal les circumstàncies de l'acomiadament, amb tota la informació pertinent, no és el treballador el que ha d'investigar la situació econòmica real que hi ha darrere", explica l'advocat laboralista

del Col·lectiu Ronda José Antonio González. El lletrat afegeix que també pot ser interessant posar la demanda en casos en què l'empresa presenta una carta ben fonamentada, "per obligar-la a acreditar davant del jutge realment allò que hi diu, perquè molts cops ens hem trobat com després no té les dades tan justificades i, a més a més, nosaltres mateixos podem analitzar amb detall els seus comptes, on sovint s'hi troben elements discutibles sobre els quals ha de donar alguna explicació".

El més habitual és que quan una persona pateix un acomiadament per raons econòmiques ni es planteja reclamar, un fet que s'accentua en

un context general de crisi. Si consulta un advocat sovint és simplement perquè comprovi si el càlcul de la indemnització és correcte. "Que et diguin que l'acomiadament sigui econòmic no vol dir que estigui justificat. Fins i tot en una situació de crisi podem posar en discussió que sigui proporcionat. I, sobretot en les grans empreses, que tingui un impacte en el compte de resultats que el justifiqui", comenta González. La recomanació del lletrat és clara: sempre val la pena assessorar-se amb un advocat, perquè es pot descobrir que en realitat l'acomiadament és improcedent i, per tant, com a mínim rebre una indemnització més elevada.

De la necessitat de pèrdues al simple descens dels beneficis

En principi el que diu la llei és que un acomiadament està justificat quan l'empresa passa per una "situació econòmica negativa". La qüestió és que el significat d'aquest concepte s'ha modificat força els darrers anys. Segons la jurisprudència generada per les sentències del Tribunal Suprem, abans del 2010 això implicava acumular diversos exercicis econòmics consecutius amb pèrdues. Arran de la reforma laboral que aquell any va aprovar el govern del PSOE encapçalat per Zapatero, la simple previsió de pèrdues futures ja podia justificar una "situació econòmica negativa". I el 2012, el govern de Rajoy va anar encara més enllà i amb un simple descens dels ingressos, malgrat que la companyia continuï generant beneficis, ja es podria arribar a justificar acomiadaments per raons econòmiques. "És paradoxal perquè, a l'àmbit comptable, no és una situació econòmica negativa, perquè hi ha beneficis", subratlla José Antonio González.

L'advocat del Col·lectiu Ronda explica que a l'hora de la veritat els jutges estan "molt dividits" a l'hora de valorar com s'ha d'aplicar la normativa, fins al punt que dos treballadors d'una mateixa empresa acomiadats amb la mateixa carta però a qui els toca jutges diferents poden rebre respostes absolutament contràries. "Hi ha jutges que exigeixen que l'empresa demostrï que realment està en una situació de crisi, que té un problema greu, per poder fer fora personal per raons econòmiques", detalla.

* Article publicat a Crític, periodisme d'investigació.

No estem en venda. Defensem les nostres pensions

Secretariat Permanent de la CGT de Catalunya

No estem en venda, ni el nostre futur ni les nostres pensions.

Som persones i tenim dignitat. I tenim el dret a viure. Són dues afirmacions bàsiques que el capitalisme i els aparells dels estats que els hi donen cobertura posen en dubte constantment. Ho veiem cada dia en el treball, on les condicions de feines penoses, els ritmes "a destajo" per aconseguir salaris irrisoris i les malalties induïdes pel treball afecten la nostra salut. També ho veiem amb una cosa tant bàsica com l'habitatge, un dret que el capitalisme i els diferents governs han convertit gairebé en un privilegi i, sobretot, un negoci per a una minoria. I també ho patim després de tota una vida treballant, quan ens fem grans, amb unes pensions de misèria que, a banda d'abocar-nos al risc de ser pobres, insulten directament la nostra dignitat. No oblidem que, no fa gaire, la directora del FMI C. Lagarde va tenir la barra de queixar-se que els i les treballadores vivim massa anys.

Aquests darrers mesos les mobilitzacions de la Marea Pensionista han tingut l'encert i la capacitat de cridar l'atenció social sobre un dels principals atacs que patim la immensa majoria de la població. Es tracta del desgast i el desballestament premeditat del sistema de pensions públiques. Un sistema que, no ho oblidem, en ell mateix ja de per sí és clarament

insuficient i que des de fa anys ens ha proporcionat unes pensions de jubilació molt inferiors a la mitjana dels països del nostre voltant. No obstant, també estem veient com els darrers anys hi està havent un seguit d'atacs ben planificats per part dels governs i les grans entitats financeres per reduir-lo encara més.

Periòdicament els grans mitjans de comunicació ens presenten notícies apocalíptiques sobre la suposada fallida del sistema de pensions, mentre amaguen que la seva descapitalització en gran mesura s'explica per la caiguda dels salaris, les exempcions de cotització

empresarial a molts tipus de contractes i altres transferències de diners al sector privat. Alhora, tampoc ens diuen per què les pensions no poden dependre directament dels pressupostos generals de l'estat, de manera similar a la sanitat o l'ensenyament (o, fins i tot, despeses inútils com el pressupost de la Casa Reial).

Els diferents governs dels darrers anys tampoc s'han quedat quietes. Recentment hem experimentat com el govern del PP ha desvinculat l'actualització de les pensions de l'evolució del cost de la vida. És a dir, les ha deslligat de l'IPC i en vincula el seu increment (o no) al PIB,

fet que ha motivat que unes pensions que en si mateixes ja eren míseres ara encara ho siguin més. Però aquesta pluja, a més, ha caigut ja sobre mullat. El gener del 2011, el govern del PSOE va pactar amb CCOO i UGT i les diferents patronals una reforma del sistema de pensions, les conseqüències de la qual estem pagant avui. Van decidir allargar l'edat de jubilació, allargar la base de cotització per al càlcul de la pensió i el temps de cotització per a tenir dret a una pensió complerta. És a dir: que treballem fins ser més vells/es i que si hem tingut una vida laboral marcada per la discontinuïtat a la feina i per la precarietat laboral les nostres pensions siguin encara més baixes. Com a contrapartida, busquen que aquells treballadors/es que s'ho puguin permetre, hagin de contractar plans d'estalvi o de pensions privats davant la por a ser pobres quan siguin grans. Com sempre, es fomenta el benefici de les grans empreses financeres.

L'atac a les pensions és una acció més de la guerra que el capitalisme, i els estats que l'emparen, manté contra la immensa majoria de la població. Un atac que afecta directament les i als pensionistes d'avui però que també és especialment greu per qui avui treballa o està a l'atur i, fins i tot, per les i els joves.

No som de quedar-nos quietes i quietes, de braços creuats. Portem la lluita i la dignitat en el nostre ADN. Per això fem una crida al conjunt de la CGT i al conjunt dels i les treballadores, amb contracte fixe o en precari o sense contracte, així com als/les aturades, a afegir-se aquest 26 de maig a les mobilitzacions en defensa de les pensions que hi haurà al conjunt de Catalunya i la resta de l'estat.

Per la qualitat educativa, prou tancaments a la pública: Reduïm les ràtios! Suprimim concerts!

CGT Ensenyament

Per què és prioritària la reducció de les ràtios?

- El nombre d'alumnat per grup és un dels factors que més influeix en el grau d'atenció individualitzada a l'alumnat i en la qualitat educativa. Catalunya és dels territoris de l'OCDE a on les ràtios són més altes.

- L'actual descens demogràfic de l'alumnat d'infantil i primària permet reduir les ràtios en la majoria de zones simplement mantenint els grups actuals o reobrint els que s'han tancat els darrers anys.

- La massificació de grups a secundària i en un percentatge alt (en algunes localitats més del 60 o 70 %) de grups de l'etapa primària, s'està generant un greu problema d'atenció a l'alumnat i un trasvassament a la privada.

- El manteniment de concerts educatius a centres privats a partir de 18 alumnes mentre es tanquen grups de P3 amb ràtios més elevades a la mateixa zona és privatització.

CGT Ensenyament

Cap tancament a la pública

Ni tancament de línies, ni massificació d'aules!!

cg tense.pangea.org
@CGTEnsenyament
CGTEnsenyament
CGTense

A quants alumnes per grup cal reduir-les?

- Des de CGT Ensenyament defensem des de fa anys unes ràtios de, com a màxim: 15 alumnes per grup a l'etapa infantil, 20 a primària i 25 a secundària.

- Transitòriament seria progressiva la generalització de la mesura aprovada per a Manlleu de fixar un màxim de 22 alumnes a primària i, com es demana des de Cornellà, de 27 a secundària a tots els centres, sempre i quan no suposi cap tancament de grups públics.

- En les zones a on la demanda estigui per sota, les ràtios a tots els centres han de ser les que surtin de dividir el nombre total d'alumnes pel nombre de grups existents, sense tancar cap grup públic.

- Ràtio inferior pels centres de màxima complexitat als efectes de dotació de plantilla

Quines mesures complementàries calen?

- No tancar mai grups públics preventivament ja que afavoreix la inscripció a la privada.

- Fixar ràtios homogènies a la pre-inscripció de no més de 22 alumnes a primària i 27 a secundària. Com que aquest curs ja s'han fixat

per sobre, caldria repartir les demandes al total de grups sense tancar-ne cap.

- Si les demandes totals per zona generen ràtios per sobre de 22/27 cal reobrir grups si se n'haguessin tancat els darrers cursos o obrir-ne de nous en condicions adequades.

- Cal una previsió amb prou antelació de la demanda dels propers cursos per tal de cons-

truir o adaptar els espais necessaris per acollir a l'alumnat en condicions i amb instal·lacions dignes: ni amb grups bolet a centres amb mancances d'espai, ni amb barracots.

- Cal començar a suprimir concerts:

- De manera immediata a tots els centres religiosos, que segreguen per sexe i/o que discriminen laboralment a les dones.

- De manera progressiva: oferint als centres i docents (amb condicions i capacitat suficient) la integració a la xarxa pública o el pas a la privada sense subvenció.

Com ho podem aconseguir?

- Impulsant i participant a les campanyes de les comunitats educatives locals contra els tancaments de grups públics i per la baixada de ràtios: signant posicionaments de claustres i zones, demanant el posicionament a Consells Escolars i Plens Municipals, organitzant xerrades als centres i municipis, amb les AMPAs i estudiants, organitzant mobilitzacions a nivell local, etc.

- Organitzant-nos com a col·lectiu docent: participant a les zones i assemblees de treballadores per tal de construir conjuntament un pla de lluita prou contundent i participatiu com per aconseguir la baixada de ràtios, la supressió dels concerts que segreguen per sexe, la reducció de la segona hora lectiva i l'estabilització del personal interí, entre d'altres.

Per organitzar xerrades/assemblees al vostre centre/zona, demanar models de posicionament de claustre, conèixer i participar de les properes convocatòries i propostes: contacteu-nos!!

Sindicalisme: combat o inèrcia?

Manel Quesada

Durant els últims anys el món del treball, i amb aquest el món sindical, han patit profundes transformacions. No estic dient res nou quan dic que la precarització del món del treball ha afectat de forma importantíssima al moviment sindical, o almenys a aquell moviment sindical que no participa de la concertació social. De fet, no vull suggerir cap reflexió nova, i sóc conscient que puc aportar ben poc al debat que des de fa anys algunes militants tenen al voltant de l'acció sindical. Però permeteu-me algunes puntualitzacions generals a mode de síntesi.

A moltes de nosaltres ens han passat pel cap aquella pregunta: en quin moment els sindicats s'han convertit en eines totalment ineficients per a la gran majoria de la classe treballadora? I sobretot, perquè no són una eina útil especialment per a aquella gent més precària? La que més patiments acumula en relació a com guanyar-se la vida? La resposta, penso, té moltíssimes variables que tampoc tinc voluntat d'enumerar aquí. Però tothom que tingui una mínima inquietud sobre com fem sindicalisme s'ho ha plantejat algun cop.

D'una banda, no ens enganyem, en multitud d'ocasions oferim el mateix que oferíem fa deu, vint, trenta anys. En molts aspectes la forma de fer sindicalisme no ha canviat en les últimes dècades mentre que el tipus de relacions laborals han patit una transformació profundíssima. Aquella que treballa per a una ETT, segurament sabrà poc del que és un Comitè d'Empresa, i segurament tampoc l'interessi. Els sindicats, en general, ens hem entestat en explicar-li la utilitat del que és un Comitè d'Empresa o altres vicissituds de l'estil a aquesta treballadora (enteneu-me, és un paradigma del que vull dir) quan, sovint, ni nosaltres mateixes ens hem trobat mai amb estructures de representació al nostre centre de treball. No vull dir amb això que aquestes no serveixin, sinó que d'alguna forma, per a

un gruix de la classe treballadora aquestes no són una eina simplement perquè són alienes a la seva realitat.

D'altra banda, un determinat sector d'aquest, diguem-li així, sindicalisme combatiu, s'ha enquistat en unes determinades dinàmiques que fan, en el millor dels casos, menys atractiva la militància, i en els pitjors, aquesta gent nova que entra al sindicat surt directament corrents i espantada. Sovint, a més, és el mateix sector que ja sigui en base a un paternalisme cutre (que a més no té raó de ser a la pràctica) o ja sigui en base a deliris puristes i atomitzants, com diria la meua àvia 'ni comen ni dejan comer'. Així, es dona la situació que mentre aquest perfil de militants es limita a repetir una de les reflexions més conservadores i contrarevolucionàries que hi ha: "és que la gent és idiota i no se n'adona que s'ha d'afiliar a un sindicat, a poder ser el meu"; una altra gent fa exactament la reflexió contrària: "el que passa és que som idiotes i no som capaços de posar al servei de la classe treballadora una eina com el sindicat". Evidentment, les úniques que podran trobar noves fórmules d'adaptació a la realitat canviant seran les que són capaces de sortir de la cova i interaccionar amb el món real.

Davant d'això, mal que ens pesi en la nostra tendència a la comoditat, hem de renovar les formes de fer sindicalisme. I no dic reinventar perquè segurament això que diré ara ja s'hagi inventat, simplement que de vegades no estem prou atentes al que passa al nostre voltant.

I torno a dir-ho, no aportaré cap idea nova de les que ja hi ha sobre la taula, però potser va sent hora de plantejar una acció sindical que sigui útil a tota la gent que ha viscut tota la vida per impediments materials fora de les estructures de representació sindical pactades a la transició. Quan hem donat el pas, en general, sempre ens ha sortit bé. Perquè potser no és tant una qüestió de guanyar unes eleccions sindicals, o posar demandes a l'empresa, o

denunciar a inspecció de treball (que també, potser va sent hora de plantejar els conflictes amb els nostres propis mitjans. Es tracta de construir una acció sindical útil, estigui reglamentada o no per les lleis establertes. I no cal que digui que tampoc és que les lleis d'aquest sistema ens afavoreixin gaire.

No estic proposant res concret, ho sé, perquè penso que les propostes concretes sorgiran de cada realitat i de cada conflicte laboral. Però sí que ens hem de desprendre d'aquells estigmes, d'aquells vicis, i començar a plantejar l'acció sindical en base a la realitat material que tenim, en base a aquell sector de la societat al que volem arribar i al que volem que es faci seva aquesta cosa que és per nosaltres

el Sindicat. Confiem més en nosaltres mateixes i menys en les lleis que ens aboquen a fer per inèrcia. Potser cal recuperar algunes pràctiques sindicals com la mobilització, les vagues, les aturades, les accions directes, els sabotatges, com a suplement (o en alguns casos substitució) als llocs allà on no arribem mitjançant els mecanismes legals. Perquè hi ha llocs on encara no arribem, però el sindicalisme de combat hem d'arribar. Si no, haurem deixat de ser sindicalisme de combat i ens haurem convertit en un xiringuito més d'aquesta societat infumable.

* Manuel Quesada és Secretari General de la CGT de Sabadell

Amiant, la fibra que continua matant

Mar Valdeoriola

Quan es compleixen quinze anys de la seva prohibició, l'amiant continua sent un gran desconegut malgrat la seva perillositat.

Cada any, José Luis Gómez i Benedicto Martino passen uns dies d'angoixa i malestar. Són els dies previs a la revisió a la qual s'han de sotmetre anualment per saber si tot va bé o si les fibres de l'amiant han començat a fer presència en el seu cos. Prohibit a la Unió Europea des de 2002, l'amiant és un malson que fa anys que dura per a moltes persones que van estar en contacte amb aquesta fibra cancerígena, la majoria com a extreballadores d'indústries on es manipulava sense les mesures de seguretat mínimes. Un malson, ja que pot causar malalties de pronòstic fatal, que sovint es manifesten en el moment més inesperat –el període de latència d'aquesta fibra al cos humà pot durar anys.

Persones com en Luis o en Benedicto, que havien treballat a l'antiga planta de Honeywell (actualment absorbida per Federal Mogul) ubicada al Prat de Llobregat, són conscients dels riscos que pateixen. Per això, juntament amb altres treballadors afectats per l'amiant d'aquesta antiga fàbrica, van encapçalar una demanda –amb l'assessorament del Col·lectiu Ronda– perquè es reconegués l'origen laboral de trastorns com l'ansietat i la depressió que pateixen per l'amenaça de malalties futures de pronòstic greu. Tots dos, a més, tenen un compromís diari al capdavant de l'Associació de Víctimes Afectades per l'Amiant de Catalunya (AVAAC), de la qual en són president i vice-president. Des d'aquest col·lectiu es promou la defensa i el suport mutu entre persones afectades, i es fa divulgació i assessorament sobre els riscos de l'amiant, que consideren un dels pitjors "genocidis laborals" de la història.

Precisament, des de l'AVAAC s'ha editat la "Guia informativa sobre els riscos de l'amiant" –de distribució gratuïta–, amb l'objectiu de donar a conèixer quins són els seus riscos, com afecta la salut, on es troba i alguns aspectes legislatius. El document està explicat de manera didàctica i molt clara, tenint en compte que –tal com diuen ells– l'amiant continua sent el gran desconegut de la societat malgrat els seus elevats índexs de perillositat.

Efectes nocius sobre la salut d'un mineral àmpliament usat

L'amiant causa un mínim de 2.000 morts cada any a l'Estat espanyol, xifra que algunes fonts eleven considerablement, i encara no s'ha assolit el pic de major mortaldat causat per aquest material que es va fer servir molt en els sectors de la construcció i la indústria (especialment en l'automoció) per la seva alta resistència. Segons la UE, aquest punt àlgid de defuncions causades per l'amiant arribarà l'any 2023, a causa del fet que les patologies provocades per la inhalació de fibres d'amiant triguen a desenvolupar-se entre 20 i 40 anys. L'OMS calcula que fins al 2030 l'amiant haurà causat mig milió de morts en territori comunitari.

Ja han passat més de quinze anys des de la prohibició de fer servir l'amiant a l'Estat espanyol per ordre de les autoritats europees, però aquest material no ha desaparegut ni del nostre entorn ni dels pulmons de les persones que van estar-hi exposades –ja fos al seu lloc de treball o a casa, com a conseqüència de conviure amb persones que treballaven en contacte amb aquest material o pel simple fet de viure prop de les fàbriques on es feia servir.

La xifra de persones afectades entre el personal laboral és molt més elevada que la de les anomenades víctimes passives i ambientals (familiars o persones que vivien prop de les fàbriques i que van respirar o estar en contacte amb aquesta fibra), a banda que en el cas d'aquestes darreres es fa més difícil demostrar la relació causal entre aquesta fibra mineral –també coneguda amb el nom d'asbest– i el desenvolupament de certes patologies.

La inhalació de fibres d'amiant dona lloc a diverses alteracions i malalties, algunes d'elles menys greus –com plaques pleurals–, però d'altres potencialment mortals –com l'asbestosi, el mesotelioma o alguns altres tipus de càncer, com el de pulmó o el de laringe.

Llarga lluita per demanar responsabilitats a qui se'n va lucrar

Per a moltes persones, l'amiant té un altre

nom: uralita (que és el nom comú amb el qual es coneixen les plaques ondulades usades en moltes teulades o cobertes). Uralita també és el nom d'una de les empreses més importants que es va dedicar a la fabricació d'amiant a l'Estat espanyol, de la qual encara n'existeixen algunes filials. A empreses com Uralita és a les que es demanda quan les víctimes de l'amiant, o els seus hereus, volen reclamar en concepte de danys i perjudicis per tot el que han patit o patiran.

Les víctimes de l'amiant tenen dret que se'ls reconeixin les corresponents prestacions econòmiques, obtenir compensacions o incrementar l'import de les pensions que rebin els seus familiars, com les prestacions de viudetat o orfandat. Des del Col·lectiu Ronda fa anys que ens dediquem a la defensa dels afectats per l'amiant. S'han celebrat nombrosos judicis per denunciar les responsabilitats d'aquestes empreses (no només Uralita, sinó Rocalla o Honeywell, per citar-ne algunes), sobre les quals s'han obtingut importants sen-

tències condemnatòries amb l'ajut de pèrits i pneumòlegs especialistes, que han demostrat que la manca de mesures i la no inversió en prevenció de riscos va acabar sent fatal i només va jugar a favor del lucre de les empreses responsables.

Avui, aquesta lluita continua, també amb alguna sentència que s'ha pogut obtenir a favor de les víctimes ambientals (la primera de l'Estat espanyol). Una lluita que està a l'espera del reconeixement d'un fons de compensació de les víctimes. Des de col·lectius com l'AVAAC, a més, es fa cada any una trobada internacional d'associacions de víctimes per donar visibilitat al problema. L'any 2018 la trobada es fa del 4 al 6 d'octubre a Barcelona.

**Article publicat originalment a L'improcedent, dossier informatiu en defensa dels drets de les persones, editat pel Col·lectiu Ronda i produït per la Directa*

Vaga a la UB per denunciar les condicions dels 'falsos associats'

Redacció

El professorat de la Universitat de Barcelona va anar a la vaga el 24 de maig i dies posteriors, amb un seguiment molt important, per denunciar les condicions dels 'falsos associats' i l'explotació i precarització existents a la universitat.

Més de 2.000 professors estan contractats amb aquesta figura, que comporta 500 euros de sou pel 75% de la dedicació d'un professor permanent.

Va ser una vaga a tots els campus de la UB el 24 de maig, i seguida de tres aturades més els dies 28, 29 i 30 de maig. En aquest cas, però, eren vagues rotatòries, la primera al campus de Diagonal, la segona al de les Llars Mundet i la tercera al del centre de la ciutat. A banda de les aturades de l'activitat docent, es van convocar també mobilitzacions al carrer i als campus. Cal recordar que, segons dades dels sindicats, més de 2.000 membres del personal docent estan contractats a través de la figura de l'associat, pensada per a professionals que compatibilitzen les seves feines amb classes esporàdiques.

Els "falsos associats", però, acostumen a tenir dedicació exclusiva, perquè sovint combinen la docència amb la investigació. Fonts del professorat afirmen que la càrrega de docència d'un d'aquests falsos associats pot arribar a ser el 75% de la d'un professor permanent. En canvi cobren sous de 500 euros mensuals, perquè els contractes estipulen deu hores de feina setmanals. Els sindicats afirmen que el professorat en condicions no permanents supera el 50% de la plantilla. La decisió de les mobilitzacions es va prendre en una assemblea a la facultat de Lletres de l'edifici històric convocada per la candidatura al Comitè d'Empresa Transformem UB, que inclou els sindicats Coordinadora Obrera Sindical (COS) i Confederació General del Treball (CGT), a més de la Plataforma de Professors Associats (PPA) i l'Assemblea de Professorat Reclamant (APR). A l'assemblea, que es va convocar com a decisòria, també hi han assistit representants d'altres sindicats.

Les diferents vagues es van plantejar com a mesures de força per exigir a l'equip de govern de la UB que reobri la taula de negociacions per millorar la situació, principalment, dels professors associats de la universitat. Tot i això, denuncien que la dels professors permanents també ha empitjorat en els darrers anys.

Aquest és el calendari de vaga i mobilitzacions acordat pel Comitè d'empresa del Personal Docent i Investigador laboral de la UB i la Junta de PDI funcionari convocant a la vaga a tot el PDI:

Dijous 24 de març, vaga a tota la UB i manifestació des de Pl. Universitat.

Dilluns 28 de maig, vaga al campus Diagonal i concentració.

Dimarts 29 de maig, vaga al campus Mundet i concentració.

Dimecres 30 de maig, vaga al campus Central i Raval i concentració a Pl. Universitat.

I aquest és el llistat de reivindicacions:

- Que es reobri d'una manera efectiva la taula de negociacions per regularitzar els falsos associats.
- Que es millorin les condicions laborals de tots els associats amb l'aplicació immediata de l'escala salarial màxima i que s'elimini el greuge comparatiu salarial que pateixen els associats amb relació a la resta de figures del personal docent i investigador.
- Que es reconegui l'existència de contractació fraudulenta de professorat temporal (falsos associats i falsos interinatges) que cobreix tasques estructurals i que no es faci cap acomiadament (en forma de no renovació o reducció de contracte).
- Que s'implementin plans d'estabilització per als investigadors predoctorals, postdoctorals, col·laboradors, lectors i agregats interins a jornada completa.
- Que s'obri una taula de negociacions per resoldre els greus problemes laborals que pateixen els investigadors predoctorals.
- Que s'enllesteixi urgentment l'elaboració de la relació de llocs de treball i s'aprovi amb l'acord previ i vinculant de les Seccions departamentals, el Comitè d'Empresa de PDI-laboral i la Junta de PDI-funcionari.
- Que es posi fi a la implementació del punt cinquè de la normativa del PDA, que des del curs 207-18 ha materialitzat l'aplicació del Reial Decret-Llei 14/2012 del govern del PP en el sentit d'augmentar la docència de professorat a jornada completa a 32 crèdits.

En el camí de l'estabilització del professorat de la UB ha de ser una via principal i irrenunciable la convocatòria anual de places de TU i de CU funcionaris, en la mateixa quantitat que les jubilacions produïdes durant l'any anterior.

Tal i com va ser assenyalat en el recent full informatiu de la JPDI de maig de 2018, denunciem la ingerència del govern de Catalunya en la vida universitària, i la pèrdua gradual de l'autonomia universitària (nomenament de tribunals des d'instàncies polítiques, obligació de treure certs tipus de places autonòmiques anorrant les estatals, etc). Demanem explícitament que els implicats en la convocatòria de noves places tinguin la llibertat d'escollir la via d'estabilització preferida, la funcional o la contractual, una llibertat que se'ns nega repetidament per motius polítics, ben aliens a la vida acadèmica.

Per totes aquestes raons, el Comitè d'empresa del PDI-Laboral i la JPDI va cridar a participar activament a la vaga i a les mobilitzacions.

Prou explotació i precarització a la UB!

Fulgor, misèries (i resistències) a la turistització

Pere López i Andrés Antebi

La turistització, un procés mundialitzat, arrossega un tsunami urbanitzador que depreda i espolia territoris, alhora que arrasa les cultures apegades als llocs. Ja incrustat en les metròpolis, accentua la mort dels barris. No obstant això, encara que silenciades o deformades, ja portem anys de resistències i lluites col·lectives enfront de tant de desprésit.

Començarem pel final. Les veus de les paraules del mercat alarmen amb les lleis del nombre de suposades estadístiques que anuncien que la inestabilitat política, la inseguretat jurídica, castiguen a la indústria turística i tallen ales al renovat impuls immobiliari. Això a Catalunya, i especialment a la seva capital, la Barcelona cosmopolita. Siguin notícies, bullos, aquestes “realitats” ens planten davant de dues qüestions primordials. Una, el turisme i l'immobiliari són les locomotores o vagons d'una economia capitalista en declivi, sense sortida. I dos, com la bombolla del moment, una altra més, alleta especuladors i massa especulacions, però es mostra excessivament vulnerable a tot tipus de vaivens.

Quan en el Mediterrani, Mare Nostrum/Mare Mortum, es poden creuar enormes creuers i fràgils pasteres, les referències al turista, o més al viatger, trontollen. Indiquen, si per ventura, que la mobilitat de les poblacions o que la mobilització general ja és transescalar i discorre per tot el mapamundi. El tràfic del Nord al Sud i del Sud al Nord s'ha disparat, encara que per les saturades rutes transiten, o són transportats, en sentit contrari, varietat de cossos i amb objectius molt diferents. Ni uns ni uns altres d'aquests massius fluxos de poblacions escapen a la lògica del benefici com tampoc s'evadeixen del grapeig dels discursos que enalteixen el pensament unànime de la nostra època. Dels trajectes, uns amb anada i tornada garantida (excepte sinistralitat sobrevinguda, doncs com ens adverteixen el risc zero mai existeix), els altres vagabundejant a la intempèrie, les informacions a l'ús i de consum són variopintes. Amb prou feines notícies referides a la indústria de l'emigració, si per ventura alguna es cola en la terminal dels televisors, i de tant en tant, es clama al cel per l'acolliment de les persones refugiades, que no migrants. Entre la filantropia i la beneficència s'intenta navegar en aquesta bretxa aprofundida que confronta la misèria de l'abundància (la nostra) a l'abundància de la misèria (la seva). Amb prou feines paraules per assenyalar a les empreses, privades o públiques, que negocien amb els que escapen de la mort, siguin per bombes o per gana. I en les fases del cicle de traficants de cossos s'encadenen, ja sigui en l'economia negra o blanquejada, tant les xarxes il·legals que manegen la diàspora com els qui controlen l'arribada amb excessius camps de refugiats barrats i amb prou feines asil i tot l'exèrcit d'empreses i funcionaris/as que es mouen en el seu entorn. El revers d'aquesta mobilitat forçada concerneix al costat privilegiat del món aquest desenvolupat, i també a certes capes de les economies emergents, que persegueixen i es bolquen en l'aventura molt a la vora amb tot inclòs. El seu tranquil viatge incumbeix tant a operadors de les empre-

dores empreses, les unes transnacionals i les altres locals, com a les administracions públiques que asseguren el seu assossec i recullen els seus desaprofitaments.

La turistització s'expandeix i intensifica arrossegant el tsunami urbanitzador que depreda i espolia territoris amb les conseqüències d'arrasar les cultures apegades als llocs. Aquest procés mundialitzat, però amb geografies variables --donada la seva extrema exposició a les accelerades sacsejades de la geopolítica--, està pilotat pels diferents sectors que engloba la indústria turística, encara que els seus tentacles van més enllà quan aconsegueix subsumir moltes altres activitats subordinades al manà de les gallines dels ous d'or.

Dins d'aquest panorama els comptables de l'economia manegen els seus comptes i ens expliquen els seus contes: Espanya es considera, en un rànquing de 136 Estats, “el país més competitiu del món en el sector turístic” (World Economic Forum-2017). Així de “l'emissió” de turistes internacionals 75,6 milions d'ells van aterrar l'any passat a les platges, muntanyes i ciutats del devastat territori ibèric (i calculen que aquest any la xifra s'incrementarà fins als 83 milions). I van deixar, diuen les seves estadístiques, 77.625 milions d'euros. A més, tanquen les xifres del Nou ‘Dorado’, anotant que la seva contribució a la creació d'ocupació és molt significativa: el sector turístic --en el 2015-- va donar feina, directa o indirectament a 2,5 milions de persones (un 13% del total, i que aconseguiria el 16,2% si es contemplessin les ocupacions induïdes). És així que el turisme es venera com la primera “indústria nacional”, igual que es glossa la seva consolidació com a “sector clau en l'activitat econòmica mundial”. Al·ludint al PIB --aquest marcador de les desigualtats socials i desequilibris territorials-- es comptabilitza que la seva aportació a la “riquesa global”, en el 2016, va representar el 3,1%, i el seu pes real, atenent als seus efectes indirectes i induïts en altres sectors, pujaria al 10,2%.

També s'insisteix que la indústria turística és intensiva en inversions, és a dir que s'exercita a fons en l'acumulació per desposició, sovint com a avantsala del procés, quan acapara un 4,4% de la inversió mundial en aquest mateix any.

Anem a la platja i a passejar per les Rambles

El turisme està, ens recalquen, en la cresta de l'ona i es vaticina que surfejarà durant molt temps. La seva actualitat, no obstant això, ve precedida i s'assenta en altres onades. Remotament, les elits ocioses ja es van refugiar en selectes i sofisticats enclavaments, platges, balnearis, luxoses mansions entre el verd. Eren pocs, la seva petjada ecològica escassa i les seves estades només donaven per a parlar entre la gent i en determinats mitjans de comunicació.

No tan lluny si que queden les cançons de l'estiu --“vamos a la playa caliente el sol”--, l'imaginari del biquini i el seu contrapunt de “vente para Alemania, Pepe” de l'època del desenvolupisme en el solar ibèric. Divises de les i els emigrants sumades a les despeses dels turistes van apuntalar el mite del “spain is different” i van propagar la consigna “un turista, un amic”.

En aquell cicle de despunt del turisme de masses es va colonitzar i va devastar, a l'empara de la Llei del Sòl de 1956, especialment el litoral, on es van aixecar les necròpolis costaneres que estacionalment abarrotaven de “sueques i suecs” les platges amb crema de sol i ombrel·les. Van ser temps també del primer boom immobiliari que va inaugurar la febre de la segona residència, per a nadius i forans, doncs despuntava l'especialització de certes àrees com a geriàtric europeu.

Més endavant, la colonització turística sense oblidar-se de les ribes del mar es va encimbe-

llar a les muntanyes. El prelude de la massificació turística serien les pistes d'esquí, aquest or blanc que abocava i multiplicava les urbanitzacions i els complexos turístics associats. Més tard va proliferar el turisme rural amb encantadors hotels rurals, agroturismes i cases o apartaments de lloguer.

L'últim graó ja es va incrustar en les metròpolis. Els esdeveniments del 92 --Jocs Olímpics a Barcelona i la Expo de Sevilla-- van ser el tret de sortida. Amb ells es va transmutar l'antany “un turista, un amic” en uns “amics per sempre”, doncs els gestors, de vell o nou encuny, de les metròpolis promocionen les seves marques registrades, basades en l'explotació turística, dinamitzada per les indústries de l'oci i l'entreteniment, com a plataformes de l'acumulació del capital.

L'auge del turisme urbà desenfrenat, esquitxat de mercantilització extrema dels espais, edulcorat per les indústries culturals i la museificació de les pedres i de les gents --la millor imatge de les quals són les estàtues humanes immòbils que s'escampen per les Rambles-- han aguditzat, no obstant això, les desigualtats socio-territorials en la metròpoli. Ja que aquest (anti)model de “creixement econòmic”, idolatrat mancava una altra alternativa, constreny a la venda dels territoris urbans al millor postor, i això potenciat, sense miraments, per una concertació públic-privada, encarregada de la gestió de les conurbacions metropolitanes i regida pels patrons del capitalisme assistit, que es lliura a la transferència de capital públic i béns comuns als negocis privats. Per cert, en la qual les majors quotes de beneficis van a parar a empreses multinacionals que controlen el negoci vertical de la indústria del turisme, precisament sustentada en una llarga cadena de subcontractacions. Amb el que s'eternitza i expandeix la privatització dels beneficis i la socialització de les despeses i costos.

La indústria turística i el sector de la construcció i immobiliari són els motors de la devastació d'àmplies zones del territori. Amb el seu prestigi de

“generar riquesa”, el seu ‘chapapote’ que va aparèixer i persisteix en el litoral, es va expandir per les muntanyes i prossegueix amb la conversió dels pobles en estampes de postal, i ha aterrat a les ciutats provocant la proliferació dels no-llocs i barricidís. Litoral, muntanyes i ciutats són ara parteix d’un mateix pack, i intercanviables les destinacions.

Seqüeles i danys col·laterals

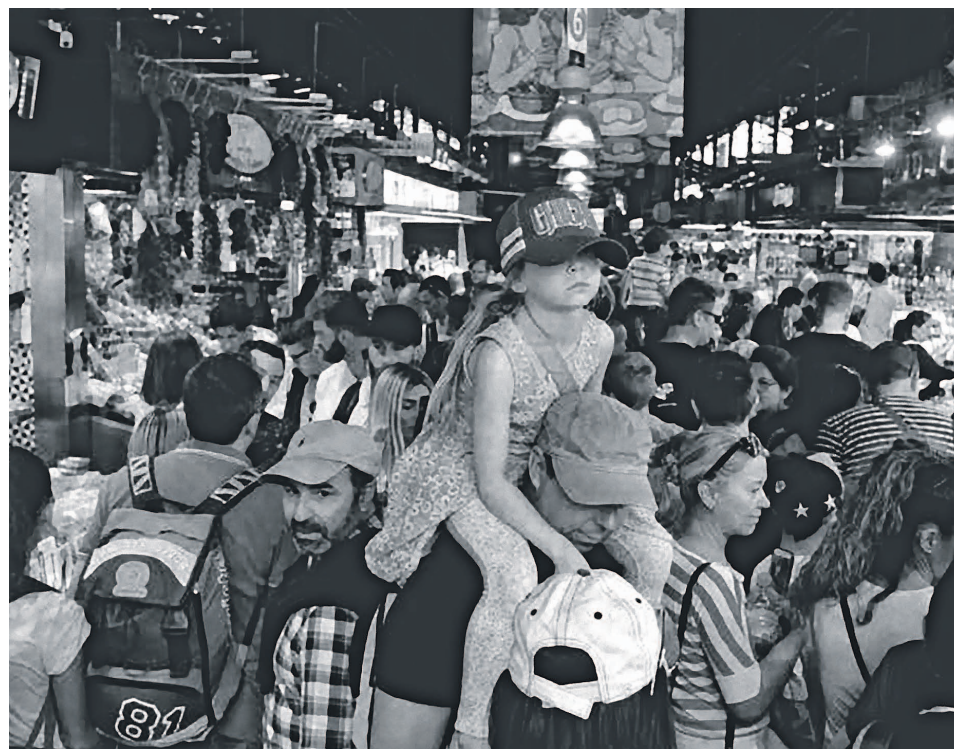
El boom turístic no s’explica sense l’abaratiment dels costos del transport, entre altres factors a causa de la caiguda del preu del petroli. I tampoc sense l’exponencial creixement dels vols ‘low cost’, a causa de la liberalització del sector, i que encoratja al fet que un 54% dels turistes internacionals emprin en els seus desplaçaments el transport aeri. Corol·lari d’això són els col·lapses d’aeroports malgrat les constants ampliacions i noves creacions dels mateixos. La moda dels macrocreuers comporta, per la seva banda afectacions i redefinicions en la gestió dels ports comercials, mentre que l’ascens de iots, entre el segment elitista de turistes, repercuteix en la plaga a l’alça de selectes i exclusius ports esportius.

La maquinària devoradora de la turistització precisa recursos i exigeix infraestructures adequades. L’engranatge de la costa mediterrània del sud, lliurada al monocultiu turístic, requereix a més d’aeroports, autovies/auto-pistes i AVE’s per als desplaçaments, camps de golf i parcs temàtics per a l’entreteniment. I també aquest recurs escàs, aquest or blau, que és l’aigua. Aquestes infraestructures del capital arrossegueu les seves conflictivitats: per exemple, entre moltes altres, la llunyana guerra de l’aigua contra el transvasament de l’Ebre, o la més recent derivada de les obres de l’AVE al seu pas per Múrcia. Una altra megainfraestructura, i que en aquest cas atenia a la Costa Brava, va ser la construcció de la MAT -Línia de Molt Alta Tensió- per garantir, entre altres motius, el proveïment d’electricitat i evitar l’apagada del turisme de masses, i que va generar igualment una perllongada lluita la criminalització de la qual encara persisteix.

El turisme, en fi, és una llançadora de la reconquesta dels territoris per part del capital, ja que combina la intensificació de la mercantilització dels mateixos amb l’accentuació de la privatització. I les urbs, i entre elles Barcelona, s’exposen en aquests moments, com un cas paradigmàtic.

Són massa els seus efectes. S’accentua la presa de places i carrers per les munions de turistes i la proliferació de terrasses que estan abolint la condició del “espai públic” com a lloc concurrencial de trobades entre veïns i entronitzen, a canvi, la ciutat com a espectacle només per a espectadors i solvents. La ciutat en venda que dóna ales a una nova i agressiva bombolla immobiliària repercuteix així mateix en l’allotjament que implica l’expulsió dels habitants, els ‘bichos’ -diuen ells- que entorpeixen el negoci i que són sotmesos a un descarnat mobbing estructural. Sobresurt en aquest panorama l’adquisició, bàsicament, per Socimis -societats cotitzades anònimes del mercat immobiliari, o millor fons d’inversió estrangers o simplement fons “voltors”, en el dir popular- d’edificis complets encara amb inquilins habitant-los. L’alça desmesurada dels preus de lloguer, que abasta ja a tota la regió metropolitana. La reconversió dels habitatges per al turisme residencial. L’assetjament al comerç de proximitat pel deversall de les franquícies. I etc.

El turisme, per als més, no genera riquesa; al contrari estén la precarització, tant en el laboral -el sector, en el qual abunda la subcontractació i la temporalitat és un paradigma de les extralimitacions de l’explotació-, com en l’habitacional i en les facetes pròpies de la reproducció social: passejar pel carrer, prendre una copa, divertir-se o comprar.

Un mantra davant el mirall

Com expressava una pintada en un barri barceloní, atacat per la gentrificació: “No és turismofòbia, és lluita de classes”. A Barcelona, durant el passat estiu, just després que el baròmetre semestral municipal llancés la sorprenent dada de que el turisme és la principal preocupació de veïns i veïnes, els amos del pastís immoturístic i certs mitjans de comunicació sempre al seu servei, van orquestrar una campanya coordinada i sostinguda que va aconseguir posar en circulació el terme “turismefòbia” per intentar explicar-li al món el que, des d’alguns temps, està succeint a la ciutat en relació a aquesta indústria global. La campanya del lobby, una pura maniobra de distracció, tenia diversos objectius simultanis: pressionar al govern municipal perquè segueixi afavorint els seus interessos, recuperar alguna cosa del terreny perdut en el relat sobre la realitat turística a la ciutat i, tal vegada el més important, desprestigiar un moviment social antituristització que no para de créixer.

La cortina de fum va anar dissipant-se al llarg de l’estiu, però va posar de manifest la profunda preocupació existent entre els poders que controlen el negoci turístic local perquè en molt poc temps i des de diferents fronts, s’ha aconseguit desemascarar el mantra que manejava des de feia dècades amb excel·lents resultats per als seus interessos: que el turisme és un benefici per a la ciutat i com més turisme, millor. El tret de sortida de l’incipient moviment antituristització es va produir a l’estiu de 2014 en la Barceloneta, una de les puntes de llança del model que un règim públic-privat ben greixat ha anat instaurant a la ciutat a través del monocultiu turístic.

Durant el cicle olímpic, se l’havia venut com a exemple d’una suposada “obertura a mar” i la cosa ha acabat amb el barri obert en canal, a la mercè d’un autèntic tsunami. Avui, el preu del metre quadrat dels seus humils quarts de casa és equiparable al dels barris més cars de la ciutat. El crit “el barri no està en venda” o “veïns en perill d’extinció” va sorgir de les entranyes d’un grup de veïns que es van plantar indignats durant unes quantes nits seguides a les portes de les immobiliàries que gestionaven pisos turístics. Després van començar les manifestacions, cada vegada més nombroses, i l’extensió de la protesta, fins que el tema es va situar al centre del debat polític. El transatlàntic, fins llavors navegant a tota màquina, va començar a ser obertament discutit.

En amb prou feines tres anys han proliferat a la ciutat infinitat de col·lectius que han col·locat la denúncia a l’efecte del turisme massiu al centre de les seves lluites, ja sigui organitzant-se barri a barri, com en La Barceloneta, El Raval, El Gòtic, Sagrada Família, Gràcia, Vallcarca, Poble Sec, Poble Nou, Sants o El Clot, ja sigui en espais de confluència com l’Assemblea de Barris per un Turisme Sostenible (ABTS) o el col·lectiu Barcelona ens Ofega. Una de les seves principals victòries, més enllà de les mobilitzacions, és haver elaborat i difós abundantíssima informació que contribueix a explicar com funciona la depredació turística a Barcelona i la vinculació d’aquest lucratiu negoci planetari a l’especulació immobiliària, la gentrificació, la precaritat laboral, l’erosió de la convivència veïnal, l’ús exclouent del carrer o la contaminació atmosfèrica, entre altres coses. Eines de combat imprescindibles per seguir obrint bretxa en el monòlit.

* Pere López, immers en les Barcelones rebels, geògraf jubilat en el rural / Andrés Antebi, investigador social, membre de l’Observatori de la Vida Quotidiana (OVQ). Article publicat al núm. 92 de la revista Libre Pensamiento.

Notícies sindicals

El sindicalisme alternatiu es mobilitza al sector metal·lúrgic com a única sortida per un conveni digne

Els sindicats CGT, FTC-IAC, COS, COBAS i I-CSC aposten per la mobilització dels més de 180.000 treballadors del sector com a única sortida per un conveni digne.

La Taula del XVIII Conveni metal·lúrgic de la Província de Barcelona menysprea als sindicats dels metall no majoritaris al no respondre a la seva petició d'assistir a les negociacions en curs com a observadors.

Constitueixen la Taula la Unió Patronal Metal·lúrgica (UPM), les Comissions Obreres (CCOO) i la Unió General dels Treballadors (UGT), en raó a la seva major representativitat en el sector.

Aquest Conveni afecta a més de 180.000 treballadors/es d'un dels sectors més castigats per la darrera crisi amb acomiadaments massius, pèrdua de condicions de treball econòmiques i socials, incompliments legals, precarització i augment de l'accidentalitat i les malalties laborals. Els últims 10 anys el Conveni Siderometal·lúrgic ha seguit idèntica tònica, incorporant moltes de les pretensions de la UPM (doble escala salarial, pèrdua de poder adquisitiu, absorcions, flexibilitat laboral a la carta, etc., etc.).

Fruit d'aquesta situació els Sindicats majoritaris, CCOO i UGT, han perdut representativitat i la resta de representants sindicals superen ja el 15%, tenint en compte que milers de treballadors/es del Metall no tenen delegats i són exclosos del còmput, així com tots els suports a d'altres formacions sindicals que no han assolit representació als centres de treball.

Els Sindicats que vam signar aquesta petició, la Intersindical-Confederació Sindical de Catalunya (I-CSC), Comissions de Base (COBAS), la Federació de Treballadors de Catalunya (FTC-IAC), la Coordinadora Obrera Sindical (COS) i la Confederació General del Treball (CGT) estem convocant mobilitzacions en defensa de la transparència, la democràcia i un Conveni Digne per als treballadors/es del Sector Metal·lúrgic, i decidit per tots, no per la patronal i el sindicalisme institucional.

La primera es va fer el 16 de maig amb una concentració al Departament de Treball, al c/ Albareda de Barcelona 2-4, al mateix temps que estava reunida la Taula de negociació del conveni a l'interior.

La següent concentració unitària per un conveni del metall digne es va fer el 6 de juny, de nou a l'exterior del Departament de Treball, on es feia una nova reunió de la Taula negociadora, i els vam tornar a lliurar la sol·licitud per participar en les negociacions.

Continuarem lluitant per un conveni del metall digne i per obrir-ho a tots els treballadors del ram.

Volem ser-hi, volem decidir, volem el repartiment del treball, volem la recuperació del poder adquisitiu, volem lluitar contra la subcontractació i la precarització laboral.

El metall en lluita, per un conveni digne.

FEMEC-CGT

Nova concentració a l'entrada de Cacaolat per la readmissió de l'Àlex

El passat 8 de maig la Secció Sindical de CGT Cacaolat i la Federació Comarcal Barcelonès Nord de la CGT vam convocar una nova concentració amb un centenar d'assistents davant de la fàbrica de Cacaolat a Santa Coloma de Gramenet, per exigir la readmissió de l'Àlex, exdelegat de CGT acomiadat, i assenyalar als que acomiaden per activitat sindical.

Contra la repressió sindical!

Si ens toquen a una, ens toquen a totes!

Àlex readmissió!

CGT Barcelonès Nord

Concentració per l'estabilització del personal interí a Barcelona

El 17 de Maig es va portar a terme a la plaça de Sant Jaume de Barcelona una concentració per l'estabilització del personal interí i per acabar amb la inestabilitat!

Les oposicions massives dels propers anys que poden suposar l'estabilització de la gran majoria de l'actual personal interí o l'acomiadament de molts i moltes companyes. A Andalusia ja s'estan fent vagues sota el lema "Els qui estan es queden". Aquest és el camí a seguir per aconseguir un canvi del model d'accés a la funció pública basat en l'experiència docent i no pas en exàmens teòrics.

Des de CGT exigim l'estabilitat del personal interí i substitut però, en vista dels darrers acords acceptats pels sindicats de la mesa, desconfiem del que pugui sorgir d'allà. Hem de pressionar per tal de garantir l'estabilitat de totes les persones que actualment ocupen vacant o que fan substitucions sense contractes ni requisits addicionals.

És urgent també un pla d'estabilitat real, que garanteixi una contractació per tot el curs d'aquell professorat substitut que treballa gran part del curs amb les intermitències de caps de setmanes i dies entre nomenaments. I igualment, i per combatre la precarietat del professorat substitut, contractacions de com a mínim mig curs quan l'historial de la persona substituïda acumula un determinat nombre de dies treballats de més d'un trimestre. Perquè fraccionar l'oferta de treball significa acceptar salaris de misèria amb les dificultats que, a més, comporta per compatibilitzar-la amb d'altres feines.

El paper que juga el Departament d'Ensenyament com a ETT, no és molt diferent del que practiquen altres empreses a l'àmbit privat amb els "contractes escombriats". Cap de les reduccions de jornada no ha de ser inferior a mitja jornada.

La mobilització tornarà a ser l'element clau. Malgrat que ens diguin que no és possible canviar l'actual procediment d'oposició per un que prioritzi els serveis prestats perquè la normativa actual no ho permet, els canvis de normativa són voluntat política i nosaltres hem de pressionar per a canviar un sistema d'accés a la funció pública que és injust, obsolet i ineficient. El que dificulta aquests canvis és sovint el conformisme dels propis sindicats de negociadors que donen per bones "millo-

res" com la reducció de la nota de tall de la fase teòrica per a l'accés a la fase de mèrits que segueix deixant fora a moltes persones que, per càrregues familiars o per la pròpia càrrega laboral als centres educatius, poden no arribar a aquestes notes mínimes.

Ni les 2.000 places amb oferta parcial aprovada com les milers que es poden derivar de la reducció de la taxa d'interinitat al 8% tenen establert encara el procediment de concurs i per tant és ara quan hem de pressionar per aconseguir aquests canvis.

Des de CGT Ensenyament fem una crida a tot el professorat a organitzar assemblees i mobilitzacions per tal d'exigir:

- Accés a la funció pública per concurs de mèrits que prioritzi els serveis prestats.
- Garantia d'estabilitat a tot l'actual personal interí i substitut sense requisits addicionals.
- Increment de plantilles per millorar la qualitat de l'ensenyament públic i permetre la incorporació de nou personal docent.

#EstabilitatInterina

#LluitaInterina

#LesQueEstanEsQueden.

CGT Ensenyament

La Secció Sindical de la CGT davant els escorcolls policials a centres de treball de la Diputació de Barcelona

El 24 de maig hem tingut la sorpresa d'anar a treballar de bon matí veient com circulaven per diferents mitjans i xarxes socials notícies relatives a una operació policial de la UDEF (Unitat de Delinqüència Econòmica i Fiscal de la Policia Nacional) que ha suposat escorcolls a dos centres de treball de la Diputació (Can Serra i Londres), per ordre del Jutjat d'Instrucció número 1 de Barcelona. Al llarg del matí hem sabut que l'operació incloïa escorcolls també a seus de diverses entitats arreu de Catalunya, així com la detenció de més d'una vintena de persones, algunes de les quals, hores d'ara, ja han estat posades en llibertat, segons les informacions de les quals disposem en el moment d'escriure aquest comunicat, i d'altres encara no. Entre les persones detingudes hi ha l'antic president de la Diputació, Salvador Esteve, l'antic Director de Relacions Internacionals de la mateixa, Jordi Castells, l'actual Diputat d'Hisenda, Joan Carles Garcia Cañizares, i alguns treballadors i treballadores de la casa.

Després de la confusió inicial, hem pogut saber que l'operació té a veure amb la investigació de subvencions irregulars en l'àmbit de la Direcció de Relacions Internacionals de la Diputació. Com moltes de vosaltres recordareu, la CGT vam denunciar públicament ja a l'any 2015 la situació que es donava a la DRI, amb una exposició greu a factors de riscos psicosocials per als seus treballadors i treballadores i indicis de possibles irregularitats en la gestió dels fons de cooperació per part de l'aleshores director de la mateixa, un càrrec de designació política. Aquesta situació va provocar una denúncia a Inspecció de Treball per part nostra, el mateix any 2015, i posteriorment una denúncia a l'Oficina Antifrau de Catalunya, juntament amb el grup de la CUP a la Diputació, a mitjans de 2016, quan vam poder documentar alguns expedients en els quals semblava que es podrien haver comès irregularitats. Cal esmentar també el fet que la situació a la DRI era tal, i així ho va palesar

l'informe d'avaluació de riscos psicosocials d'aquest orgànic, datat el maig del 2015, que va motivar la incoació d'un expedient reservat intern per part de la Diputació, el qual va ser encarregat aleshores al Gerent de la mateixa, en Xavier Boltaina.

El desembre del 2017 l'Oficina Antifrau ens va comunicar formalment que havien constatat que el Jutjat d'Instrucció número 1 de Barcelona estava instruint diligències prèvies l'objecte de les quals eren coincidents amb les actuacions derivades de la nostra denúncia a l'OAC i que, per tant, interrompien les seves actuacions i posaven a disposició judicial la informació que tenien al respecte. Posteriorment hem sabut que l'inici de diligències per part d'aquest Jutjat tenia l'origen en la denúncia d'algun o alguns particulars. Ja abans, a inicis d'aquell any, havíem tingut coneixement que el Jutjat d'Instrucció número 1 havia requerit a la Diputació un seguit d'expedients que tenien a veure amb subvencions de la DRI. És, doncs, aquesta investigació judicial la que dona peu a l'operació policial i als escorcolls d'avui.

Des de la CGT hem advertit i denunciat, doncs, les irregularitats que es donaven a la DRI durant el mandat d'en Salvador Esteve (el president responsable de les pitjors retallades de drets laborals que hem patit durant els últims anys) i sota la direcció d'en Jordi Castells. Només podem desitjar que les investigacions judicials arribin a bon port i es depurin les responsabilitats penals que es corresponguin. Més enllà d'això, continuarem reclamant responsabilitats polítiques a aquells que considerem que les tenien aleshores, començant pel Diputat Joan Carles Garcia Cañizares, avui Diputat d'Hisenda i portaveu del grup polític de CiU (ara PDeCat) a la Diputació, el qual considerem que hauria de dimitir, o bé cessat per la Presidenta Mercè Conesa. Seguim lluitant, com hem fet sempre, contra la corrupció i defensant que els diners públics que gestionem siguin destinats a finalitats que tinguin a veure amb l'interès general, i no amb l'interès particular, de part, o de partit.

Més enllà d'això, i pel que fa a la detenció, no ja de responsables o exresponsables polítics, sinó de treballadors i treballadores d'aquesta

casa, volem manifestar el nostre màxim respecte a la seva presumpció d'innocència. En el cas concret d'una d'aquestes persones, a més, volem fer palès que la seva incorporació a la DRI és força posterior als fets denunciats, i que quan aquests van succeir ni tant sols treballava a la Diputació.

Finalment, i per a acabar aquest comunicat: No se'ns escapa que l'escenificació d'aquesta operació policial i la seva gestió mediàtica conté elements que probablement tenen poc a veure amb la lluita contra la corrupció, i que s'entenen més en l'àmbit de la guerra de propaganda existent avui al voltant de la situació política a Catalunya. Difícilment podem pensar que sigui casual que els escorcolls es facin, justament, el mateix dia que es dona a conèixer la sentència del cas Gürtel, o que des d'algunes palestrades mediàtiques s'estigués vinculant els mateixos amb l'organització del referèndum de l'1 d'octubre, quan els fets denunciats són força anteriors al mateix. Seguim treballant, com fins ara, en defensa dels treballadors i les treballadores i dels serveis públics.

Secció Sindical de la CGT a la Diputació de Barcelona

Operaris i operàries de serveis de la Diputació de Barcelona en lluita!

Seguim estant farts que ens manipulin, ens infravalorin, que ens utilitzin per a tot. Per això vam convocar una manifestació el 12 de juny a Barcelona, vam sortir al carrer per a dir PROU a tots els greuges comparatius amb la resta dels col·lectius. Nosaltres, els P.A., els de baix. Després de molts anys d'acotar el cap és hora que se'ns reconegui, que ni tant sols tenim cap possibilitat de promoció, un sou ridícul, que a més per arribar a cobrar aquesta ridícula hem de treballar caps de setmana i festius, tenim funcions que no ens corresponen perquè són d'altres col·lectius i ens obliguen a realitzar-les. I nosaltres diem: Drets per a tots i totes! Els P.A. de la Diputació també existim! Per tot això PROU. És hora que seguim i ens escoltin. Volem avenços reals en les reivindicacions del col·lectiu, ja n'hi ha

prou de marejar la perdua. El dia 12 de juny ens hem manifestat tots i totes juntes, davant Minerva i davant Can Serra, i si no ens comencen a fer cas hi haurà tantes d'aquestes com calgui.

Aquesta és la nostra plataforma reivindicativa: Augment del sou net mensual de tots els PA, triennis a banda, sense haver de treballar caps de setmana i festius per a arribar a un salari digne.

Que s'augmenti la retribució dels dissabtes, diumenges i festius. Demanem que es dupliquin els imports.

Que hi hagi més personal el cap de setmana al Respir. Major dotació de personal, en general. Millora de les ràtios i disminució de les càrregues de treball.

Que es reconeguin i es retribueixin com a funcions dins les fitxes dels llocs de treball les activitats impròpies que es realitzen actualment. Que s'equipari la flexibilitat horària del col·lectiu amb la de la resta del personal, en la mesura del possible.

Que els membres del col·lectiu puguin disposar més de capacitat de decisió sobre els festius que han de treballar.

Possibilitats de promoció i reclassificació pel col·lectiu. Facilitats per a l'accés a formació.

Ampliar el marc de malalties/patologies sense descompte de l'acord d'IT, reconeixent les pròpies del col·lectiu, principalment músculo-esquelètiques.

Augment de l'ajut per fills.

Units i unides som fortes! Endavant amb la lluita!

Col·lectiu PA/Operàries de Serveis i Secció Sindical CGT Diputació de Barcelona

CGT va paraitzar a Barcelona l'entrada i sortida de les furgonetes de Correus en protesta per l'acomiadament de treballadores malaltes

En el matí del divendres 18 de maig es va paraitzar a Barcelona l'entrada i sortida de les furgonetes de Correus del centre (CCP- Colón) on es distribueix la correspondència cap als diferents districtes de la ciutat. Aquesta acció va durar des de les 6 a les 9.30 hores.

És la resposta de CGT a l'acomiadament de

treballadores malaltes a Correus.

El passat 4 de maig, la Directora de RRHH de l'empresa pública Societat Anònima Estatal de Correus, en una mostra de "cinisme humanista", procedeix a signar els acomiadaments de diverses treballadores, aplicant l'art. 52.d de l'Estatut dels Treballadors (faltas d'assistència al treball, encara justificades però intermitents) que s'ha mantingut en les successives reformes laborals des de l'any 1995.

En el cas dels acomiadats a Barcelona, que portaven dècades treballant a Correus, patien patologies cròniques. Han estat acomiadats per trobar-se en situació d'incapacitat temporal, amb baixes mèdiques de curta durada, a causa dels sagnants descomptes en nòmina que s'apliquen a les malaltes a Correus, moltes d'elles es veuen obligades a escurçar les baixes per raons econòmiques.

Els acomiadaments els han estat comunicats a les afectades enviant als seus domicilis a una parella de lacais de Correus; segons la pròpia prefectura, treballadors voluntaris que ni tan sols formen part del departament de Recursos Humans i sense avisar amb els 15 dies preceptius, prefereixen pagar amb recursos públics la quantia d'aquests dies, amb tal que les afectades no tinguin capacitat de resposta ni d'assessoria jurídica ni sindicalment abans de signar l'acomiadament.

Des de CGT diem que ja n'hi ha prou d'aquestes pràctiques mafioses, ja n'hi ha prou de la complicitat silenciosa del sindicalisme acomodats que ha signat consecutius convenis, sense garantir que situacions tan lamentables com les descrites puguin ocórrer. Ja n'hi ha prou de la utilització dels Serveis Mèdics i el Servei de Prevenció de Riscos Laborals com un arma de repressió i coacció contra les malaltes.

Fem una crida a la ciutadania en el seu conjunt com a usuaris de Correus, perquè manifestin el seu més profund rebuig a aquestes pràctiques empresarials, dutes a terme en el si d'una empresa pública subvencionada per totes nosaltres.

La CGT respondrà contundentment a aquestes agressions, no permetrem que utilitzin aquests casos per propagar la por i coartar el dret a la salut de totes les treballadores.

Com ahir, avui i sempre les treballadores hem de fer front conjuntament a aquestes agressions.

No més acomiadaments de malaltes. Readmissió ja!

Secció Sindical CGT Correus Barcelona

Conversem amb... Dolores Juliano, antropòloga

“La falta de credibilitat de les dones i el rebuig a les pe

June Fernández

La veu de les dones, els delictes d'odi xenòfobs, el model de bellesa i la vellesa, la invisibilització dels treballs de cures, la configuració de l'espai públic... L'antropòloga Dolores Juliano traça, a través de temes aparentment dispars, les claus per entendre els mecanismes de desprestigi i silenciament que empra el sistema capitalista, colonialista i patriarcal.

Què tenen en comú una dona que exerceix la prostitució, una que ha sofert una violació i una altra que busca reconeixement legal a la seva identitat de gènere? Que seran cregudes i recolzades en la mesura que assumeixin un discurs victimitzador. Amb l'assaig 'Tomar la palabra. Mujeres, discursos y silencios', Dolores Juliano Corregido —antropòloga social nascuda a Argentina en 1932 i exiliada a Barcelona després del cop d'estat de Videla— dona un tancament rodó a tota una vida acadèmica dedicada a analitzar els mecanismes de criminalització i de desprestigi que pesen sobre dones preses, treballadores del sexe o persones migrades. La interseccionalitat, aquesta paraula màgica tan grapejada, articula l'anàlisi i la pràctica d'una investigadora accessible, que es recolza no només en bibliografia acadèmica i literària, sinó també en la saviesa popular i l'experiència. Juliano dona profunditat al nostre argumentari feminista i antiracista i ens enfronta als nostres propis prejudicis.

La por a ser qüestionades, a no ser cregudes, segueix limitant la participació de les dones a l'espai públic.

Vivim en societats molt jerarquitzades en les quals l'accés al poder per part d'uns sectors inclou determinar quin és el discurs legítim i quin no ho és; qui té dret a exposar el seu punt de vista i qui s'ha de callar. El sector al que més se li ha negat la paraula sistemàticament i al llarg de la història ha estat precisament el de les dones, que no és una minoria sinó més de la meitat de la població. Un exemple és que l'Església catòlica prohibeix a les dones el sacerdoci, que suposa negar-los la paraula a l'espai públic. Com a contrapartida dins de la mateixa estructura de l'Església, el Papa té el privilegi del magisteri infalible. Fantàstic, veritat? Unes s'equivoquen sempre i millor que no parlin; l'altre no s'equivoqua per definició. Això mateix passa en les estructures de l'Estat, en el coneixement acadèmic o científic... Uns es fan creïbles facin el que facin, sàpiguen el que sàpiguen, mentre que unes altres no resulten creïbles, fins i tot ara que de mitjana tenim millor formació que el grup social al que se li atribueix la saviesa.

Aquest poder patriarcal legitima un discurs de l'odi pervers que assenyalava a les persones migrades i refugiades com una amenaça.

Es parla d'assalts de pasteres com si les guerres de les quals fuig la gent no tinguessin res a veure amb les armes que venen a aquests països o amb els conflictes territorials i ètnics derivats del colonialisme. Els vaixells de la Unió Europea que teòricament ens estan defensant es dediquen a evitar que arribin a les nostres platges les persones que es veuen obligades a l'aventura de la migració en les condicions més precàries i doloroses. I es parla d'elles com si es pugessin a naus amb poca

carrega combustible i una autonomia petita, per esport. És criminal. Perquè les persones no pressionin massa als governs exigint polítiques migratòries diferents, aquests opten per criminalitzar. Parlen de la migració com una invasió que exigeix mesures de tall policial o punitiu.

Un polític pot sostenir que no podem acceptar a tanta gent —malgrat que tenim una taxa demogràfica de creixement molt baixa— perquè el seu discurs és creïble. Pot dir coses errònies i aplicar polítiques molt discriminatòries sense que li comporti un cost gaire gran. Pot destinar els recursos de l'Estat a salvar als bancs en comptes de prestar ajuda econòmica a les famílies afectades per una crisi amb la qual els rics s'han fet més rics. Perquè la societat accepti això, és necessari que el discurs que escoltem sigui el del poder —“no es podia fer una altra cosa, a tots ens ha afectat”— i no el de les veus dissidents.

I a qui no s'escolta? A una noia de 18 anys que va assistir a una festa i que va ser violada per cinc delinqüents que la van filmar i es van enorgullir d'això. Per què va assistir sola? Havia pres una cervesa de més? Ella ha de demostrar la seva bona conducta. És tot part d'un mateix procés, d'un mateix sistema: la falta de credibilitat de les dones respecte als homes; la falta de dret a defensar la seva posició dels pobles que han estat colonitzats; la falta de suport als pobres i els immigrants respecte als rics i els poderosos.

La mateixa societat que empara la cultura de la violació, utilitza els drets de les dones per criminalitzar als homes immigrants.

Part de la discriminació és atribuir a aquests conductes hiperagressives, i presentar a les dones immigrants com a víctimes dòcils d'aquests homes. Sostenir que les immigrants vénen perquè les enganyen les màfies. No s'explica que les màfies no existirien si obrim les fronteres. Vivim en societats que es consideren a si mateixes civilitzades, solidàries, respectuoses amb els drets humans, cosa que no és veritat. Són societats jeràrquiques, amb molts prejudicis respecte a tot el que se surti de la nostra visió etnocèntrica. Hem crescut des de petites escoltant que els gitanos són lladres. Ara escoltem que els immigrants vénen amb un nivell educatiu baixíssim, el que és mentida perquè emigren persones joves amb recursos per afrontar aquest viacrucis al que els obliguem. Solament quan prenem consciència que compartim aquests prejudicis, podem començar a fer alguna cosa per superar-los.

“Tot part d'un mateix procés, d'un mateix sistema: la falta de credibilitat de les dones respecte als homes; la falta de dret a defensar la seva posició dels pobles que han estat colonitzats; la falta de suport als pobres i els immigrants respecte als rics i els poderosos”

En el llibre exposes que els moviments socials també s'han sumat a una interpretació eurocèntrica del desenvolupament social. Em fa pensar en la tendència a situar el naixement del feminisme en la Il·lustració.

Un altre exemple és el discurs que nega el feminisme islàmic. A res que llegim a autores musulmanes, veurem que existeix un feminisme islàmic potent i crític, que fa una interpretació de la religió favorable a les dones, com ocorre també amb les cristianes que defensen el dret al sacerdoci. Per què no les reconeixem?

Els moviments revolucionaris del segle XIX, amb el referent teòric de Marx però també de l'anarquisme o el socialisme utòpic, creien en el progrés unilínia. Sostenien que la humanitat seguia el mateix esquema que la vida ha seguit en el plànol biològic: anar d'allò més senzill pel cap alt complex, a organismes més complexos. Això no és cert ni tan sols en el biològic, perquè els paràsits es desenvolupen després que els que són parasitats. En l'escala social, tots els grups humans han desenvolupat característiques i adaptacions que els han permès sobreviure en el seu mitjà. A Europa, entre els segles XV i XVI, es va donar un desenvolupament tecnològic major que ha estat acumulatiu, però tenir una millor tecnologia no garanteix un sistema social més just, que faci millor ús dels recursos o es relacioni millor amb la naturalesa. De fet, som les societats més tecnificades les que estem destrossant el món. I, per descomptat, no garanteix que siguem més igualitaris, més caritatius ni més empàtics. En un altre tipus de societats, la distància entre pobres i rics és menor.

Hi ha molts desenvolupaments possibles, que no han de ser considerats superiors o inferiors. Quan Darwin va arribar a Tierra de Fuego, va dir: “Aquesta gent és tan endarrerida que no ha desenvolupat roba”. Jo li diria a Darwin: No et preguntes com han sobreviscut milers d'anys en aquest clima? No serà que no has captat suficientment bé les seves solucions? El propi Marx, encara que lamentava que la conquesta de l'Índia hagués costat tantes vides, assenyalava que Anglaterra li obriria el camí a la civilització. La lectura que les societats que no han viscut una revolució industrial estan irremissiblement endarrerides en tots els aspectes, va ser una manera fantàstica de legitimar l'opressió d'altres pobles, però revelava un desconeixement total.

Apuntes les dificultats que va tenir el marxisme a integrar a sectors marginalitzats, una cosa que també li passa al feminisme.

Persones immigrants formen part d'un mateix procés"

El marxisme sostenia que solament es podria arribar a la igualtat social a partir de la revolució dels treballadors organitzats. Sospitava de la pagesia i considerava al lumpenproletariat com l'escòria de la societat. A partir de la divisió sexual del treball, a la fi del segle XIX, la majoria de dones no eren assalariades. Reconeixia el paper de les dones com a mares i esposes d'obrers, però les pressuposava conservadores i antirrevolucionàries. Per això els partits marxistes van votar en contra del sufragi femení en la II República espanyola, amb el suport de les dones d'aquests partits.

Per la seva banda, el feminisme de dretes, el de les sufragistes, defensava el dret a vot de les dones sota l'argument de la seva superioritat moral: nosaltres delinquim menys que els homes, bevem menys, som responsables de la llar... Mereixem el dret a vot perquè la societat serà més virtuosa. Els va funcionar, però què passava amb les dones que no eren virtuoses? Què passava amb les mares solteres, amb les dones que delinquen o amb les prostitutes? L'única manera que tenien de fer coincidir el seu discurs i el fet real que existien moltes dones que no complien aquestes pautes era victimitzar-les: si una dona fa alguna cosa tan humiliant i degradant com cobrar per prestar serveis sexuals, serà perquè està obligada o alienada. El mateix amb les dones que delinqueixen: cal buscar què home les ha incitat. És millor considerar-les ximpleres que dolentes.

Un altre subjecte estigmatitzat que el feminisme no acaba d'acceptar és el de les dones transexuales.

A Catalunya, gairebé totes les associacions, com Ca La Dóna, han decidit acceptar-les. Però quan es debat si sí o si no... Nosaltres som dones biològiques, no tenim cap mèrit pel fet de ser dones. Però les transexuales són dones que se senten tan incòmodes en aquest rol d'home que se'ls ha assignat, que opten per un llarg i difícil camí que implica ruptura familiar, dificultat per trobar ocupació, hor-

“Vivim en societats molt jerarquizades en les quals l'accés al poder per part d'uns sectors inclou determinar quin és el discurs legítim i quin no ho és; qui té dret a exposar el seu punt de vista i qui s'ha de callar”

monació, operacions, depilació integral... I quan senten “per fi sóc noia”, en els llocs en els quals es reuneixen les noies els diuen: “Tu no pots entrar perquè vas néixer home”. Se les acusa de reproduir un model conservador de feminitat. El que no es diu és que en moltes clíniques de reassignació sexual se'ls obliga a omplir qüestionaris en els quals han de demostrar que elles són “realment dones”, heterosexuales, tancades en cossos d'homes. Això és un disbarat. L'antropòloga trans Norma Mejía demostra en les seves recerques que les relacions afectives de les dones transexuales són diverses. L'ambigüitat sexual forma part de la nostra espècie i de moltes altres espècies. Ningú és essencialment femení o masculí.

Les dones com a mecenes invisibles

“Atès que les tres quartes parts de les tasques de cures de la humanitat les fan les dones, els homes poden utilitzar més temps a desenvolupar les seves habilitats, a prosperar. Les dones un temps i un esforç ingent a recolzar les carreres professionals dels homes. Per ventura això no és també mecenatge?”

Més pensions i menys presons

“Una de les característiques de la nostra societat capitalista —suposadament la més evolucionada— és que, quan les persones deixen de ser productives econòmicament, se les considera una càrrega social. La societat té l'obligació moral de retornar als ancians el que han aportat. Però la caixa de pensions se saqueja impunement per cobrir les altres despeses, aquestes que no es poden tocar.

A mi se m'ocorren unes quantes alternatives: eliminar les subvencions a la Casa Reial, dedicar menys pressupost a les forces armades, o fins i tot a les presons: apostar per la presó domiciliaria i els serveis per a la comunitat. Per què optem pel més car i el més dolorós socialment, que és excloure a la persones del seu entorn, amb la qual cosa cal atendre-les i vigilar-les?

Això en el cas de les presons de dones és claríssim. El percentatge de dones que estan a la presó per haver comès delictes que atempten seriosament contra la vida, la llibertat o fins i tot la propietat de les persones és baixíssim, així com el seu índex de reincidència. Per delictes com a venda o tinença de drogues, estan pagant condemnes equivalents a les d'homicidi, que destrossen les seves vides i les seves relacions familiars. A qui beneficia que estiguin preses? Als Estats, que les utilitzen per complir amb els convenis internacionals de lluita contra la droga, exigits per Estats Units per a determinats crèdits fonamentalment financers. Quan parlem d'estalvis, vegem d'on es treuen els fons i a què es destinen”.

* Aquesta entrevista es va realitzar amb públic, com una activitat organitzada per l'Àrea d'Igualtat de Tolosa el novembre passat. Es va publicar també a les pàgines de Pikara del número 12 de la revista El Salto.

El futur del Kurdistan iraquià, en mans de qui?

CGT - Ensorrem Fronteres

Els resultats de les recents eleccions iraquianes obren un nou escenari de negociació per a la població kurda de Başur (la zona ocupada per Iraq, regió autònoma des de 1991) per reclamar qüestions com l'increment de les transferències econòmiques de Bagdad, la venda del petroli o les fronteres en disputa, com la ciutat de Kirkuk, amb el rerefons del referèndum del passat 25 de setembre i la lluita per la independència. Però, de fet, el poble ja fa temps que està sortint al carrer per reclamar no només llibertat, sinó també dignitat i la fi de la corrupció del Govern Regional del Kurdistan (KRG), encapçalat pel Partit Demòcrata del Kurdistan (KDP), liderat per Masoud Barzani (que va presidir el país de 2005 a 2017).

El passat mes de març van començar àmplies protestes a la ciutat de Suleimania, on predomina el suport al PUK (Unió Patriòtica del Kurdistan, principal força opositora) i on ja s'han viscut protestes similars els darrers anys, però per primera vegada es van estendre, també, a zones tradicionalment fidels al partit governant, com la capital, Erbil, o la ciutat de Duhok.

El descontent ha crescut arran de la retallada de drets de les classes treballadores i, en concret, de la gran davallada salarial del funcionari, el qual representa bona part de la classe treballadora en un país que viu principalment dels ingressos del petroli - suposen entre el 80 i el 90% del pressupost del KRG - i una de cada sis persones treballa pel sector públic.

Les retallades salarials van començar el 2014 quan el govern iraquià va retirar les transferències que el KRG rebia com a percentatge del pressupost federal al apoderar-se aquest de Kirkuk, zona amb moltes reserves de petroli que reivindiquen com a part del Kurdistan. Les reduccions dels salaris públics es van intensificar el 2016 argumentant que el KRG havia de destinar més recursos a la lluita contra l'ISIS i continuava sense rebre els fons de Bagdad. Arran del referèndum del 25 de setembre de 2017, - que va obtenir un 93% de vots a favor -, i de la reacció del govern iraquià i dels països fronterers (amb la presa de la ciutat de Kirkuk per part de l'exèrcit iraquià i la pèrdua dels ingressos derivats del seu petroli; el bloqueig al tràfic aeri internacional - aixecat el març passat - i les penalitzacions en les transferències econòmiques de Bagdad), les retallades van créixer fins a provocar una situació extrema en moltes famílies.

És el cas de Nida, professora d'una escola bressol de Duhok, on porta 41 anys treballant, que explicava el març passat, mentre es manifestava, que cobra el seu salari de 500 dòlars cada 2 o 3 mesos. O el d'Ali, policia local, que porta quatre mesos sense pagar el lloguer del seu habitatge, on viu amb la seva dona i dos fills, per culpa de les retallades. Hozan, esposa d'Ahmed, un peshmerga (forces armades del KRG) que ha estat anys lluitant contra ISIS, explica que el seu salari s'ha reduït a la meitat "estem venen tot el que tenim per pagar la casa i el menjar, hi ha gent que ha arribat a vendre òrgans." Ahmed explica que, malgrat no saber si cobrarà el seu salari, segueix treballant com a peshmerga per la família, però

sobretot per la gent del Kurdistan: "ens hem de defensar, no ho fem pel govern, si no per la nostra gent".

Govan, professora d'anglès de secundària, explica que a més de les retallades de salaris i de pensions, està baixant la qualitat del sistema educatiu i dels serveis públics. "L'educació pública és de mala qualitat, no volen que pensem i defensem els nostres drets, mentre la privada té molt més nivell", reproduint el creixement de les desigualtats socials.

El sector funcionari, especialment de l'àmbit educatiu i sanitari, va protagonitzar les protestes del mes de març, amb vagues i manifestacions diàries a diverses ciutats davant d'edificis governamentals. Nida explicava que "a Duhok és la primera vegada que les mestres ens manifestem; hem aguantat molt per por a represàlies i perquè esperàvem que la situació millorés. Hem fet un sacrifici, però

hem dit prou; ens estan robant el salari, el govern ens menteix". Un dels organitzadors de les protestes, que no s'identifica per por a la repressió, explicava que el problema de fons és, també, de corrupció "malgrat la disminució dels ingressos del KRG, hi ha diners suficients, el problema és que van a parar a les butxaques dels governants".

Un enginyer que treballa a la companyia petrolera noruega DNO afirma que part de les comissions que es paguen al govern per a l'extracció del petroli van directament a la família Barzani i al seu cercle, i "la situació ha empitjorat perquè molts contractes estan aturats per la situació política; no sabem què serà de la nostra feina". El govern de Bagdad no reconeix els contractes fets directament pel KRG amb companyies estrangeres, el qual ofereix condicions avantatjoses a canvi de negociar directament. Les perjudicades són les

poblacions locals que viuen entre el gas, la pols dels camions i les extraccions, i la vulnerabilitat per l'escassa sobirania alimentària en un país que importa entorn el 90% de béns bàsics com el menjar.

Arran de les protestes del març i del retorn de les transferències del govern iraquià aquests dos darrers mesos s'han recuperat part dels salaris del funcionari, tot i que encara no en la seva totalitat, ja que es manté el sistema que anomenen "destalvi-salarial". Però la victòria pot anar més enllà; s'ha obert una esclatxa a la protesta en zones de suport incondicional al govern de Barzani per reclamar que la independència no es pot construir d'esquenes a la gent; no tot pot quedar en les negociacions entre els governs kurd i iraquià que recomençaran aquests dies, perquè és la gent qui està lluitant cada dia, i la seva veu ha de ser escoltada i els seus drets defensats.

Perquè l'exclusió educativa d'alguns menors en territoris fronterers?

Jesús Saldo / Rosalia Molina

Els drets de la infància són drets que posseeixen els nens, nenes i adolescents per la simple raó de néixer. Són inalienables, irrenunciables, innats i imprescindibles per a una bona infància, **per tant són obligatoris**. Aquests drets es troben recollits a la Convenció sobre els drets de l'Infant.

Si prenem doncs com a punt d'inici la DECLARACIÓ DELS DRETS DE LA INFÀNCIA aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides, el 20 de novembre de 1959, hi trobem els següents PRINCIPIS I TEXTOS

1. Dret a la igualtat, sense distinció de raça, religió o nacionalitat.
2. Dret a una protecció especial que asseguri un creixement mental i social sa i lliure.
3. Dret a un nom i una nacionalitat.
4. Dret a una alimentació, habitatge i atenció mèdica adequats.
5. Dret a una educació i atenció especials per als infants físicament o mentalment disminuïts.
6. Dret a comprensió i afecte per part de les famílies i de la societat.
7. Dret a l'educació gratuïta. Dret a gaudir del joc.
8. Dret a atenció i ajuda preferents en cas de perill.
9. Dret a protecció contra l'abandonament i l'explotació en el treball.
10. Dret a rebre una educació que fomenti la solidaritat, l'amistat i la justícia entre tothom.

PRINCIPIS:

Principi 7

Tot nen i nena **té dret a rebre educació, i l'Estat té l'obligació d'assegurar-li almenys l'educació primària gratuïta i obligatòria**. L'aplicació de la disciplina escolar ha de respectar la dignitat de l'infant i nena com a persona humana. La societat i les autoritats públiques s'esforçaran a promoure la satisfacció d'aquest dret.

L'accés a l'educació és un dret contemplat en la Convenció dels Drets de l'Infant, un document signat per l'Estat Espanyol, **i de compliment obligatori**.

Llavors, ens preguntem que està passant a Melilla o altres llocs fronterers ??

Melilla és una de les ciutats amb major natalitat del nostre país, segons les dades del 2016, el seu índex de natalitat dobla el d'Espanya i el d'Europa. També és una ciutat amb molts menors estrangers que estan sols, sense la seva família. Uns 600, amuntegats en centres d'acollida i més de 100 vivint abandonats al carrer.

Qui té cura i qui es preocupa per l'escolarització d'aquestes i aquests menors que arriben al nostre país?

Perquè encara hi ha nenes i nens menors de 16 anys (entre els 8 i els 16), que no veuen reconegut el seu dret a estudiar, a assistir a l'escola? tot i que en la seva immensa majoria han nascut a la ciutat autònoma.

El passat mes de març es comptabilitzaven

200 menors a qui se'ls impedia garantir la seva escolarització i per descomptat la seva assistència a l'escola a Melilla. Estan sense escolaritzar per no disposar del padró, un document que l'Administració de Melilla els exigeix, a la vegada que se'ls denega.

Des de l'Associació Pro Drets de la Infància (Prodein), es van lliurar 100.000 signatures al Ministeri de Educació per denunciar aquests casos i demanar que aquests nens i nenes puguin estar escolaritzats. La majoria dels casos són nois i noies de vuit anys que ja han perdut un parell de cursos per culpa d'aquesta situació.

Des d'aquesta associació expliquen que "Són nois i noies nascuts aquí, els pares de la majoria també han nascut a la ciutat o porten molts anys vivint". Però malgrat aquesta realitat i que són gairebé una desena part de la població total de la ciutat fent els treballs més durs, els pitjors pagats, netejant cases, contraban, treballant on ningú vol treballar, **NO TENEN** dret a entrar a les estadístiques oficials de població.

Perquè es dona aquesta situació ?

Les escoles només admeten l'escolarització de menors empadronats, - requisit que no és necessari en cap altre comunitat autònoma-però les famílies d'aquests 200 nois i noies viuen en un limbe "burocràtic-administratiu-legal", en temes relacionats amb la seva documentació reglamentària, ja que no tenen documentació espanyola ni tampoc del Marroc. Però el procés que han de passar aquestes famílies, és realment un carreró sense sortida, és un bucle que torna a si mateix. Se'ls comunica que per escolaritzar un menor s'ha d'acreditar que resideix a la ciutat, així les famílies van al

Ministeri d'Interior per demanar un permís de residència, permís per al qual necessiten un certificat de padró, per al que es dirigeixen a l'Ajuntament on -per donar-los el padró- els demanen un certificat de residència; i així successivament.

Per tant en el cas d'educació el padró que els demanen **es converteix en un paper impossible d'aconseguir per a aquestes famílies. En negar-lis aquest dret es contravé la legislació espanyola i internacional, i la Llei de Protecció de la Infància que garanteix el dret a una educació per a tots els nens i nenes, independentment del país d'origen i que estableix com a únic requisit per estar escolaritzat és ser menor d'edat i viure en Espanya**. El Estat ha de vetllar pel compliment dels drets dels nens i nenes per sobre del compliment d'un tràmit burocràtic.

Però sembla que aquest compliment no es dona per als nens i nenes de Melilla ja que el ministre d'Educació declara públicament que "a Melilla no hi ha cap cap nen sense escolaritzar que tingui uns pares que puguin acreditar que viuen a la ciutat".

Per tant el Ministeri d'Educació i l'Ajuntament **són responsables que aquests menors no puguin estar escolaritzats, ni entrar a les escoles**.

El més indignant d'aquesta situació és que aquesta situació no és nova i es dona en alguns territoris fronterers, i la reclamació ve de lluny.

En 2018, la situació s'ha estès i segueix sense haver-hi cap resposta. Han hagut concentracions, amb els mateixos nens i nenes, amb les mares i els pares, a la porta de la Direcció Provincial d'Educació i Ciència de Melilla, a la porta de la Fiscalia, a la porta de la Delegació

de Govern. Però de moment només han trobat "insensibilitat" per part dels càrrecs electes, tot i que es pot esperar de les autoritats tates polítiques d'una ciutat governada pel PP.

La situació és greu, perquè a hores d'ara s'obre el termini d'escolarització, i la societat civil de Melilla no està disposada a que l'apartheid educatiu s'estengui altre curs més.

El que succeeix a Melilla s'ha de denunciar i no pot quedar ocult com fins ara, comproment el present i el futur de centenars de menors desprotegides.

No es tracta de perseguir a nens i nenes sense família i sense llar sinó de acollir-los.

Des de la CGT denunciem aquesta discriminació que pateixen aquests nois i noies i diem prou a l'exclusió educativa, no a l'apartheid educatiu

Lluitem per aconseguir els drets fonamentals de tots els i les menors, pel dret a rebre una educació que fomenti la solidaritat, l'amistat i la justícia entre tothom.

Lluitem per revisar i desenvolupar polítiques que combatin l'exclusió social i la pobresa en la infància i l'adolescència i perquè aquestes siguin incorporades en el que hauria de ser l'agenda política de les estratègies nacionals de desenvolupament

Cal disposar de recursos extraordinaris per reforçar la salut, la qualitat de l'educació i de la seguretat social. I lluitar també per fer efectiu el dret a la participació activa i democràtica dels nois i noies en l'esfera pública.

* Jesús Salido Navarro és membre del Grupo sobre Inmigración de CGT Zaragoza i Rosalia Molina Puyalón és membre de CGT Enseñanza Barcelona i Ensorrem Fronteres - CGT

El racisme ens tanca

Ensorrem Fronteres - CGT

El racisme ens tanca, lluita pels drets de les persones migrants

Les persones migrants han començat una nova acció de lluita, amb una tancada a Barcelona, per reivindicar drets i denunciar el racisme institucional i social amb que diàriament s'enfronten.

La tancada es deriva d'assemblees i debats que es venen tenint des del gener d'enguany, quan es va commemorar a l'Església del Pi els 17 anys de les tancades de 2001. En aquell moment una vaga de fam de centenars de persones migrants, tancades a l'Església del Pi durant 47 dies, va acabar amb la regularització de les que van participar a la protesta, i, posteriorment, amb les tancades de 2005, 2013 i la de 2017 a Santa Anna, es va seguir reivindicant papers, habitatge i drets per a les persones migrants.

Més de 17 anys després, hi ha un consens de que la situació és pitjor, en un context de fronteres externes més militaritzades, lleis racistes, expulsions i més precarietat laboral, gentrificació i encariment de l'habitatge, desnonaments i prestacions socials insuficients, el que ha portat a renovar i intensificar les protestes.

Durant aquests anys la lluita no s'ha aturat i han estat moltes les assemblees, concentracions, manifestacions, manifestos, reunions... que han fet les persones migrants en defensa dels seus drets, a través de diferents col·lectius i plataformes. Però el sentiment general és de manca de visibilització i d'impacte d'aquestes, i és que la invisibilitat forma part també del racisme institucional i social exercit per governs i grans mitjans de comunicació.

Un tret que forma part d'aquest sentiment és el duríssim camí amb que es troba una persona sol·licitant d'asil o de papers que li permetin viure i treballar al territori on ha arribat, amb la perversitat de la llei d'estrangeria que fa creure que amb tràmits burocràtics i advocats es pot assolir la nacionalitat. La realitat s'encarrega dia a dia de desmentir aquesta premissa i les persones migrades s'adonen que cal unir-se en una lluita que les permeti passar per sobre d'una legislació adreçada a deixar-les fora de la societat.

La tancada, que va començar el dissabte 21 d'abril a l'antiga escola Massana de Barcelona, neix, doncs, de l'esperit de les tancades de la primera dècada dels 2000 però amb més reivindicacions i unió de lluites, davant del conjunt d'agressions i barreres amb que es troben les persones migrants. La demanda de papers continua sent central, però abraça altres reivindicacions vinculades al racisme institucional i social, el colonialisme, l'explotació de classe i el patriarcat.

L'engany de l'arrelament social

L'arrelament social – que permet accedir al permís de residència amb tres anys d'empadronament, un informe d'arrelament social i un contracte laboral- només funciona si hi ha padró. I aquesta és una de les traves que es denuncien, ja que molts ajuntaments no faciliten l'empadronament de persones que no tenen "papers" o domicili. "Tinguis casa o no, l'empadronament ha de ser un dret", es reclama a la tancada.

Però la trava més gran és el contracte de treball de 40 hores setmanals per un període d'un any, necessari per a sol·licitar l'arrelament social, una condició gairebé impossible en el context tan agressiu de precarietat laboral i davant la pràctica habitual de demanar papers abans de contractar-te. Mentrestant, continuen treballant sense contracte, amb salaris de misèria, sense drets laborals i sense cotitzar per a la jubilació.

La violència burocràtica és una altra de les traves, la qual es fa patent en les grans dificultats per aconseguir una cita a l'Oficina d'Estrangeria. Un dels participants a la tancada explica que "calen 24 hores davant d'un ordinador per aconseguir una cita", la qual només es pot sol·licitar telemàticament, fent de les TIC una eina al servei del racisme institucional, "és un maltractament de l'administració" – afirma-. Així, "hi ha persones que tenen la

targeta de residència caducada i, tot i tenir dret a renovació, no ho poden sol·licitar per no poder accedir a una cita prèvia".

Un altre dels problemes és la irregularitat sobrevinguda quan no s'ha cotitzat suficient per renovar el permís de residència. I en el rerefons, el problema és la Llei d'Estrangeria, la qual es regeix per criteris economicistes que tracten a les persones migrants com a mà d'obra i no com a persones, i que instaura el "règim de la por", amb les batudes racistes, internament als CIEs i deportacions.

El camí inassolible de la nacionalitat

Després de 10 anys de residència, la nacionalitat no és un dret, si no una dificultat més per a poder arribar a una suposada igualtat que mai acabava sent real perquè, tot i amb passaport en mà, el racisme continua.

Cal superar durs exàmens de llengua i de coneixements del país, però com explica un noi de la tancada "no tenim ni temps d'estudiar, només podem treballar per assegurar la cotització i poder renovar papers".

Racisme i patriarcat van de la mà

En aquesta tancada, - a diferència d'experiències anteriors- les dones han pres protagonisme, denunciant l'aliança entre racisme i patriarcat i posen sobre la taula reivindicacions com els problemes del circuit d'atenció a la violència masclista que no contempla les dificultats de denunciar amb que es troben dones migrants per por a ser expulsades o a perdre els fills o filles.

També es denuncia el paper de la DGAIA que amenaça a dones migrants i pobres a treure'ls-hi els fills o filles per no tenir un marc familiar adequat. Des de la tancada es denuncia que "és una forma de violència racista i clasista contra les dones migrants que també necessiten viure en família".

En el marc de la tancada s'ha creat, doncs, una assemblea feminista antirracista amb la idea de consolidar un espai de lluita a llarg termini. Dones participants de la protesta expliquen que han volgut posar el focus en aquest àmbit ja que "com a dones racialitzades i migrades, la lluita antirracista i la lluita feminista van juntes" i assenyalen que hi ha racisme a nivell estructural i social, però també en moviments socials i espais feministes. Les assemblees han anat creixent, - fins a 150 dones el 2 de maig -, s'han teixit aliances entre diferents grups feministes i s'ha debatut entorn de l'autodefensa feminista.

La resposta dels homes va ser, durant les assemblees, cuinar, netejar l'espai i, quan es va plantejar que si més dones es quedaven a dormir no hi hauria prou lloc per a tothom, voluntàriament van cedir el seu espai, marxant els que podien fer-ho.

Les fronteres, al punt de mira

Amb la protesta es vol denunciar que el racisme que viuen les persones migrants aquí comença en les fronteres: en la manca de visats, en les rutes cada vegada més perilloses per arribar a Europa, i en el maltractament i la violència que pateixen les persones que migren en les zones frontereres i en trànsit.

Protecció d'asil insuficient

En la tancada persones refugiades i migrants lluiten juntes, afectades pel racisme institucional, les moltes denegacions de peticions d'asil que deixen a milers de persones en situació d'irregularitat, i la falta de suport social. També es critica el paper d'algunes ONGs que gestionen centres d'acollida per a persones refugiades, com Creu Roja, pel desemparament amb que deixen a famílies, fins i tot amb menors.

La sanitat per a tothom, el tancament dels CIEs, i la despenalització de la venda ambulants, així com treure els antecedents penals i policials derivats de les batudes racistes i la venda ambulants, i acabar amb la persecució i violència policial, són també reivindicacions centrals de la tancada.

Un mes de lluita

La tancada s'ha organitzat, des del primer moment, amb l'energia i les forces de les moltes persones que es queden a dormir, però també amb moltes altres que participen de les assemblees, trobades, xerrades, debats, cuina i àpats en comú... S'han generat espais d'intercanvi i aprenentatge sobre el padró, la Llei d'Estrangeria, així com propostes de suport mutu.

S'ha construït un espai intergeneracional on les persones grans aporten l'experiència de la lluita i els joves l'energia; ens hem trobat persones de moltes diverses procedències i amb molta presència de dones que han estirat el fil i contactes del feminisme i això ha enfortit la tancada, el que ens mostra que cal estirar altres fils com el de la classe obrera i dels sindicats per seguir teixint una lluita feminista, antiracista i anticapitalista. Hi ha molts motius per unir-se.

Els alumnes de l'Escola Massana s'han bolcat, també, i han participat d'activitats de denúncia com fer el test per accedir a la nacionali-

tat per demostrar que moltes de les persones nascudes a l'Estat no el superarien. El vincle amb la gent de la Massana no és només per la proximitat dels edificis. Quotidianament,

les alumnes es passen per la tancada per veure què poden fer, assisteixen a les assemblees, intercanvien coneixements amb la gent tancada i participen en activitats tan vitals com el

disseny de l'octaveta que recull tots els punts reivindicatius i el mural a la porta d'entrada.

Però, sobretot, la tancada és un espai de lluita que ha sortit al carrer amb diverses manifestacions i reunions amb l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i la subdelegació del Govern. Cada reunió ha anat acompanyada de concentracions a l'exterior per fer visible que és una lluita col·lectiva i que la força està en la mobilització. Els primers resultats han començat a sentir-se, amb l'acceptació de l'Ajuntament de Barcelona del padró sense domicili, però pocs passos més hi ha hagut per part de les institucions de recollir les reivindicacions.

La falta d'una resposta a nivell institucional ha propiciat allò que ja se sabia des del primer moment: la tancada s'ha d'estendre a més llocs. El mateix 14 de maig, després de la reunió amb la subdelegació del govern, s'inicià la segona tancada a l'Església del Sagrat Cor de Poble nou i ja hi ha un tercer lloc en el punt de mira. La idea comú és la de tancar-se fins a aconseguir els drets que es reclamen.

La lluita de les persones migrants es fa més forta ampliant la presència de persones sense papers i racialitzades però també creix amb el suport de col·lectius que ens sentim interpel·lats a combatre el racisme institucional i estructural ja que el racisme opera de manera quasi invisible en els nostres entorns socials i de lluita. Les persones migrants són aquí per quedar-se, igual que les que van migrar en diferents onades fa ja dècades. Són aquí per ser la companya de la fàbrica, de l'escola, del taller, de l'oficina... de qualsevol espai social o laboral. Els seus drets i els nostres van junts i així hauran d'anar fins que sigui sobrer parlar de "seus" i "nostres".

El sindicalisme combatiu no pot quedar fora d'una lluita tan essencial.

La segregació escolar, una manera de fer política

Marta Minguella

Segons l'informe Oportunitat educativa per a tothom, elaborat per l'OCDE i publicat el desembre del 2017, els nens i nenes que parteixen desavantatges socioeconòmics tindran salaris més baixos i una vida més curta. Resulta paradoxal que els responsables d'aquesta organització, que defensa el lliure mercat, recomanin que les administracions competents augmentin les partides pressupostàries en matèria d'educació per revertir aquesta situació.

El mes d'abril passat, l'informe Mézclate conmigo. De la segregació socioeconòmica a la educació inclusiva, publicat per l'ONG Save the Children, situava Catalunya com la segona comunitat autònoma amb un índex més alt de segregació escolar dintre de l'estat espanyol. Sabem que la segregació escolar ètnica i sobretot socioeconòmica genera alts nivells de repetició de curs, un major grau d'abandonament escolar prematur i barreres d'accés a la formació superior que afecten principalment i de manera desproporcionada l'alumnat de classe treballadora.

La vinculació entre els dos documents és evident. Les dades del segon mostren que ens trobem amb un sistema educatiu que no fa els deures i que, en comptes d'actuar com a agent compensador d'aquestes desigualtats, les consolida i augmenta.

Feta l'anàlisi, es plantegen diferents qüestions: en qui recauria la responsabilitat de corregir-ho? Per què, a qui li pertoca, per acció o per omissió, ha permès que la segregació escolar sigui ara un gran problema social a Catalunya?

Cal assenyalar el departament d'Ensenyament com a màxim responsable que aquesta situació s'hagi consolidat en l'última dècada. Si bé les famílies (de classes mitjanes i altes) també contribueixen a la perpetuació del problema quan en la tria d'escola prioritzen la composició social de l'alumnat que hi assisteix, és l'administració la que ha d'aplicar mesures per evitar que això passi.

El 2008 el Síndic de Greuges va publicar el primer informe sobre segregació escolar, en el qual convidava el departament a canviar les polítiques de matriculació perquè l'accés als centres no estigués condicionat per la classe social, sinó que es fes d'acord amb el criteri de la igualtat d'oportunitats educatives. El 2016 la mateixa institució va publicar un segon informe en el qual s'evidenciava que en vuit anys les dades no havien canviat i que el govern havia obviat les tímides propostes d'actuació que s'inclouen en els dos documents. La qüestió és: si tenim diagnòsi i possibles solucions, per què ningú ha posat fil a l'agulla? Els motius

no es poden simplificar, però sens dubte n'hi ha un de principal, que és la ferma oposició a qüestionar l'element estructural que més contribueix a la segregació: l'existència de l'escola privada finançada amb fons públics, altrament coneguda com a concertada.

A hores d'ara no sabem qui serà al capdavant de la conselleria d'Ensenyament en la configuració del nou Govern, però sí que sabem que qui l'ha ocupada les últimes legislatures no ha tingut cap interès a reconduir una situació que afecta el futur i les vides de molts infants d'aquest país.

* Article de Marta Minguella, delegada de CGT Ensenyament Tarragona, publicat al diari Jornada

Devaluació de drets civils i sistema punitiu

Andrés García Berrio

Estem vivint un procés de devaluació de drets civils en el marc d'un sistema que mai es va caracteritzar pel respecte als drets civils. No obstant això, un dels èxits actuals del punitivisme és generar la sensació que no hi ha remei a aquesta devaluació de drets.

Sistema migratori

Les polítiques migratòries de la Unió Europea sempre han estat encarades cap a la construcció d'una pretesa Europa fortalesa alhora que l'objectiu real era generar eines per segregar el mercat de treball. No es tractava que les persones no migressin, es tractava que després del seu viatge estiguessin amb les condicions jurídiques i socials perfectes per assumir exercir la feina d'una manera molt més barata i desprotegida. El risc d'acabar en un CIE i / o deportada té efectes, sobretot, de manera àmplia en el conjunt de la població que té por de ser identificada i deportada. Un dels aspectes nuclears de qualsevol sistema punitiu és aconseguir efectes generalitzats per sectors de la població a través de l'aplicació de les mesures punitives a algunes representants d'aquest sector. No es tracta només de les persones que van al CIE o que acaben deportades, es tracta del conjunt de persones que viuen sota l'eventual por d'acabar en un CIE o sent deportades, situació que pot durar 3, 4 o 6 anys, segons els casos. Les polítiques migratòries i les polítiques d'estrangeria formen part del model punitiu tot i que moltes vegades se les exclouï de la lògica punitiva. El risc de morir si migres de la manera que no ho has de fer, el risc a ser identificat per la policia sota criteris de perfil racial, el risc d'acabar en un CIE, el risc de ser deportada. El sistema de control migratori té com una de les seves puntes de llança la construcció d'un sistema punitiu formal (Llei d'estrangeria) i informal (morts a l'estret) perfectament calculat.

Fa uns anys vam aconseguir generar la sensació que podíem tancar els CIEs, però a dia d'avui els més optimistes pensen que podem resistir davant l'obertura de nous CIEs. Aquí hi ha el principal èxit de la política punitiva global, la seva recrudescència actual. El context europeu sota l'auge de l'extrema dreta ha generat un suport social a mesures absolutament regressives en matèria de drets civils. Sota un context de crisi, missatges polítics punitius han aconseguit guanyar terreny als missatges polítics contraris a aquest context punitiu.

L'última reforma del Codi Penal (2015)

Una de les principals conseqüències, i que ha passat pràcticament desapercibuda, té a veure amb el fet que el que abans eren faltes, ara són delictes lleus. El que abans no generava antecedents penals, la qual cosa activava d'una manera més lleu el procés de etiquetatge social com "delinqüent" i la seva conseqüent procés d'estigmatització, ara sí que el genera. I de nou, les conseqüències són més grans per a la població migrada sense la nacionalitat que veu dificultat el seu procés de renovació de residència pel fet de comptar amb aquests

antecedents o que veu impossibilitada la seva regulació pel mateix.

I d'aquí, a la repressió de la protesta i la llibertat d'expressió. Diferents rapers són a punt d'entrar a la presó, activistes socials a la presó pel fet de liderar organitzacions socials com Òmnium Cultural, o activistes amenaçats de ser criminalitzats per la seva participació política en els CDRs i no per accions concretes. Tal com va passar fa pocs anys amb el moviment anarquista, però en aquesta ocasió enaltint el dret penal fins l'eventual delictes de rebel·lió, ja que sembla no ser suficient amb l'enaltiment fins el delictes d'organització criminal. La construcció d'un enemic intern sota el marc de les reivindicacions independentistes i republicanes ha generat un procés de devaluació generalitzada de drets que, de nou, sembla no tenir fi. Igual que han aconseguit que pensem que no podem fer res davant l'actual política migratòria, sembla que no podem fer res per frenar la devaluació de drets civils i polítics de les persones criminalitzades per la seva acció

política o per les seves opinions. I la veritat és que s'avançaria moltíssim derogant les lleis mordassa, la reforma de la llei de seguretat ciutadana i del codi penal aprovades per la majoria absoluta del PP al 2015. Òbviament és molt més complex que això, però començant per aquí moltes situacions podrien canviar en la pràctica. I sobretot, estariem frenant el procés de devaluació.

Model penitenciari

On tot roman, com sempre, on els drets no poden estar més devaluats, és a l'interior de les presons. Un model carcerari completament punitiu i disciplinari que controla diàriament en quin moment et llesves i en quin moment has de recloure't. Un sistema que roman intacte en la filosofia i en la pràctica des del segle XIX, malgrat els centres penitenciaris siguin més moderns. La major part de les persones que estan preses ho estan per delictes contra l'ordre socioeconòmic (robatoris) i relacionats amb la salut pública. Tant en un cas com en

l'altre, les persones que acaben a la presó tenen a veure amb processos d'exclusió sostinguts en el temps així com amb la seva posició en l'escala de les tasques del delictes. Les presons sempre han estat principalment plenes de persones excloses, sobretot en el cas de les dones, i ho segueixen estant. El percentatge de persones racialitzades i migrades a la presó segueix en augment cada any a causa dels processos de selectivitat policial a través dels quals es deté més a les persones racialitzades que a les que no ho són.

No són temps de canvi, són temps de resistència en matèria punitiva. No obstant això, tot i que és cert que frenar l'actual situació seria un èxit, no hem de deixar de mirar cap a un horitzó en el qual poder abordar nous models de polítiques migratòries, de seguretat i de resolució de conflictes en la societat.

* Andrés García Berrio és advocat i membre d'Iridia. Article publicat a La Burxa

Reactivació de Dones Llibertàries

Les dones de CGT ens organitzem

Dones Llibertàries de CGT

Entenem que el món no funciona sense nosaltres, i amb el lema "Volem aturar-ho tot per demostrar -al món, als governs, a la societat i a nosaltres mateixes- que som imprescindibles", que sense nosaltres no hi ha producció, ni cures, ni consum ni educació, varem treballar per organitzar i participar en la Vaga General Feminista del passat 8M.

Aquesta va ser la primera Vaga General Feminista que es plantejava a l'Estat espanyol. I va ser un èxit rotund tant en participació com en ressò social. En aquesta lluita les dones de CGT ens varem implicar i treballar molt, amb un paper molt actiu tant en la preparació de les assemblees de coordinació amb el moviment feminista, com en els nostres territoris, fent xerrades i feina de divulgació a moltes localitats i sindicats de CGT; així com durant el mateix dia 8 M, en els piquets informatius, participant en la gran manifestació conjunta i la valoració posterior.

Aquesta feina compartida entre dones de diferents poblacions i de diferents sindicats de CGT va fer que entre moltes de nosaltres es creés un vincle de comunicació, solidaritat, acompanyament, sororitat i suport mutu.

Així, després del 8M vam acordar que tot aquest vincle i la feina feta conjuntament no

els podíem deixar perdre, que tota aquesta FORÇA I ENERGIA que havíem aconseguit havia de tenir continuïtat entre nosaltres. Per altra banda, havíem de continuar incidint socialment, pressionant els agents político-econòmics en les principals línies reivindicatives del manifest feminista del 8 de març

I ens varem autoconvocar en una assemblea, per tractar els temes següents:

- valoració del 8M
- perspectives de futur
- propostes de treball

La participació va ser molt nombrosa, i l'assemblea va esdevenir molt enriquidora i productiva, amb molt debat entre totes i amb moltes propostes de treball conjunt.

En aquesta assemblea es va acordar reactivar el grup de Dones Llibertàries de CGT. Grup que ja existeix amb Estatuts propis des de l'any 1985, i que s'han anat actualitzant en les diferents etapes, l'any 1992 i l'any 2000i.

En aquesta assemblea es va acordar que ens constituïrïem com a grup estable i que ens trobaríem de manera periòdica per treballar te-

mes relacionats amb el feminisme i la lluita de les dones, fent incidència en la nostra pròpia organització sindical; i lluitar per enderrocar el patriarcat i contra les condicions laborals discriminatòries de les dones, com la bretxa salarial, per aconseguir una veritable coeducació, un llenguatge no sexista i inclusiu, i molts més temes i aspectes a treballar, entenent el feminisme de classe com a tasca transversal dins el sindicalisme i la societat en general.

I disposades a començar a treballar, varem acordar que en la següent trobada començarem a definir-nos i establir objectius i prioritats: a partir de:

- qui som
- què volem
- com aconseguir-ho
- establir prioritats en les propostes de tasques a fer, per començar a treballar de manera conjunta i coordinada.

Davant dels nous reptes, amb una àmplia perspectiva de treball i de lluita feminista, ens volem visibilitzar davant totes les companyes i companys.

Us animem a participar amb nosaltres. Si vols contactar amb nosaltres, escriu-nos a: donesllibertaries@cgtcatalunya.cat

Tenim també un grup d'E-mail per contactar entre nosaltres. Si vols participar escriu-nos. Juntes som més fortes!

Per un embat de les forces del poble

Embat, Organització Llibertària de Catalunya

Vivim temps d'incertesa, d'un vell món que es nega a morir i d'un nou món que no pot veure la llum encara. La necessària ofensiva obrera i popular no està arribant, més per desarticulació de les forces populars que per la manca de desitjos de bona part de la població, completament farta de la situació de crisi permanent enmig de suposades notícies de recuperació econòmica, condemnada a viure la precarietat quotidiana mentre ens envolta un clima de corrupció a tots els nivells.

Malgrat tot, el Primer de Maig continua representant una data significativa per a les lluites laborals a dia avui, i és important tenir en compte el balanç dels conflictes laborals que han hagut. Si el 2016 la meitat de les vagues de l'Estat Espanyol van tenir lloc a Catalunya, el passat 2017 es van duplicar a Catalunya les hores de vaga respecte a l'any anterior, passant per 2 vagues generals en l'últim trimestre. A l'Estat Espanyol les últimes vagues d'aquest 2018 com ara la Vaga General feminista, la d'Amazon a San Fernando de Henares, la de neteges a Carrefour, o l'actual vaga d'Airbus, unint les plantilles de 40 subcontractats en la mateixa lluita rebutjant el sistema que imposen les empreses per dividir-nos i fins i tot enfrontar-nos... Aquests esdeveniments i d'altres com l'intent de criminalitzar tota mobilització i il·legalitzar la Vaga General del 8 de Novembre (amb el greu precedent contra el dret de vaga que significa), o la persecució de mestres per imaginaris delictes d'odi o els tancaments d'escoles públiques i sobreratios

per afavorir la escola concertada, mostren que el sindicalisme de classe i combatiu és la eina adient per a la lluita de classes, i creiem necessari que com a tal es consolidi i creixi per contrarestar el pes que encara té el sindicalisme de concertació.

Com no pot ser d'una altra manera des de la nostra organització, Embat, Organització Lli-

bertària de Catalunya, vam convidar a participar de les manifestacions unitàries de l'esquerra sindical i combativa, les del moviment popular. L'única via per capgirar aquest ambient és la lluita. I de la lluita venen les victòries. El Primer de Maig n'és un símbol. Com ho és el 8 de Març. La lluita feminista va ser capaç de convergir i retroalimentar-se amb el sindicalisme donant

lloc a una digna vaga enguany, que ha estat un poderós exemple a escala mundial. El món sindical ha d'aprendre molt d'aquest exemple de coalició de lluites per poder portar a terme les seves. Ha de demostrar un esperit unitari i també altura de mires llegint el moment que ens pertoca.

Enguany fa 50 anys del Maig francès que va estar a punt de canviar-lo tot. Va canviar moltes coses, certament. La vaga general, indefinida i generalitzada, va portar un dels països més importants del món a les portes de la revolució social. Un cop més, ho van fer gràcies a la coalició de lluites, la retroalimentació d'esdeveniments i moviments, d'iniciatives i projectes, sempre en clau propositiva i amb ànims de superar el model capitalista que els va tocar viure als 60s. Avui la història és diferent i en canvi seguint presenciant esdeveniments extraordinaris. El món no s'ha aturat. Les resistències són arreu del món. Les nostres últimes experiències ens parlen de la necessitat de portar a terme lluites ofensives amb tots els mitjans possibles, amb control territorial, amb aliances àmplies, de multituds.

Recordem una altre fita històrica: enguany farà 100 anys del Congrés de Sants. En aquell congrés el moviment obrer de Catalunya es va reunir per estructurar-se. La clau de volta que ho va canviar tot seria la unitat de la classe dins d'una mateixa organització, deixant enre el corporativisme professional gremialista. Aprenquem-ne. El Poble Fort es forja amb lluita de classes. El Poble Fort s'enforteix amb unitat.

Pel Socialisme i la Llibertat

JUNY DE 2018

25 - Dinamita de cervell

CatalunyaA

es diversos; amb mil móns al cor

l.lectiu d' A Lupita su Postalita, en el marc del #nocallarem celebrat a Barcelona a l'abril. consideressin relacionat amb la llibertat i la llibertat d'expressió. **Gràcies per participar-hi!**

El somni institucional crea monstres

(i no només la investidura del Quim Torra)

Ermengol Gasiot

Hi ha diverses motivacions per participar a les institucions des d'això que, de manera genèrica, s'anomena l'esquerra. Una és el convenciment que, des de les institucions, es pot gestionar la realitat. Allò del "asalto a los cielos". Com us podeu imaginar, aquesta ni me la crec ni m'interessa. Una altra és la creença que el joc institucional pot enfortir els moviments socials i l'activisme de fora, del carrer, dels barris i pobles, dels llocs de treball, etc. Una tercera deriva de considerar que la millor manera de destruir l'enemic, que és o està a les institucions, és des de dins. I finalment, la darrera, pot considerar que no ens queda altra que entrar-hi, malgrat ser conscient que no és el nostre escenari.

Tot i que tampoc m'hi sento especialment interpel·lat, els supòsits que van del dos al quatre ens plantegen escenaris més propers que el primer. El municipalisme alternatiu des de fa anys veiem que plantegen alguns sectors dels moviments socials en pot ser un exemple. Algú podria dir que allò d'anar als comitès d'empresa per a buidar-los de continguts en seria un altre, tot i que la rellevància pública d'aquest àmbit institucional és molt menor que el dels ajuntaments. I segur que ens ve al cap el famós "cavall de Troia" de fa uns anys. En síntesi, sabem de què parlo i segur que totes i tots tenim diverses opinions i valoracions al respecte. No hi vull entrar directament, si més no al debat de partida sobre el joc institucional. Avui prefereixo fixar-me d'alguns efectes.

La presència a les institucions ens situa en uns escenaris que en absolut són els nostres. Jo parlo a partir de la meua experiència en comitès d'empresa i, suposo, que per qui està en un ajuntament (i no cal dir en un parlament) això encara és molt més exagerat. Un primer efecte de la institució és fer-te diferent als teus companys i companyes. Tu hi ets; ells i elles, no. Com per art de màgia (bé, de màgia ben bé, no; darrera hi ha l'estat) tens la capacitat d'accedir a informació i puntualment de prendre decisions que afecten als teus iguals que, paradoxalment, no tenen aquesta mateixa capacitat. Ja se que generalment s'argumenta que en realitat no es perd el vincle amb fora, però fàcilment les institucions acaben debilitant la nostra pertinença a un espai extern. Un espai que, en la mesura que cedeix davant una certa dinàmica de delegació de la seva activitat en qui es troba dins de la institució, perd vigor, dinamisme i autonomia.

La segona fase en aquest procés és el situar-te en escenaris que no són els nostres, i et porten a participar de debats i discussions que ni les hem volgut nosaltres ni hem tingut la capacitat de decidir-ne els termes. En el món del treball, la negociació en despatxos d'un ERO en pot ser un exemple paradigmàtic que, a més, generalment sempre acaba malament pels nostres interessos. En el món institucional se m'acudeixen les normatives del civisme, els pressupostos i un llarg etcètera. Generalment el desenllaç d'aquestes situacions sempre acaba posant a sobre la taula l'opció del "mal menor". Una situació que no ens agrada, que som conscients de que no respon en absolut als nostres interessos però que, d'altra banda, assumim que és la menys lesiva de les alternatives que se'ns presenten. Aquí ja hi ha un dard enverinat que acostuma a passar des-

apercebut. Les alternatives respecte les quals aquesta opció n'és el mal menor són les que ens ofereix el joc institucional. Unes institucions que no són nostres i que, sobre el paper, quan hi entrem és per combatre-les.

Una passa més és quan s'acaba acceptant aquest mal menor. Fàcilment la institució (o l'empresa arribat el cas) ofereix algunes petites almoines que justifiquin argumentar que és millor assumir l'alternativa en qüestió que no fer-ho. I aquí els arguments basculen entre les petites contrapartides que se'ns concedeixen i les (suposadament) terribles conseqüències si prosperessin les altres possibilitats posades a sobre la taula dels debats institucionals. Durant aquest camí cada vegada ens queda més lluny la possibilitat de fer un cop de puny sobre el taulell, trencar-lo, engegar a pastar fang les fitxes i tornar a les assemblees i als nostres espais organitzats, amb els companys i companyes, a plantejar la nostra lluita. Amb el temps sembla com si, arribat el cas, fins i tot ens faci por fer-ho. O, simplement, com que la dinàmica institucional ha buidat els carrers i ha

adormit els centres de treball, simplement veiem o volem veure un desert fora de les institucions.

La dinàmica del mal menor ens fa allunyar, passa a passa, d'allà on érem i d'allò que volíem continuar sent. També ens acostuma, quan som els i les que ens quedem fora de les institucions, a acceptar les regles del seu joc i a imposar la cultura de la delegació. És a dir, a mutilar també la nostra autonomia com a subjecte col·lectiu cedint als companys/es que hi participen la nostra capacitat de fer política. Ho fa de manera gradual, perquè si el procés fos sobtat, fàcilment hi hauria que de manera conscient en sortiria ràpidament i no s'hi deixaria arrossegar. I podria néixer una alternativa real. En canvi, de manera lenta però ferma el joc institucional acaba imposant l'adaptació a les seves pròpies normes i a la seva pròpia naturalesa que, com deia, respon a l'aparell de l'estat. És anàloga a la imatge de la metàfora de la granota dins de lolla amb una aigua que poc a poc va pujant de temperatura i que es va posar de moda a l'època de les retallades. Ara, no obstant, la granota és

l'autonomia d'aquells espais socials que en un determinat moment entren al joc institucional.

És obvi que això que exposo es pot dir també del sindicalisme on jo milito de fa anys. Ben cert. Vull pensar, però, que mantenim pràctiques que escapen d'aquesta camisa de força. I crec que ja fa temps que companys/es posen el tema sobre la taula i reclamen parlar-ne. Però, hi ha altres realitats on les implicacions d'aquestes dinàmiques són de molt més abast, tant per la cultura política que transmeten, de reproducció acrítica dels mecanismes institucionals, com per les conseqüències a la immensa majoria de la població. La investidura de Quim Torra, de qui m'estalvio fer cap comentari, n'és un trist exemple. Simplement, com deia, el somni institucional crea monstres. Uns monstres que no només són el 131è president de la Generalitat.

* Ermengol Gasiot és Secretari General de la CGT de Catalunya

Diccionari militant

Les sagnants jornades del 3 al 7 de maig de 1937

Agustín Guillamón

Els decrets de la Generalitat del **4 de març de 1937** creaven un Cos Únic de Seguretat (format per la Guàrdia d'assalt i la Guàrdia civil) i dissolien (en un futur immediat) les Patrulles de Control. Tals decrets van provocar la dimissió dels consellers cenetistes i una greu crisi de govern.

A l'assemblea de la Federació Local de Grups anarquistes del **12 d'abril de 1937**, radicalitzada per la invitació realitzada a les Joven-tuts Llibertàries i als delegats dels comitès de defensa, es va exigir la retirada de tots els cenetistes de qualsevol càrrec municipal o governamental i es va crear un comitè insurreccional. En aquesta radicalització havien tingut un paper destacat **Julián Merino, Pablo Ruiz i Juan Santana Calero**.

El **15 d'abril**, després d'una llarga i difícil negociació, **Lluís Companys i Manuel Escorza van pactar personalment una sortida a la crisi** i la formació d'un nou govern (amb l'entrada com a conseller del cenetista Aurelio Fernández).

L'assassinat d'Antonio Martín a Bellver de Cerdanya, el 27 d'abril de 1937, va suposar la ruptura del pacte tan laboriosament aconseguit. Escorza va posar en alarma als comitès de defensa, en desvetllar la informació sobre un proper cop de força del bloc contrarevolucionari. Escorza va fer saltar l'espurna, però es va mostrar contrari a una insurrecció que considerava prematura i mal preparada, sense objectius ni coordinació.

La provocació del **3 de maig**, quan Eusebi Rodríguez Salas va assaltar la Telefònica, va mobilitzar els comitès de defensa, que en dues hores van declarar la vaga revolucionària, es van apoderar de tots els barris obrers i van aixecar barricades al centre de la ciutat i en llocs estratègics. Els comitès superiors cenetistes (especialment Eroles i Asens) van intentar controlar els comitès de defensa, però **van ser desbordats** i no van aconseguir controlar-los.

El matí del **4 de maig Julián Merino va convocar una reunió del Comitè Regional, aconseguint que es formés un Comitè Revolucionari de la CNT** (format per Merino, Ruano i Manzana) i dues comissions per coordinar i estendre la insurrecció. En aquesta mateixa reunió es va nomenar una delegació cenetista, encapçalada per Santillán, per negociar al Palau de la Generalitat una sortida pactada. La CNT jugava amb dues baralles: la insurreccional i la negociadora; Lluís Companys (president de la Generalitat) i Joan Comorera (secretari del PSUC) només jugaven amb la baralla de la provocació, amb el precís objectiu d'aconseguir l'aniquilació dels insurgents, la debilitació de la CNT i un **govern fort**.

A la **tarda del 4 de maig**, els treballadors revolucionaris barcelonins, armats en les barricades i disposats a tot, no van ser derrotats pel PSUC, ni per ERC, ni per les forces d'ordre públic del govern de la Generalitat. Van ser sotmesos pels missatges conciliadors de **la ràdio**. L'intent revolucionari de trobar una coordinació i un objectiu precís a la insurrecció

en curs, va fracassar. Quan tot Barcelona era ja una barricada, els obrers en armes van ser vençuts i humiliats per les murgues radiofòniques dels comitès superiors cenetistes, i molt especialment pel "discurs del petó" de Joan García Oliver.

El **5 de maig**, al migdia, Antoni Sesé (secretari d'UGT), quan anava a prendre possessió del seu càrrec de conseller, va ser tirotejat des del Sindicat d'Espectacles de la CNT, en no atendre el cotxe en què viatjava l'alt del control d'una barricada. **Companys, en represàlia, va ordenar repetidament a l'aviació que bombardegés les casernes i edificis en poder de la CNT**. Els Amics de Durruti van llançar una octaveta que intentava donar uns objectius concrets a la insurrecció: substitució de la Generalitat per una **Junta Revolucionària**, afusellament dels culpables de la provocació (Rodríguez Salas i Artemi Aguadé), socialització de l'economia, confraternització amb els militants del POUM, etcètera. Els comitès superiors van desautoritzar immediatament aquesta octaveta, que va tenir la virtut de revifar la lluita a les barricades.

Els dies **5 i 6 de maig** van ser els de major auge de la lluita de carrer. Els conats cenetistes de treva, o abandonament de les barricades, seguint les consignes radiofòniques i de la premsa, van ser aprofitats pel bloc contrarevolucionari per consolidar posicions; fet que al seu torn va provocar que els revolucionaris reprenguessin els combats i es tornés a les barricades.

El **7 de maig** era evident que la insurrecció havia fracassat. Les tropes enviades des de València van desfil·lar per la Diagonal i van ocupar tota la ciutat. Els obrers cenetistes van començar a desfer

les barricades. Els comitès superiors, en els dies següents, van intentar amagar tot el succeït, arreglar les actes en procés de redacció i en definitiva evitar en la mesura possible la previsible repressió estalinista i governamental contra l'Organització i contra els protagonistes més destacats.

Si s'hagués de resumir maig del 37 en una frase, aquesta hauria d'explicar que els treballadors revolucionaris, armats a les barricades i decidits a tot, van ser abatuts per les crides a l'alto el foc emeses per la ràdio: **Barcelona va ser una insurrecció derrotada per la ràdio**.

Conclusions:

Per primera vegada en la història, es va donar el cas d'una insurrecció iniciada i sostinguda contra la voluntat dels líders a què va pertànyer la immensa majoria dels insurrectes.

Però tot i que una insurrecció pot improvisar-se, una victòria no (Escorza); i encara menys quan totes les organitzacions obreres anti-feixistes es van mostrar hostils al proletariat revolucionari: des de la UGT fins als comitès superiors de la CNT.

Els comitès superiors van arribar a jugar amb dues baralles, permetent la formació d'un Comitè Revolucionari de la CNT, al mateix temps que es formava una delegació per negociar al Palau de la Generalitat. Però molt aviat van abandonar la carta insurreccional pels asos de l'alto el foc, que asseguraven el seu futur de buròcrates.

UGT i comitès superiors de la CNT, ERC i govern de la Generalitat, estalinistes i nacionalistes, tots junts, van convertir la bella victòria militar de la insurrecció, a l'abast de la mà (Merino, Rebull), en una horrorosa de-

rrota política. Tots junts, però de manera diferent, per exercir eficaçment cada un el seu paper. Estalinistes i republicans directament a les barricades de la contrarevolució. Anarcosindicalistes i pousmistes en l'ambigüitat del vull i no puc, del sóc però deixo de ser; els primers recomanant el cessament de la lluita i l'abandonament de les barricades; els segons mitjançant l' "audaç" seguidisme dels primers.

Només dues petites organitzacions, els Amics de Durruti i la SBLE, van intentar evitar la derrota i donar a la insurrecció uns objectius clars. El proletariat revolucionari barceloní, essencialment anarquista, va lluitar per la revolució, fins i tot contra les seves organitzacions i contra els seus líders, en un combat que ja havia perdut al juliol de 1936, en el mateix moment en què va deixar en peu l'aparell estatal i va canviar la lluita de classes pel col·laboracionisme i la unitat antifeixista.

Però hi ha batalles perdudes que han de lliurar-se en benefici de les generacions futures, sense més objectiu que el de deixar constància de qui és qui, advertir el costat de la barricada en què hom es troba, assenyalar on són les fronteres de classe i quin és el camí a seguir i els errors a evitar. Qui vulgui ampliar el seu coneixement sobre els Fets de maig de 1937 pot fer-ho al llibre 'Insurrecció', editat per Edicions Descontrol.

Sigles:

CNT: Confederació Nacional del Treball
 ERC: Esquerra Republicana de Catalunya
 POUM: Partit Obrer d'Unificació Marxista
 PSUC: Partit Socialista Unificat de Catalunya
 SBLE: Secció Bolxevic-Leninista d'Espanya
 UGT: Unió General de Treballadors

El far

Cent anys del Congrés de Sants (1918-2018)

Ferran Aisa

La reorganització dels sindicats era la gran preocupació de la nova etapa confederal, que va seguir a la vaga general d'agost de 1917, doncs era necessari establir les bases del sindicalisme modern, és a dir superar els sindicats d'ofici per convertir-los en sindicats únics o de ram industrial. D'aquesta manera, es va convocar un congrés de la Confederació Regional del Treball per als dies 28, 29 i 30 de juny i 1 de juliol de 1918, a l'Ateneu Racionalista de Sants, al carrer Vallespir, 12.

El primer sindicat d'indústria a establir el nou model fou el de la Fusta, el qual s'havia fusionat després de la vaga d'ebenistes del 1916. Després dels conflictes socials de 1917, de la repressió governamental i de tants entrebanca, la CNT ressorgia més forta que mai.

La necessitat de superar els sindicats d'ofici era el tema estrella del Congrés, però n'hi havia d'altres també importants, com el suport de l'organització al diari confederal, la creació d'escoles racionalistes, la solidaritat amb els presos, la unitat sindical, etc.

Salvador Seguí va publicar a la *Soli* un article en què feia cinc cèntims del seu pensament sindical: "D'aquí a poques hores es reunirà en magna assemblea la representació genuïna del proletariat de Catalunya. Sempre han estat d'altíssima importància els congressos que l'organització obrera ha realitzat periòdicament, ja que venen a constatar els graus de capacitat i marquen les orientacions futures del proletariat militant, però tot i que aquests actes són interessants, aquest que se celebrarà ho és més, ja que el moment històric en què vivim li dona un relleu i una raó d'oportunitat innegables."

Al Congrés de Sants van participar 164 delegats, que representaven 153 societats obreres catalanes i 73.860 afiliats, dels quals el 73% eren de Barcelona ciutat. L'agrupació més nombrosa era la de l'Art Fabril La Constància, amb uns onze mil afiliats. Al Congrés van assistir societats obreres de Barcelona, Badalona, Blanes, Calella, Cornellà, Figueres, Granollers, Igualada, Lleida, Manlleu, Manresa, Mataró, Olot, Palafrugell, Reus, Ripoll, Roda de Ter, Sabadell, Sant Feliu de Guíxols, Tarragona, Terrassa, Valls, Vic i Vilanova i la Geltrú. També s'hi van adherir diverses agrupacions barcelonines d'empleats: carboneria, joieria, plata, modelistes i l'Associació Constructors L'Abella, Societat de Peons i Paletes de Manresa, la Federació de Pagesos d'Ivres d'Urgell i el Sindicat d'Ajustadors de València.

El Congrés constava de vuit ponències, cadascuna encarregada de redactar un dictamen, que era presentat a la deliberació de l'assemblea dels delegats representants de les societats obreres. El Congrés va debatre sobre l'apoliticisme, l'acció directa, l'ensenyament racionalista, la relació amb la UGT, la revolució russa.

El Congrés de Sants també va dictaminar sobre diverses qüestions de tipus organitzatiu, des del pagament dels segells del carnet confederal fins a temes d'interès social o laboral. També s'obrí debat per parlar del diari *Solidaridad Obrera* i de la realització de gires de propaganda per les localitats de Catalunya. La quota d'afiliat s'establí en 10 cèntims i es destinava a pal·liar les despeses organitzatives seguint la distribució següent: 2 cèntims per a la Federació Local, 2 per a la Regional, 2 per a la Nacional, 2 per a *Solidaridad Obrera* i 2 per als presos socials.

S'acordà que el personal de la *Soli* cobraria un sou de sis pessetes diàries, es va discutir la possibilitat d'unificació dels Comitès pro presos i de refer la unitat amb la UGT.

També va estar sobre la taula de discussió el dret de sindicació de la dona i de crear al sindicats juntes mixtes on hi estiguessin representades. Es va debatre temes laborals com la jornada de vuit hores, el salari únic, l'eliminació de les hores extraordinàries i l'explotació infantil. Es va parlar d'enfortir la Confederació, de la socialització dels mitjans de producció i de la revolució russa que encara, en paraules de Manuel Buenacasa: "La Revolución rusa nos había sugestionado hasta el extremo de ver en aquella gran gesta la revolución por nosotros soñada."

Però el tema que va generar més debat i interès fou l'organització del sindicat del Ram o d'Indústria, finalment es va aprovar la unificació dels sindicats d'ofici en un d'indústria o únic, el qual va substituir les antigues societats obreres o sindicats d'ofici, dotant a partir d'aquell moment al sindicalisme amb més amplex i sòlides estructures, d'acord amb l'organització de la mateixa indústria. D'aquesta manera els sindicats d'ofici van convertir-se en seccions del sindicat d'indústria.

El Sindicat Únic agrupava a tots els treballadors d'una mateixa indústria per exemple el ram de la construcció que estava dividit per oficis: paletes i manobres, pintors, guixaires, etc., va quedar unificat en un sol ram de producció. El mateix va passar amb els altres oficis que van quedar enrolats en un sol sindicat d'indústria. Per tant quan hi havia un conflicte dins d'una fàbrica, d'un taller o d'una obra, els treballadors d'aquell ram d'una manera solidària participaven en la reivindicació general per a tots. El Reglament aprovat en el Congrés

de Sants sobre el Sindicat Únic constava de vint-i-vuit articles on s'exposava l'organització del nou organisme, la constitució de seccions amb els antics sindicats d'ofici, l'administració del Sindicat i les atribucions de la Junta.

Després del Congrés de Sants, la CRT de Catalunya quedava constituïda pels Sindicats Únics o d'Indústria, que agrupaven a tots els oficis del mateix ram, els quals passaven a denominar-se Seccions. Els Sindicats de barriada esdevien una mena de sucursal dels respectius sindicats. Resumint podem dir que el Sindicat Únic era la gran escola de preparació col·lectiva destinada a la transformació social de la societat.

El míting de clausura del Congrés es va celebrar al local del CADCI, a la Rambla Santa Mònica, on van parlar diversos militants que van desplegar els temes tractats en el Congrés. Hi prengueren la paraula Ullod, Mestres, Pallejà, Roca, Rueda, Peiró, Fornells, Pestaña i Seguí. *Solidaridad Obrera* feia un resum de les intervencions dels oradors en el míting.

Enric Rueda, membre del Comitè Regional, va parlar dels drets d'igualtat de la dona i de la necessitat de crear juntes mixtes on hi col·laboressin. "La mujer catalana está capacitada por su orientación social y por su energía, por ser un elemento importante en la lucha por la emancipación. (...) Os decimos que sois iguales que los hombres, que tenéis los mismos derechos, que tenéis las mismas necesidades."

Joan Peiró va parlar en nom dels sindicats de Badalona, el qual va remarcar els aspectes d'unitat proletària que havia manifestat el Congrés i va remarcar que el Sindicat era el veritable instrument de lluita per construir la nova societat. Ricard Fornells, secretari de la Federació Local de Barcelona, va centrar la seva intervenció en la guerra que patia Euro-

pa i va criticar durament la guerra en sí, que era producte de les rivalitats entre els Estats capitalistes.

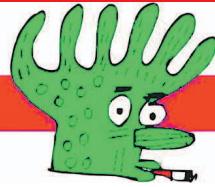
Joan Pallejà, delegat de les Societats Obreres de Reus, va centrar el seu discurs en la necessitat de potenciar l'ensenyament racional dins de la classe obrera. Àngel Pestaña, director de *Solidaridad Obrera*, va basar la seva intervenció en el Sindicat Únic.

Va tancar el míting Salvador Seguí, el popular Noi del Sucre, delegat del Sindicat de Pintors de Barcelona i, aleshores, Secretari General de la Confederació Regional de Catalunya de la CNT. Seguí, com president de l'acte, va prendre la paraula per dirigir-se a tots els delegats assistents i als treballadors de Barcelona assistents a l'acte. Hi va fer el resum del Congrés, va magnificar la importància d'aquella assemblea confederal que s'havia celebrat a la barriada de Sants i va parlar de la situació mundial amb la cruel guerra que patia Europa.

Seguí, va acabar dient: ¡Compañeros: pasando por encima de todo, procuremos que la organización fuerte sea un hecho, para hacer frente a la burguesía catalana, ¡a la burguesía del mundo todo! ¡Trabajadores de Barcelona que habéis sellado con vuestro entusiasmo la labor del Congreso Regional; ¡camaradas delegados, que en representación de la Cataluña que piensa y trabaja asististeis a las tareas del Congreso cuyo epílogo hacemos esta noche aquí, yo en vuestro nombre saludo a todos los explotados de la tierra, que, como nosotros, esperan el reino de la justicia y de la libertad! Han concluido las tareas del Congreso."

El Sindicat Únic aprovat en el Congrés de la CRT de Catalunya va ser ratificat a nivell confederal el desembre de 1919 en el II Congrés de la CNT celebrat al Teatre de la Comedia de Madrid.

AIXÒ NO M'HO POTS ESTAR DIENT!

(HUMOR SOCIAL)

momo estudi

Bon dia

Quin cansament! Avui els he hagut d'aviar al pati abans d'hora perquè no hi havia qui els aguantés!

Quines ganes que arribin les vacances... Per cert, qui ets, el nou?

Sóc l'inspector

La mestra INTERINA "L'inspector"

CARLES PANSIT

INFORMÀTIC GESTÀLTIC!

M'HE APUNTAT A UNA TERÀPIA D'ABRAÇAR CACTUS PER MIRAR DE SUPERAR ELS MEUS PROBLEMES DE MOTIVACIÓ LABORAL!

LES PUNXES M'AJUDEN A AGAFAR LA DISTÀNCIA NECESSÀRIA PER EVALUAR ELS MEUS CONFLICTES A L'HORA QUE EM RECORDEN UN INTERIOR CARNÓS QUE VAL LA PENA PROTEGIR.

...I, ARA QUE ABRACES CACTUS... COM ET SENTIS?

SENTO UN TAP, UN NUS, UN EMBÚS!

i QUÈ CREUS QUE HI POT HAVER SOTA D'AQUEST TAP?

LES GANES DE TREBALLAR SEGUR QUE NO!

Rai Ferrer, artista per sempre

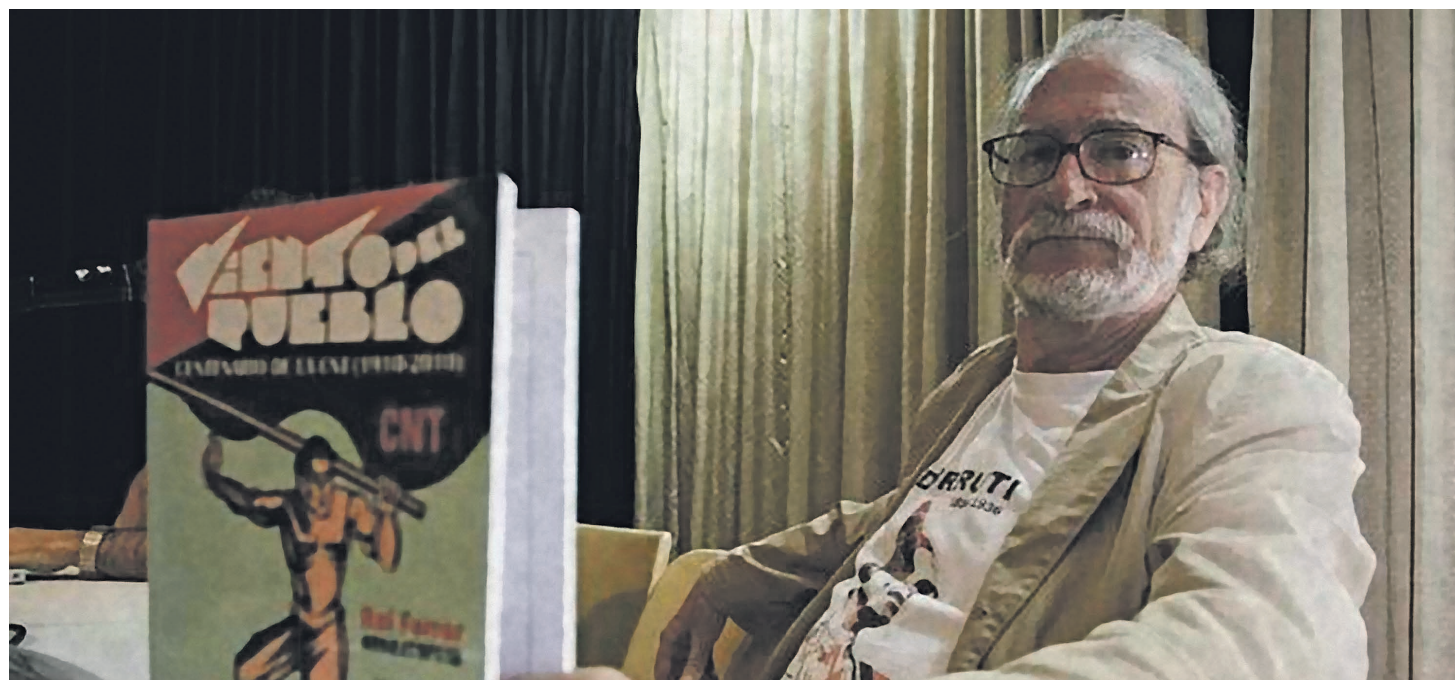
David Castillo

El setembre de 2017 va desaparèixer Rai Ferrer. Tenia 75 anys i havia passat la vida involucrat en projectes relacionats amb la cultura des de diferents disciplines. Cal dir que, com si fos un alquimista, Ferrer va convertir la seva vida en una obra d'art, que superaria els reptes de quan va arribar a Barcelona ben menut: orfe de pare i anys d'hospici i sanatori antituberculós fins a l'adolescència.

Lluny de quedar atrapat a un destí de novel·la de Dickens, la seva fortalesa, entusiasme i simpatia el van portar a entrar a Bruguera a reparar paquets, però ràpidament es va col·locar de compaginador de les revistes Can Can i DDT, Cansat de les fantasmades dels directius, la va abandonar per començar una odissea. Per casualitats de la vida, mentre era amb la companyia de teatre independent de Mario Gas va conèixer Miguel Agustí –fill del poeta i famós novel·lista Ignasi Agustí–, que li va proposar ser director artístic de la revista Strong, que a finals dels seixanta va començar a introduir figures del còmic com Lucky Luke, Spirou i els Barrufets, alguns dels quals ja havien sortit en català a Cavall Fort. El col·lectiu Onomatopeya, que va fer creatius còmics amb trama d'indole històrica sobre personatges silenciats com el mític Durruti, i també les patacades amb la censura i un judici per ofenses a l'exèrcit a la mateixa època que Els Joglars podrien resumir un currículum que el va dur a infinitat de capçaleres de premsa, per exemple revistes com Por favor, Papus, El Viejo Topo, el butlletí del Col·legi de Periodistes, la revista Carrer de la Federació d'Associacions de Veïns i tots els anys que ha fet de crític literari a El Periódico. També caldria accentuar la bibliografia amb estudis sobre la historieta, l'anarquisme i altres aspectes relacionats amb la novel·la policíaca i la d'aventures, de les quals era un autèntic especialista.

En el marc de l'Ateneu Barcelonès i sota els auspicis de l'Associació Col·legial d'Escriptors, i coordinat per Joan-Ignasi Ortuño Benages, es va fer un homenatge a la figura de Ferrer, amb la participació de molts dels seus amics i de la seva vídua, Marie Claire Uberquoi. La sessió va ser tan entranyable com el bo del Rai.

Després de la visió del documental sobre Rai signat per Jordi Artigas –el poden veure en el web La memòria dels dibuixants–, Miguel Agustí va remarcar que l'èxit dels projectes de

l'artista va ser pel seu carisma i fidelitat: "Ell era un anarquista pobre i jo un pijo de Sitges. Ell donava la cara a Strong i jo era al darrere. La seva absència em provoca un sentiment d'orfandat." Josep Maria Cadena va insistir que "Rai era un anarquista que conjugava la gent, que no la separava. Era per sobre de les idees perquè era seriós, disposat i un home que sumava." El també periodista Jaume Fabre va continuar en aquesta línia per dir que "havia

recollit el millor esperit anarquista dels anys trenta. Destacava per la seva generositat, t'ho donava tot." El líder veïnal Andrés Naya va destacar la proximitat del personatge per recordar la primera plana que va fer per a la revista Carrer dedicada a José Agustín Goytisolo: "Rai era com el lobito bueno, un home que aplegava qualitat humana, força i capacitat de treball." La sessió la va cloure l'actor i gran doblador Camilo García Casar, que va recordar quan

el va conèixer en un viatge a Eivissa: "Em va semblar el perfecte beatnik, interessat per tot". Va recitar uns poemes inèdits de Rai a l'estil de León Felipe mentre evocava obres de teatre compartides i vivències. L'escriptora Antonina Rodrigo va mostrar gratitud a un home solidari, de crítica constructiva, "fidel a les idees llibertàries i a una forma de ser per sempre fraternal". Tots enyorarem en Rai, un home únic."

* Article publicat al diari El Punt Avui

Els tipògrafs de l'anarquisme

Ferran Aisa

Manuel Vicente Izquierdo (Barcelona, 1954) és historiador, magisteri en història per la UAB i catedràtic de geografia i història d'ensenyament secundari. S'ha especialitzat en la història dels moviments socials de Catalunya del darrer terç del segle XIX. El seu treball més destacat és la biografia *Josep Lluanas i Pujals (1852-1905). La tramuntana i el lliure pensament radical català*. Darrerament ha centrat també els seus estudis de recerca en la Transició, amb treballs com *La Festa del Treball. La primera gran festa popular de la Catalunya democràtica*.

El nou llibre de Manuel Vicente Izquierdo, *Àcrates. Els tipògrafs de La Academia. Forjadors de l'acratisme societatari del segle XIX. Precursors*

de l'anarcosindicalisme del segle XX, és un estudi del grup anarquista que treballava a La Academia, la impremta fundada per Evarist Ullastres i dirigida per Rafael Farga Pellicer. És un text necessari per ampliar la historiografia d'un temps en què el moviment societatari de tendència àcrata dominava l'edició a Barcelona.

Aquest nou treball amplia tot el que ja havia investigat i escrit sobre aquest moviment del segle XIX en el seu anterior llibre sobre Lluanas i Pujals. L'anomenada Tipografia La Academia fundada per Evarist Ullastres l'any 1878 al 96 de la ronda Universitat de Barcelona va funcionar fins al maig del 1892. La Academia va tenir un paper cabdal en la renovació de les arts gràfiques catalanes. La Academia, al llarg dels seus catorze anys d'existència, imprimí tota mena de periòdics, impresos i llibres, i

la majoria eren peces de luxe a preu econòmic. No únicament publicà textos llibertaris: d'aquesta impremta sortiren publicacions catalanistes, lliurepensadores, republicanes i progressistes. S'imprimiren publicacions com ara *L'Escut de Catalunya*, *Lo Tibidabo*, *La Il·lustració Catalana*, *L'Avenç* i altres de caràcter societatari com el *Boletín de la Sociedad Tipográfica de Barcelona*, *El Neógrafo* i *La Asociación*. Periòdics de tipus polític com *El Federalista*, que dirigia Josep Maria Vallès i Ribot, i la de caràcter lliurepensador com *La Luz*, dirigit pel maçó Rossend Arús.

La Tipografia La Academia també va tenir cura d'imprimir les dues publicacions anarquistes més influents de les darreres dècades del segle XIX: *Acracia* (1886-1888) i *El Productor* (1907-1893). Manuel Vicente Izquierdo

biografia també els principals homes que van treballar com a tipògrafs a La Academia, gairebé tots ells maçons, lliurepensadors i àcrates. I la majoria dirigents del moviment obrer de tendència llibertària de Barcelona: Josep Lluanas, Antoni Pellicer, Eudald Canibell, Pere Esteve, Jaume Torrents, Emili Hugas, Lluís Gili, Gaietà Oller, Josep i Enric Vives, Rafael Farga i Pellicer i Anselmo Lorenzo.

Un gran treball el de Manuel Vicente Izquierdo, que, d'una manera concisa, ens acostava als tipògrafs, escriptors i militants àcrates que van influir decisivament en l'anarcosindicalisme del segle XX.

ÀCRATES

Manuel Vicente Izquierdo
Editorial: Pagès Editors. Lleida, 2017. Pàgines: 223. Preu: 17 euros.

Llibres

No le deseo un Estado a nadie A propósito del "conflicto catalán" seguido de algunas consideraciones para entenderlo

Corsino Vela, Santiago López Petit, Tomás Ibáñez, Miguel Amorós, Francisco Madrid
Pepitas de Calabaza, 2018, 208 pàg.

Aquest volum col·lectiu presenta, amb una panoràmica àmplia, visions diferents i inèdites de l'anomenat «conflicte català». Són aportacions fetes des de dins i totes elles ens ajuden sens dubte a comprendre què ha passat (i què està passant) en aquesta part del món.

La lluita per un canvi de dependència més que per una independència, el conflicte entre elits, la fe irracional en la idea de nació, les qüestions econòmiques, la participació en les mobilitzacions de determinats col·lectius anarquistes o la mercantilització de la llengua són algunes de les espinoses qüestions que s'aborden en aquestes pàgines.

Aquests textos cerquen no solament atiar el debat entre aquells que viuen a Catalunya —al marge que hagin participat o no en les mobilitzacions— sinó servir a tots aquells que -fora de Catalunya- vulguen entendre el que està passant.

La majoria de les informacions aquí exposades no s'han vist reflectides en els mitjans de comunicació. Tampoc els enfocaments amb els quals els fets s'aborden. I aquí radica el valor aquest llibre (a més de la importància documental dels propis textos, escrits en calent): ofereix els punts de vista sobre l'anomenat «conflicte català» d'un corrent de pensament que segueix viu encara que se'l vulgui invisibilitzar.

Els autors d'aquest llibre viuen (o han viscut) a Barcelona. Tots ells porten dècades impulsant el pensament crític i participant en diferents grups i espais antiautoritaris.

Autogestió cotidiana de la salud

Javier Encina, Emiliano Urteaga, Ainhoa Ezeiza (coord.)
Coediten: Volapük Ediciones - UNILCO espacio nómada - Colectivo de Ilusionistas Sociales - Seminario de Ilusionistas Sociales, 2018, 584 pàg.

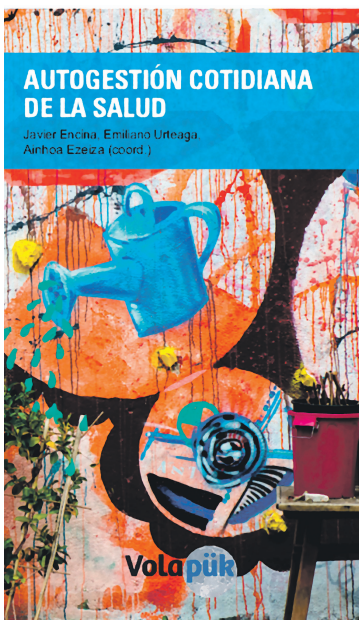
'Autogestió cotidiana de la salud' és el relat coherent d'un conjunt d'experiències i reflexions, quasi sempre col·lectives, que estan arrelades en els sabers de les cultures populars, en les propostes alternatives que sorgeixen en el local i en els coneixements científics amb dimensió ètica, per aconseguir l'autonomia al moment de procurar-nos cures i atenció al nostre benestar i proporcionar una salut comunitària i natural, sense haver d'estar conduïda pel domini imperant. Es para esment a pràctiques preventives d'índole social, anant a l'arrel del malestar i malaltia provocats per l'exigència mateixa del Sistema i el món que les necessita, obeint moltes vegades a interessos espuris.

No és trivialització del coneixement científic, és un llibre contra la pretesa infal·libilitat de la Ciència que anul·la altres sabers. Per això, és necessari ressituar la Medicina, entrellaçant sabers populars, científics i altres sabers de forma horitzontal, per a anar generant cultius socials que ajuden a construir col·lectivament satisfactors que donin resposta a les nostres necessitats.

L'autogestió quotidiana de la salut és trobar formes de fer que superen les rigideses i simplificacions de les metodologies, els protocols de l'Estat i la reducció de les relacions socials al patró Diners i a la jerarquia del Patriarcat. Treballar la salut seria trobar l'equilibri individual, grupal i col·lectiu amb l'entorn social i natural pròxim i amb altres entorns, treballant amb i des de la gent de forma dialèctica, dinamitzant i generant mediacions socials desitjades; pel que és part intrínseca de l'autogestió de la vida quotidiana.

El Colectivo de Ilusionistas Sociales va sorgir en 2010 en el treball desenvolupat a Olivares (Sevilla), fruit del disens i de la necessitat de devolució de les històries orals als seus protagonistes...

A partir d'aquí s'ha convertit en un grup informal que facilita i dinamitza la transferència de coneixements/fets/sentirs entre les experiències de Mèxic, Andalusia i Euskadi, que tenen en comú l'autogestió de la vida quotidiana.

Documental 'Food Coop'

Redacció

El documental 'Food Coop', de Tom Boothe, s'endinsa en l'ànima de Park Slope Food Coop, un dels supermercats d'aliments cooperatius més antics dels Estats Units. Explica la història i el funcionament quotidià d'aquest supermercat cooperatiu al barri de Brooklyn, Nova York. Fundada el 1973 uan algunes persones 'utòpiques' van decidir crear un supermercat de productes ecològics al seu veïnat, aquesta cooperativa exemplar compta amb uns 17000 membres que treballen cada un d'ells 3 hores mensuals per tenir l'opció de comprar el millor menjar de Nova York i al millor preu possible, beneficiant-se de l'adquisició de productes alimentaris de qualitat excepcional a preus molt baixos i participant en la presa de decisions. A l'ombra de Wall Street, Park Slope Food Coop representa una tradició nord-americana menys coneguda però que està en auge.

L'èxit d'aquesta cooperativa, una experiència social que qüestiona el poder de la gran distribució i el supermercadisme, dibuixa altres models per canviar els sistemes de producció i distribució d'aliments i ha inspirat la creació de diversos projectes de supermercats cooperatius arreu del món. I planteja diferents interrogants, com fins on pot arribar el cooperativisme de consum alimentari, com es gestiona una cooperativa d'aquestes dimensions, quins obstacles i contradiccions ha de superar, o quines dimensions han de tenir els projectes d'aquest tipus.

Revistes

LA BURXA

Periòdic de comunicació popular de Sants i barris veïns,
<https://facebook.com/laburxa/>

ROJO Y NEGRO

Publicació confederal mensual de la CGT,
<http://www.rojoynegro.info>

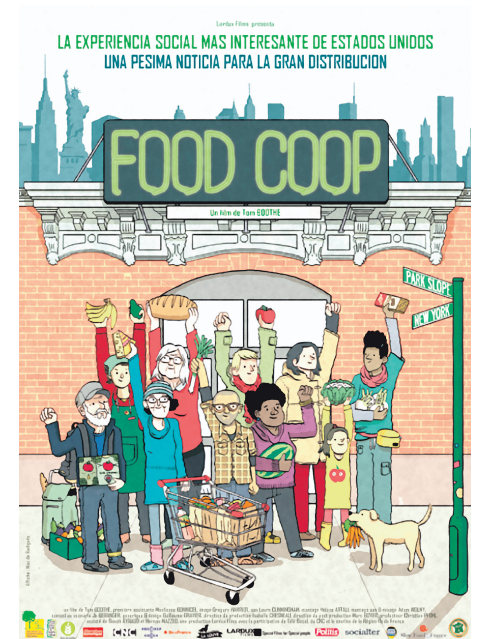
LIBRE PENSAMIENTO

Revista de reflexió i debat de la CGT,
<http://librepensamiento.org/>

JORNADA

Diari generalista de base que ja ha començat a caminar,
<https://www.diarijornada.coop/>

Llibertes, col·lectiu feminista de les Terres de l'Ebre

“El combat contra el patriarcat és part de la lluita de classes”

“La dominació dels hòmens sobre les dones és una manifestació jeràrquica de la societat”

Anna Zaera

Llibertes és el nou col·lectiu feminista de les Terres de l'Ebre, que es va presentar en societat el passat 10 de març a Deltebre, després d'haver participat en la primera vaga feminista del 8 de març a Tortosa. El seu objectiu és promoure el pensament feminista i un espai de reflexió que pugui qüestionar algunes construccions socials. Treballen a partir d'assemblees obertes i volen ser també un grup de suport per totes aquelles dones que hagin patit algun tipus de violència de gènere i vulguin expressar-se mantenint l'anonimat. Amb tot, el seu plantejament es fa servir del feminisme com una via per a l'emancipació social i de classe. La finalitat no és lluitar per la igualtat, sinó proposar un altre model de societat. El seu web és: <http://www.llibertes.com/>

Les respostes a aquesta entrevista han estat contestades de forma consensuada segons els criteris del col·lectiu.

- Per què Llibertes?

El nom està relacionat amb la voluntat de néixer com a un col·lectiu feminista llibertari. Les llibertes fan referència a les dones que surten i s'alliberen de l'esclavatge. La dominació dels hòmens sobre les dones és una manifestació jeràrquica de la societat. El combat contra el patriarcat és per a les llibertes part de la lluita de classes i la lluita contra l'Estat. Com afirma Susan Brown, “Ja que l'anarquisme és una filosofia política oposada a tota relació de poder, és intrínsecament feminista”.

- Expliqueu-me quina és la vostra filosofia.

La nostra filosofia parteix de la necessitat d'avançar cap a una societat més justa i iguali-

tària. També volem trencar amb el marc binari de gènere i vincular aquest concepte al marc opressor de l'heteropatriarcat.

- Teniu una vocació també de generar pensament ubicat en aquestes coordenades espai-temps. És a dir, testimoniar la situació del 2018 a les Terres de l'Ebre?

Aquí, a Terres de l'Ebre, ja fa temps que se senten veus en aquesta direcció. Ens sentim hereves de moviments feministes que hi ha hagut aquí, per exemple, el col·lectiu de dones de Tortosa, d'ara fa 30 anys, o el col·lectiu de dones de Terres de l'Ebre, que va sorgir per lluitar contra la llei de l'avortament. S'ha de tenir en compte que hi ha moltes conquestes que ens vénen d'altres llocs i que aquí també arriben. Igualment, detectem una certa involució en aquest sentit i, per això, hem de continuar treballant. Com a col·lectiu, les Llibertes, naixem a les Terres de l'Ebre, però ens projectem cap a altres territoris. Per això, no tanquem les nostres accions, tallers, cursos, xerrades, conta contes... al nostre espai geogràfic.

- També teniu pensat recollir testimonis de dones de manera anònima a través del vostre web? Per què ho heu decidit?

Des de la realitat en què ens trobem en diferents àmbits de la nostra vida quotidiana ens adonem que, més enllà de les agressions que pateixen moltes dones, hi ha una empremta que aquestes deixen en la seva autoestima i fortlesa. Igualment, es detecta que, aquelles que poden denunciar aquestes agressions, tenen més facilitat d'apoderar-se. Per això, tot i que sabem que mai les cartes anònimes poden substituir les denúncies, aquestes, de vegades, no es posen per moltes raons, algunes són perquè han prescrit el delictes o perquè el que es va fer no es considera delictes, etc. Així, amb

les cartes anònimes, volem retornar-los-hi la veu i que tornin a apoderar-se i guanyar confiança en elles mateixes. A més, amb els seus testimoniatges podem ajudar d'altres dones a entendre què estan vivint i fer un pas per millorar la seva vida. No estem soles!

- Quin tipus d'activitats vau fer per a presentar-vos?

El dia 10 de març, per la reivindicació i vaga del 8M, vam fer un conjunt d'actes amb les F de Figa a Deltebre. De fet, va ser la nostra presentació pública del col·lectiu Llibertes. Al mateix temps, el mateix dia 8M, vam fer vaga i vam participar amb la comissió #VagaFeminista a Terres de l'Ebre, en l'acte que es va celebrar a Tortosa.

- Voleu que els homes tinguin també un paper en aquesta organització?

Nosaltres partim d'anar més enllà del gènere. Per això, les Llibertes l'integren persones feministes. El gènere és una construcció social.

- El domini heteropatriarcal és general. Quina serà la vostra manera d'incidir-hi a peu de carrer?

Un exemple, que podem explicar, ha sigut el taller sobre el llenguatge sexista als mitjans de comunicació que vam fer. En la part final del taller sempre debàtem com podíem revertir aquest llenguatge. Crec que aquesta voluntat de conscienciació i de revertir la situació sexista i discriminatòria serà la nostra màxima prioritat i el motor de les nostres accions.

- Teniu pensat col·laborar amb altres col·lectius de les Terres de l'Ebre que neixen amb aquesta filosofia com F de Figa o LGTeBre? Ja heu establert algun contacte?

Sí, ja hem col·laborat amb les F de Figa, el

col·lectiu LGTeBre o les Papallones Liles de Creixell. De fet, la nostra voluntat és continuar aquest camí engegat i anar fent créixer i enfortir la xarxa feminista.

- Quin és el vostre diagnòstic de la Vaga del 8 de març? Creieu que en els darrers temps el moviment feminista s'ha fet més visible?

Per a nosaltres sí que és evident que s'estan fent més visibles els moviments feministes. Això s'observa en diferents àmbits i campanyes com per exemple el “me too”, i pel que fa al país, els col·lectius feministes creixen i difonen la lluita feminista. Les persones feministes cada cop ens estem apoderant més i estem lluitant i aconseguint noves fites malgrat la involució provocada per la crisi capitalista.

La vaga del 8M ha generat un debat que ha ajudat a canviar mentalitats. La vaga ha estat un pas endavant i ha tingut un sentit pedagògic i de lluita social.

Lamentem que no totes haguéssin pogut fer una vaga de 24 hores, ja que els sindicats majoritaris no s'hi van adherir i només van convocar una aturada de dues hores. Nosaltres l'hem feta de 24 hores, hem fet piquets informatius i hem participat activament de la concentració unitària a les Terres de l'Ebre, que per primer cop ha aplegat mig miler de dones disposades a teixir una societat més justa i igualitària. Igualtat que nosaltres treballem en els termes de la Sílvia Federici: “La igualtat és un terme que congela el feminisme, dir que només lluitem per la igualtat és dir que volem l'explotació capitalista que pateixen els hòmens”. La lluita contra el capitalisme patriarcal és cosa de totes i de tots.

* Entrevista publicada a surtdeca.cat Terres de l'Ebre